EVITEU LA CAIGUDA DEL CABELL USANT VEGETAL ANDINO
PTES. 6'50 FLASCÓ
ANTONI PUIG · VALENCIA, 295
BARCELONA

LA PUBLICITAT

ANY LII.—NUM. 17.465.—PREU: 10 CENTIMS — BARCELONA, DIMARTS, 1 D'ABRIL DE 1930

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ, PLAÇA DE CATALUNYA, 8.—TELEFON 14010 — TALLERS D'IMPRENTA: CARRER BARBARA, 11 I 13.—TELEFON 10608

LLET CONDENSADA EL PAGÈS

CRONICA

El primer clam

D'ençà que la Mancomunitat de Catalunya fou esquarterada pel sabre de la Dictadura, la violència que patia la unitat del nostre poble fou manifesta. Desllorigar la seva unitat espiritual sota una aparença d'unitat geogràfico-administrativa hauria pogut ésser més hàbil i [illegible] L'odi, ni com a estratagema [illegible] ésser magnànim. [illegible] unitat material de Catalunya morí a les [illegible] i calia que morís. Quan un règim opressor es complau a destruir les realitats més sagrades, l'escapar-se de la seva persecució pot ésser un oprobi. Quan una realitat vivent tendeix a prendre forma política i es redreça com una protesta contra un món de ficcions seculars, no li convé —ni com a expedient transitori— agemolir-se sota una ficció buida de contingut. Quan l'esperit de Catalunya—és a dir, la seva llengua i la seva cultura—eren perseguits com obsessions denigrables, calia que el cos de Catalunya fos esquarterat. La consumació del sacrifici justifica i exalta el mèrit del redreçament.

Sota els trossos provincials senyorejats per la petulància i la pacitat, eren latents més que mai la consciència i el sentiment de la infrangible unitat catalana. Ara s'és vist. En la primera reunió dels representants de les quatre Diputacions noves —tinguda dijous al Palau de la Generalitat de Barcelona— la Comissió Gestora del Deute Interprovincial va reconèixer —i ho ha fet constar públicament— "la necessitat del restabliment de la Mancomunitat de Catalunya, com a símbol de la unitat espiritual i material de la nostra terra i instrument de govern d'ella desitjat pel poble".

No volem escatir si convindria més —en ésser l'hora— refer la Mancomunitat tal com era o en altra forma o deixar-la com una vestidura poc folgada i anar resoludament cap a solucions més adequades a la realitat catalana present i menys precàries, de fet i de dret, que no pas aquella. Basta subratllar que el primer clam de les quatre Diputacions catalanes és a favor de la consagració de la unitat espiritual i material del nostre poble.

Casualment i encertadament, en aquella reunió els representants de les quatre Diputacions resultaren pertànyer a partits de significació ben diversa; un d'ells només, En Carles Jordà, està adscrit a "Acció Catalana" i, dintre del més afinat sentit polític, en sent i en personifica l'imperatiu nacionalista. En aquesta hora d'emulacions de catalanitat els portava, en noble germanor amb els representants de les altres Diputacions catalanes, la fermesa i l'entusiasme de l'actual Diputació de Girona que, per boca del seu president, el venerable patriei Emili Saguer, elegit per la massa corporació es marcà un programa inspirat en el respecte a les llibertats individuals i collectives, a la justícia, i a l'austeritat més exigent, tot ell dintre les modestes proporcions que el present caràcter provisori de les corporacions locals aconsella de no extremar.

JAUME BOFILL

Els monuments del passat

Un mosaic romà a Girona

Dissabte passat, l'arquitecte [illegible] va donar la darrera de les seves conferències a l'Ateneu de Girona, sobre els Banys Morescos d'aquella ciutat. Després de regraciar el conferenciant i de recordar els qui han intervingut perquè pogués ésser un fet l'exhaustració i rehabilitació de tan notable monument, foren llegides, per cloure el curset, aquestes quartilles:

Blanch, directors de les obres. I si ho remasquem ara, és perquè creiem que aquest fet té, o indubtablement tindria si sovintegés força, una veritable transcendència entre nosaltres; car una ciutat o un poble només poden assolir una veritable prosperitat i grandesa en tots els ordres, amb el concurs, amb l'esforç coordinat i intelligent de tots els qui, des dels més alts fins als més humils, els constitueixen.

* * *

I ara, per acabar, vist l'interès amb què Girona s'ha pres tot el que fa referència als Banys Morescos que tan bé ens ha descrit Rafael Masó en les seves conferències — barreja de conversa planera i amena i de docta dissertació —, volem fer un prec, sobretot als dignes representants de l'Ajuntament, de la Comissió de Monuments i de la premsa que honoren aquest acte, i als "Amics de l'Art Vell", que aviat vindran a constituir la delegació gironina.

En el pla de Girona tenim un monument que també és inaccessible als estudiosos i als "amateurs", com ho havien estat fins ara els Banys Morescos, i que així mateix, segons tenim entès, podria estar en perill de fer-se malbé. Ens referim, com comprendreu, al mosaic romà de la torre de Bell-Lloc, que fou descobert l'any 1876 i ha estat atribuït al segle III de la nostra era. Els qui haveu tingut la sort de veure'l, o que n'haveu sentit parlar, ja sabeu que representa els jocs hípics del circ romà i que fou el seu autor un tal Cecilià — "Cecilianus" — que podria ésser, com indica el senyor Puig i Cadafalch, un artífex català — potser gironí — d'aquella època llunyana.

Ja hem dit altres vegades com és de doldre que una obra tan remarcable de l'art romà a la nostra terra no pugui ésser estudiada i admirada en el mateix indret on fou descoberta, o en altre lloc on pogués ésser degudament conservada. Si un dia, per un bell atzar, l'arada dels nostres pagesos va tornar insospitadament a la llum, després de tants de segles, aquest mosaic representatiu d'una de les cabdals festes romanes, sembla que no fou pas amb el designi que tornés a ésser colgat o amagat, sinó per tal que poguessin veure'l almenys tots els qui senten la noble curiositat de les coses que foren.

Caldria, per tant, sense perjudicar el propietari del mosaic, que la ciutat de Girona reivindiqués per a ella aquest monument. Nosaltres creiem que la qui fou antiga Gerunda, no està pas massa sobrera de vestigis romans perquè neglegeixi la possible possessió del mosaic de la torre de Bell-Lloc. Nosaltres esperem que els nostres regidors, i entre ells, assenyalament, l'alcalde doctor Coll i Turbau i el conferenciant senyor Masó, i la Comissió de Monuments, es faran ressò d'aquest prec i realitzaran les gestions necessàries per veure si, sense grans despeses, podria arribar-se a una solució que garantís la conservació de l'esmentat mosaic i el posés, sense minvar els drets del posseïdor, a l'abast dels investigadors i de tots aquells que estimen les coses de l'antiguitat clàssica, que tan forta empremta va deixar en el nostre poble. Els illudits senyors tenen o tindran la paraula en el moment oportú, i a ells pertoca, ja des d'ara, d'actuar perquè, en dia potser no llunyà, Girona pugui oferir aquest nou encís arqueològic al viatger que passa...

CARLES RAHOLA

FULL DE DIETARI

LA MANIA DE LES PROMOCIONS

Mal com en el nostre temps els investigadors i els organitzadors d'enquestes s'havien preocupat d'escatir els sentiments d'una generació respecte les precedents o les següents. Què penseu dels joves? Què penseu dels vells? Com jutgeu l'obra dels "menys de trenta anys"? Quina opinió teniu dels que eren a punt d'ingressar a files l'any de l'armistici?

Terrible mania! L'edat que sempre ha entrat discretament en joc per mesurar talents i disposicions d'esperit, avui ha esdevingut un factor insolent i estrepitós. A estones sembla que la humanitat, víctima d'una nova superstició, vol decidir la planeta dels homes només a base de l'any en què han nascut. Ja no es tracta de delimitar vastos períodes de tres o quatre dècades i d'adjudicar-los una ideologia i un tarannà determinats... No; la moda actual va molt més enllà i té la pretensió d'isolar la pasta humana en porcions diminutes i de trobar a cadascuna una sabor característica i inconfusible.

Quina edat teniu? Trenta anys? Doncs, ja no cal encapirrar-se per cercar els trets de la vostra personalitat. Teniu exactament els que pertanyen a la vostra promoció. Tants grams d'idealisme... Tants grams de pessimisme... Tants d'arrivisme... Tants de freudisme...

Llegint totes aquestes enquestes, que sobretot abunden en els diaris estrangers—en aquest punt anem una mica endarrerits—, un hom arriba a sospitar que es troba en presència d'un cas d'obsessió produït pels mètodes americans de fabricació en sèrie. A còpia de parlar de models 1928 i de models 1930, hem arribat a imaginar que els homes també estàvem sotmesos a aquesta mena de canvis regulars i que la matriu eterna, com qualsevol factoria de Detroit, havia trobat la manera d'introduir un detall inèdit en la producció de cada any.

Tot plegat és una mica ridícul i una mica fals. La influència de l'època ni en el nostre temps, que efectivament ha accelerat el ritme de les evolucions, pot apreciar-se de l'un any a l'altre.

Riem quan un home de setanta anys diu a una noia que el seu cor és jove... Però, ¿no fa riure més de veure com ens volen persuadir que entre una ànima de vint-i-cinc anys i una de vint-i-set hi ha abismes psíquics perfectament explorats i definits?

CARLES SOLDEVILA

Topada entre socialistes i comunistes

Leeds, 31. — Amb motiu d'una conferència organitzada pels socialistes, ahir es produí una topada entre socialistes i comunistes en pretendre aquests darrers entrar al local on se celebrava l'esmentada conferència.

Calgué que la policia hi intervingués per tal de dispersar els comunistes.

Un agent que va veure en perill un caporal de la policia, va engegar uns trets i ferí greument dos comunistes.

En total resultaren dotze ferits.—Fabra.

El centenari de Mistral

Carpentras (Provença), 31.—Ahir tingué lloc la primera cerimònia de les festes del centenari del gran poeta Mistral que duraran tres dies.

Al matí se celebrà un ofici religiós i a la tarda una gran sessió literària a honor del poeta provençal.

La viuda de Mistral va presidir aquests actes. — Fabra.

Actualitat geogràfica

Ahmedabad, Gandi i el separatisme de l'India

Ahmedabad ha estat el punt de sortida, la base de Gandi en la seva peregrinació. Es una de les ciutats més curioses de l'India. La vida dels seus carrers, el seu passat, els temples, les mesquites, li donen un caire especial. Es gran, amb els 274.000 habitants. Però ho ha estat molt més: sota la dinastia fundadora (1411-1572) i en els temps gloriosos de la del Gran Mogol, que la posseí de 1572 a 1707, arribà a tenir 900 mil habitants. El seu nom és un record del seu fundador, Ahmed Xah del Guzerat (1411-1443), que situà la ciutat per ell fundada prop de la localitat hindufstica, més antiga, de Karnavati.

Els set dècims dels seus habitants són brahmanistes; hi ha uns 40.000 musulmans i uns 20.000 jaines. Aquests jaines, encara que proporcionalment poc nombrosos, tenen influència en la fesomia de la ciutat. Dues característiques els són particulars: constitueixen la classe capitalista i són protectors aferrissats dels animals. I en aquest sentit els jaines no són menys sollícits que una vella miss o que una "vieille fille". Exemple: han instal·lat en nombrosos indrets de la ciutat menjadorse per a ocells i esquirols...

Ahmedabad és célebre arreu de l'Asia pels seus monuments. Encara avui posseeix més de cinquanta mesquites i un nombre considerable de grandiosos mausoleus: és la ciutat més rica de l'India en aquesta mena de monuments. Les mesquites, voltades de jardins, estan situades damunt de terrasses de pedra que dominen les cases dels voltants.

Hom pot imaginar com ressalten així les ogives, els minarets, que es destaquen sobre el blau intens del cel hindú.

Les cases burgeses, de rajoles i fusta, posseeixen amb profusió balcons i columnates. Particularitat remarcable, segons nota Louis Roussélet: "hom no pinta mai les cases d'Ahmedabad, la qual cosa permet a les rajoles i a la fusta de prendre aquelles riques tonalitats de vellúria que tant amen els artistes." Bona lliçó per als "restauradors" que gaudim per ací...

No acabaríem mai si volguéssim recórrer els monuments i les mesquites de Ahmedabad, dignes, moltes d'elles, de les Mil i una nits. Diguem només que un ample carrer, el Manik Chauk, uneix en un sol punt les construccions més esplèndides d'Ahmedabad. En el barri comercial se celebren els mercats, i la proximitat dels deserts del Rajputana hi porta bells tipus de nòmades rajputs, katis, bhatis, que donen al bazar un aspecte ben particular. Elefants, camells, passen entremig d'aquesta multitud abigarrada, en la qual els mercenaris anglesos mantenen l'ordre.

Es aquesta multitud la que ha presenciat l'espectacle excepcional de la sortida de Gandi i els seus. L'apòstol de la independència india el dia que sortia d'Ahmedabad anava vers el desconegut, o —més aviat, probablement— vers una cosa coneguda: la presó. Però llançat al compliment dels seus projectes, res no el fa tornar enrera. L'home que vol redimir el seu país de la vergonya d'un domini estranger secular, sosté, en la seva lluita per a la llibertat, un mètode formós: res de violències; la resignació a sofrir les persecucions, no pagar els impostos, la dimissió i la no col·laboració dels funcionaris, la resistència passiva a les imposicions anglesses, heus ací l'única arma que volen emprar ell i els seus. L'idealisme és formós. I no ens n'hem de riure. Cal recordar, de més a més, que les agències anglesses són les úniques que ens trameten les notícies dels dits i fets dels separatistes indis... Això ens dirà la confiança que ens poden merèixer!

Gandi és així —novament— una de les grans preocupacions del govern laborista. Ja en 1924 estava a la presó quan arribà MacDonald per primera vegada a la presidència del Consell. El seu alliberament havia estat refusat tant pel govern de coalició de Lloyd George —el fantàstic panell galès—, com pels dels conservadors Bonar Law i Baldwind, més tard. Però hom pensava ja, en molts cercles anglesos, que un Gandi en llibertat era realment molt menys perillós que un Gandi empresonat... i Gandi fou alliberat per MacDonald.

Ara, novament, Gandi i MacDonald es troben cara a cara. ¿Com empresonar-lo, després d'aquells antecedents? ¿I com deixar-lo seguir impunement la seva campanya propagandística, ben perillosa encara que els diaris anglesos vulguin aparentar indiferència, menyspreu, un semblant escèptic? Es un dilemma difícil —un de tants, només, còm els anglesos s'han creat incautament amb la guerra, amb aquella guerra que s'havien pensat que seria la solució de molts de llurs problemes—.

Je en 19 de febrer de 1924 l'Assemblea legislativa de l'India invità el virrei —per 76 vots contra 48— a prendre les mesures necessàries per establir a l'India un govern indi plenament responsable. I seguim igual. Però la pressió india augmenta...

¿I com desfermar les amarres que lliguen l'India a Anglaterra, l'India, que és una de les columnes basiques, essencials de l'Imperi?...

GONÇAL DE REPARAZ (fill)

COMENTARI

Palaus que manquen

Hi ha a Barcelona una positiva mancança de palaus, sobre d'aqueixa magnífica mena de palaus amb els quals s'ha ilustrat en aquests darrers anys la ciutat de Viena, governada pel socialisme més intelligent d'Europa. Parlo dels eregits en substitució de les més vils cofurnes. Parlo dels grans estatges alegres, confortables i monumentals per a l'habitació obrera, l'assistència mèdica als obrers, les cases de banys i les entitats docents de les barriades proletàries.

Tots sabem que hi ha encara troglodites a Barcelona, i potser no són pas els d'estatge més infortunat. Ni la previsió del poder, ni les instàncies de la caritat, ni l'instint social d'autodefensa contra els infinits perills d'una humanitat obligada a condicions promíscues, innobles, desesperades, no ha suprimit l'abús dels caus de misèria, que constitueixen un negoci tan clar i una de les més perilloses iniquitats que ens vaga de veure tant en la perifèria com al mateix cor de la metròpoli catalana. Però fins i tot l'habitació obrera no miseriosa peca comunament de sordidesa, d'injustificada onerositat, de mancança d'higiene i d'una lletja i depriment tristesa.

Calen obrers a l'Ajuntament de Barcelona. I cal també que a la classe mitjana barcelonina se li obrin una mica més les potències i el cor, i que col·labori amb els representants del proletariat per oferir a aquest l'accés a una vida més humana, subratllant la dignitat del recer familiar, difonent la gràcia, la netedat, la llum, la salut, l'assabentament enginyós, la beneficència amable, el *kindergarten* gratuit per als petits en el període pre-escolar, els teatres i sales de projeccions, etc., fent tasca humana, cohesiva i de noble civilitat. I en canvi, ni un any no hauria de passar que l'Ajuntament de Barcelona no aterrés una zona de vils i obscenes cofurnes. I res no em plauria tant com una efectivitat constant i, em penso, immediatament possible, dels serveis d'higiene que obligués al tancament de cases de dormir i d'habitacions imaginades per a subhomes i explotades per inhumans, prou mereixedors de sancions més severes.

Calen obrers a l'Ajuntament de Barcelona. I obrers capaços, com en trobaríem força, de recaptar llur dret a una vida de dignes i graciosos voltants, amb l'afany de compensar un llarg enyorament de la bellesa; i tant de bo si, com el proletariat de Viena, eren capaços d'elevar-se a una visió monumental de llur Barcelona, sentint-la i vivint-la amb esperit d'emulació.—BELLAFILA.

L'Església Ortodoxa Russa

Durant força temps, en la secció telegràfica de tota els diaris del món, haureu pogut llegir noves sobre la campanya anti-religiosa realitzada pels Soviets. Moltes d'aquestes noves han estat desmentides per les autoritats soviètiques o bé es refereixen a fets ocorreguts dos o tres anys abans. Ningú pot negar que a Rússia es realitza una campanya anti-religiosa, però el que es pot afirmar és que es porta d'una manera molt diferent del que podrien fer creure les històries de martiris i atrocitats que ens pinten.

Com a liberals hem de fer constar la nostra protesta per aquesta campanya, puix que creiem que tota persona és digna de seguir les creences que li han ensenyat. Per altra part, fets recents — que han confirmat les lliçons de la història — han demostrat que és impossible fer canviar per la força les creences que la gent té dintre l'ànima.

No volem en aquest modest article examinar l'actual qüestió religiosa russa, sinó fer una mica d'història sobre l'església dominant en l'època dels tsars, o sigui: l'Església Ortodoxa Russa. Qui mediti sobre la sort d'aquesta Església, veurà on porten fatalment els errors, de no ésser esmenats aviat.

Des dels temps de Pere el Gran fins al mes de març de 1917, l'Església Ortodoxa Russa fou un suport de l'autocràcia i responsable d'algunes de les seves pitjors manifestacions. En agraiment era institució de l'Estat i església perseguidora, puix que en teoria totes les religions podien ésser lliurement professades a Rússia, però en realitat totes les sectes eren tractades més o menys severament. Durant tot aquest període fou regida per un Sínode Sagrat, presidit per un procurador laic que representava el tsar. El Sínode fou un comitè governamental a la manera dels Senats, no per cercar la voluntat del poble per seguir-la, sinó per obrar únicament d'acord amb la voluntat del Tsar.

El seu primer procurador fou un cormel, i entre els més recents es troba Pobiedonostsev, el nom del qual perdura a Rússia com el tipus extrem del reaccionari perseguidor i fanàtic. Més recentment encara, abans de la revolució, el Sínode demostrà la seva completa submissió a l'autocràcia en prendre indirectament les ordres de Rasputin, un amic canalla del qual, Varnava, fou premiat amb un bisbat.

Les seves relacions amb l'autocràcia no estaven limitades als assumptes d'alts nomenaments, sinó que la seva connecció amb el govern era mantinguda en tot i per tots els seus membres. Els sacerdots de les més humils parròquies, ultra servir d'agents reclutadors, és a dir, que informaven les autoritats dels noms dels joves que estaven subjectes al servei militar, actuaven també com a importants auxiliars de la policia secreta, i violaven fins els secrets de la confessió quan es relacionaven amb assumptes que concernien lealtat al Tsar, i reportant com a "indignes de confiança" aquells que no estaven a l'església. Més d'una persona degué, a la Rússia d'abans de la revolució, el seu "passaport de llop", que el lligava a l'atenció especial de la policia i li augmentava fortament les seves dificultats per guanyar-se la vida, a un report facilitat per un sacerdot.

En política fou constantment reaccionària. Quan a conseqüència de la primera revolució (la de 1905), la llibertat de consciència fou proclamada pel Tsar en el seu manifest d'octubre, una convenció de bisbes ortodoxos la denuncià a Kiev en 1908. Quan es consumí la primera onada de la revolució i l'autocràcia s'ocupà de les repressions que la seguiren, l'Església Ortodoxa Russa prestà el suport de la seva aprovació a organitzacions com "La Unió del Poble Rus" que pel pogrom i l'assassinat començà una exterminació organitzada dels elements que suposava que eren hostils al règim tradicional.

Després de la revolució l'Església Ortodoxa Russa declarà que tota autoritat ve de Déu, i el corollari que la desobediència a l'autoritat és desobediència a Déu; doctrina altament satisfactòria a l'autocràcia. Quan en març de 1917 l'autocràcia fou portada a una fi, l'Església Ortodoxa Russa havia perdut la raó d'ésser, que substituí per religió. No obstant, serva la seva organització i per motiu fou un punt reanimador per aquells que esperaven que la reacció podia ésser aturada abans no hagi anat massa lluny. Prestant-se a totes influències i ressentida al mateix temps per la pèrdua del suport de l'estat i de la propietat, féu l'equivocació en 1918, de proclamar la seva hostilitat als bolxevistes. Els sacerdots prengueren part activa en la guerra civil i els generals blancs recalcaven el fet que tenien l'ajut de l'Església. La victòria dels bolxevistes en la guerra civil, portà encara un altre canvi de política per part de l'Església Ortodoxa Russa, o sigui quasi una reversió de la doctrina que l'autoritat ve de Déu i no pot ésser desobeïda.

Mentrestant, com es podia haver esperat, hi hagué senyals de canvi dintre la mateixa Església. Alguns creien que els serveis haurien de prestar-se en llengua vernàcla, i que s'havia de permetre als bisbes de casar-se. Hi hagué altres cismes, i tot fa semblar possible que de la confusió de l'Església Ortodoxa Russa pot resultar un revifament religiós i naixement a Rússia d'una nova Església menys obligada amb els deures d'un departament governamental que amb la religió. Es molt difícil de dir si s'arribarà a un èxit eventual, ja que entre les reacions de l'actual govern revolucionari i l'Església s'ha de recordar que ha dos-cents anys d'història que han contribuït a fer difícil separar l'Església d'un sistema del qual ha format part.

Les declaracions dels emigrats eclesiàstics i de les altres Esglésies han augmentat fortament les dificultats de l'Església Ortodoxa Russa en els seus esforços tardans d'estabilir una pàtria més una religió i no una institució política.

RAMON GARRIGA

...RSA - FINANCES

...a baixa mundial dels preus

per METRIOS

L'altre dia en examinar el moviment dels preus a Espanya durant els darrers anys, fèiem notar que en 1929 l'estabilitat relativa dels nostres preus a l'engròs contrastava amb una baixa general en tots els països de moneda sana. Es clar que, precisament, el fet de no tenir la unitat monetària amb un valor estable, sinó que anava depreciant-se durant tot l'any, influïa damunt els preus i impedia que davallessin. Però d'això en parlarem un altre dia, perquè avui sols ens proposem fer veure als nostres lectors la importància de la baixa dels preus durant aquests darrers mesos. Sembla que ara comencen de produir-se alguns simptomes de deturada en el moviment de baixa, efecte natural de les extraordinàries facilitats de crèdit que donen els bancs centrals en rebaixar a nivells baixíssims el tipus del descomptе.

En el quadre que segueix resumim el moviment dels preus en dotze dels principals països donant el promedi mensual de 1927 i 1928 i les dades corresponents als mesos de febrer de 1929 i 1930. Per alguns, com què no s'han publicat les xifres del febrer d'enguany, donem les de gener. ... ...

INDEXS DE PREUS A L'ENGROS
(1913 = 100)

	1927	1928	Febrer 1929	Febrer 1930	
Alemanya	140	137'2	139'3	129'3	
Anglaterra	140'9	132'8	137'3	121'0	
Austràlia	164'7	165'7	163'4	158'0	(1)
Bèlgica	123'2	121'5	125'0	114'0	
França	126'3	123'8	129'6	114'5	
Estats Units	140'0	138'8	138'5	133'8	(1)
Itàlia	163'9	130'5	135'3	120'7	
Japó	170'9	166'2	171'0	152'2	(1)
Països Baixos	149	142	146	127	
Polònia	119'8	113'4	117'1	104'8	(1)
Suècia	148	140	145	131	(1)
Suïssa	144'6	141'2	142'9	133'0	

(1) *Gener de 1930.*

Tots els índexs són els oficials menys a Anglaterra, que és el de l'"Economist", a Itàlia (Cambra de Comerç de Milà) i Japó (Banc del Japó).

La causa immediata de la baixa ha estat un excés de producció en algunes subsistències alimentoses i primeres matèries d'ús universal, però totes les baixes acostumen a produir-se quan hi ha sobreproducció. El que cal esbrinar és per què sobrevé el sentiment optimista en els productors que els porti a calcular massa optimísticament les possibilitats futures del mercat. Nosaltres compartim l'opinió dels que creuen que l'origen de la baixa actual cal cercar-lo en la política monetària dels principals bancs centrals, que, temerosos de les conseqüències de l'alça continuada de les cotitzacions a pairebé totes les Borses, apujaren el descomptе, provocant algunes liquidacions que donaren la primera empenta als preus. Quan els preus baixen els compradors es retrenen i aleshores l'oferta supera la demanda i la baixa continua fins que es modifica la política monetària dels Bancs centrals, cosa que, com hem dit abans, està ja succeint i pot tenir la força suficient de deturar la baixa que preocupa a tots els que segueixen atentament els moviments de l'economia mundial.

Mercat de llana

Primeres merines transhumant. Preu per quilo, llana rentada, 9'25 pessetes; llana pentinada, 11'25.

Primeres merines Extremadura. Rentada, 8'75. Pentinada, 10'75.

Primeres entrefines Talavera. Rentada, 7'50. Pentinada, 9'50.

Primeres entrefines Aragó. Rentada, 6'75. Pentinada, 8'50.

Primeres entrefines amb pèl. Rentada, 6. Pentinada, 7'75.

Segones merines transhumant. Rentada, 7'25.

Segones merines Extremadura. Rentada, 7.

Segones entrefines amb pèl. Rentada, 5.

Terceres (garres) merines. Rentada, 5'50.

Terceres (garres) entrefines. Rentada, 5.

Junta general d'accionistes de la Banca Magí Valls

Al seu local social celebrà ahir la Banca Magí Valls la junta general d'accionistes reglamentària, en la qual es donà lectura de la Memòria, Balanç i repartiment de beneficis.

Es posà de relleu en la primera el normal desenvolupament dels negocis efectuats durant l'exercici anterior que han estat els normals en Banca i que han donat un resultat completament satisfactori, malgrat de les crisis que ha travessat el comerç de Barcelona.

També s'expressà l'escrupolositat amb què s'han estudiat les despeses generals, la qual cosa ha permès de realitzar una economia de 13.426 pessetes mensuals.

Després de diverses manifestacions d'alguns senyors assembleistes, s'acordà concedir un ample vot de confiança al Consell d'Administració perquè destinés la totalitat dels interessos i dividends a repartir per a la formació d'un fons d'amortització, per tal de demostrar que la marxa econòmica de la Banca Magí Valls els mereix absoluta confiança i contribuir a l'enrobustiment del seu crèdit. Aquest acord fou pres amb unanimitat i amb nodrits aplaudiments dels concurrents.

També foren reelegits els consellers que reglamentàriament havien de cessar, i s'acordà un vot de gràcies per al Consell per la seva actuació durant el darrer exercici.

Los resfriados

empiezan, en general, con la coriza, si bien puede sobrevenir un catarro, una inflamación de la garganta o bien otra enfermedad seria. Tome Vd. enseguida

Tabletas de ASPIRINA

que ejercen una acción benigna y evitan cualquier otro peligro.

Las tabletas de Aspirina son sólo legítimas en el embalaje original „Bayer" que se distingue por su faja encarnada y por la cruz Bayer.

¡No ataca el corazón!

Cotitzacions oficials corrent cades del

BANC DE CATALUNYA

MADRID

Interior 4 %	72'00
Amortitzable 5 % 1907	91'75
" 5 % 1927 llarg	101'15
" 5 % 1927 curt	86'30
Cèdules Crèdit local 5 %	
" " " 6 1/2 %	91 00
" " " 6 %	94'00
Accions Banc d'Espanya	531'00
" Banc Crèdit local	295'00
" Sueros ordinàries	
" Sueros preferents	88'00
" Felgueres	94'50
" Riotinto	558'00
" Alumni	
" Andalusos	
" Explosius	413'00
" Petrolis	136'00

BORSES ESTRANGERES

BERLIN

Chade ord. A-G	249 3/4
Ara. Cedulers	183 1/2
" A. E. G.	188 3/4
" Farben	174
" Harpener	130 1/2
" Deutsche Bank	151 1/2
" Dresdener Bank	153 1/2
Diskontogesellschaft Ant.	
B. A. T.	103
Ges. Reichsbank	229 3/8
Phoenix	103 1/2
Nafag. ord.	111 1/8
Ordenstscher Lloyd, ord.	103 7/8
Siemens und Halske	256 1/8
Deutsche Allgemeinelektr.	970
4 1/2 % Hamburger Hip.	2387

LONDRES

SOCIEDADES

CHADE	15 1/2
Barcelona Traction ord.	30 1/2
" " pref.	
Brasilian Traction ord.	47 1/2
Hydroelectric Securities	49 3/4
Mexican Light & Power. ord.	77 1/2
" " pref.	76 1/2
Bidro ord.	9 1/2
Primitiva Gas B. Aires	30

SOLER i TORRA Germans

BANQUERS

Rambla dels Estudis, 11 i 13, i Bon-Succés, 1 i 3

Es complauen a oferir a la seva distingida clientela i al públic en general el servei que tenen establert de CAIXES DE LLOGUER per a guardar valors, documents, joies i altres objectes de valor, a la CAMBRA CUIRASSADA, instal·lada amb tots els avenços moderns, disposant de compartiments des de 22 pesseles anuals lliure d'impostos

Aquesta Cambra cuirassada es caracteritza per ésser una de les més espaioses i per disposar de cabines particulars annexes per al servei dels senyors abonats

Es pot visitar tots els dies feiners, de 9 a 1 i de 3'30 a 6

OBLIGACIONS

Colombia 1918	86
Uruguai 3 1/2 %	66
Brasil 4 % 1910	58
" 5 % 1910	89 1/2
" 4 % reg.	51 1/4
" 5 1/2 % 1927	92
México 4 % 1910	20
6 1/2 % Barcelona Traction	102
5 1/2 % "	54
Argentina, cèdules 6 %	40 1/2
Mexicana Tramways	25

ZURICH

Chade serie A-B-C	217'0
" D	431
" E	414
" obra Bons	96
Accions Sevillanes	479
Cèdules Argentines	91 1/2
Bonos Bons Adria	84 3/4
Bons Argentina	427
Electrobank	
Motor Columbus	1905
" Guadalquivir part 1	937
" " accions	605

BRUSSEL·LES

CHADE	
Desfuerel	
Banque de Bruxelles	1285
Banque Belge pour l'étranger	1175
Barcelona Traction	1112 1/2
Sidro Ordinaries	1877 1/2
Estanya	
Intertrop. Comina	337 1/2
Société Gén. de Belgique	
Angkor Atlas	985
Sofina	23600
M. S. A.	2225
Madrid Tramway	2800
Nord d'Espanya	2350

PARIS

Accions Nord d'Espanya	2620
Accions Crèdit Lyonnais	
Banque de Paris	3085
Banque de l'Union	2195
Société Générale	1775
Alió Générale Electricité	3590
Peñarroya	1065
Rio Tinto	3555
Wagons Lits	630
Etablissements Kuhlmann	1694
Electricité à Gaz du Nord	1292
Schelle Hauboerg	4000
Sosa Nouveaux	486

Aquest número ha passat per la censura governativa

ANUNCIS MERCANTILS

MYRURGIA, S. A.

Per acord del Consell d'Administració, els senyors accionistes són convocats a junta general extraordinària, que s'ha de celebrar el dia 11 d'abril vinent, a les dotze, al seu estatge social, Mallorca, 351, per tractar de la següent Ordre del dia:

Proposició del Consell d'Administració sobre l'augment de capital social.

Proposició relativa al fons de reserva.

De conformitat amb el que disposa l'article 17 dels Estatuts, per a assistir a la junta general hauran de dipositar-se a la Caixa social accions que representin, almenys, 5.000 pessetes de valor nominal. Aquests dipòsits es començaran a admetre cinc dies abans de l'assenyalat per a la junta.

Barcelona, 31 de març de 1930. — P. A. del C. d'A., el secretari, **Víctor Blajot.**

OR

Alfons, 153 per 100.
Unces, 153 id.
4 i 2 duros, 153 id.
1 duro, 8 pessetes.
Isabel, 154 per 100.
Francs, 152 id.
Lliures, 38'50 pessetes.
Dòlars, 7'95 id.
Cubà, 7'90 id.
Mexicà nou, 153 per 100.
Veneçola, 153 id.
Marcs, 190 id.

BORSA DE BARCELONA

VALORS A TERME

Matí: Nords, 112'50, 112'30, 112'40; Alacants, 104'70, 104'60; Andalusos, 59; Sueros, 68, 68'15; Algües, 218; Guadalquivir, 73; Petrol, 9'80, 9'75; Filipines, 433; Chade, 663, 664, 659, 660; Chade serie E, 120.

Borsa tarda: Nords, 111'50, 111; Alacants, 104'40, 104; Aeri Montserrat, 26'75, 27; Platos, 41'65; Banc de Catalunya, 102'25, 102; Colonial, 106'25, 107'50; Algües, 217'75, 218, 217'25; Gas, 149'75; Hulleres, 124'50, 124; Filipines, 434, 431; Chade, 672, 663, 664; Explosius, 228'50, 227'50, 229, 228'50; Mines Rif, 125; Felgueres, 95'75, 95'85, 95'65; Guadalquivir, 73; Petrolis, 9'75; Deute Amortitzable, 70'75.

Borsa vespre: Nords, 111'50, 111'40; Alacants, 104'25; Colonial, 107'65; Algües, 217'75, Chade, 660, 665.

COMPTAT: Valors encara no computats al Butlletí Oficial

Barcelona Traction 1907	101'50
" " Preferents	90'00
Bèlgica Espanyola	99'15
Deutsches Gruppe	99'15
Chades Grup	100'50
Banc General del Nord	82'50
Petrol Chade Grup	136'50

MANCOMUNITAT, DIPUTACIÓ I AJUNTAMENTS

Mancomunitat 1914	78'00
" 1920	81'50
Obligac. Prov. 6 %	100'25
C. C. Comunal	84'85
Diputacions velles	84'00
Ajunt. Badalona	100'00
Ajunt. Barc. unific.	75'15
" 1906 B.	78'75
" 1906 C.	77'00
" 1907 D.	78'00
" 1910 D.	73'00
" 1912 B.	76'25
" 1912 E.	73'25
" 1912 F.	73'25
" 1913 B.	77'00
" 1916 B.	77'50
" 1917 B.	77'50
" 1918 B.	77'00
" 1919 B.	76'75
" 1920 B.	77'00
" 1921 6 %	96'00
" 1922 6 % Exp	99'85
" 1923 5 %	81'85
Eixample 1907	91'50
" 1912	95'00
" 1917	95'00
Sous Reforma	82'75
Ajunt. València 5 %	87'75
" Sevilla Exp	97'75
" Màlaga	102'50

DIVERSOS

Port Barcna. 1905	97'00
" " 1908	97'00
Mellila	109'50
Sevilla	97'50
Ciutat Mexic	65'00
Marroc 5 %	81'00
Banc Hipotecari 5 %	97'65
" " 5 %	103'50
Caixa d'Emissions	90'75
C. C. Local 6 %	99'85
C. C. Local 5 1/2	91'00
C. C. Local interpr	86'50
Cèdules Argentines	3'14

DEUTES DE L'ESTAT

Interior 4 % A.	73'30
" " B.	73'30
" " C.	73'30
" " D.	73'35
" " E.	73'35
" " F.	73'10
" " G. H.	73'00
Exterior 4 % A.	86'30
" " B.	85'75
" " C.	84'50
" " D.	83'50
" " E.	83'15
" " F.	83'15
" " G. H.	83'50
Amor. 1920 5 % A.	99'00
" " B.	91'80
" " C.	92'00
" " D.	92'00
" " E.	91'60
" " F.	91'80
Amor. 1927 5 % A.	86'75
" " B.	86'60
" " C.	86'70
" " D.	86'10
" " E.	85'80
(amb impostos)	
Amor. 1926 5 % A.	101'30
" " B.	101'20
" " C.	101'20
" " D.	100'85
" " E.	100'50
Amor. 1927 5 % A.	101'70
" " B.	101'25
" " C.	101'30
" " D.	101'25
" " E.	101'25
" " F.	100'15
Deute Ferroviari	101'30
(sense impostos)	

OBLIGS. FERROCARRILS

Nord 1.ª hip. 3 %	73'35
" 2.ª " "	73'00
" 3.ª " "	72'00
Nord 4.ª Sèrie	73'50
Nord 5.ª hip. 3 %	73'15
Pamplona	73'25
Prioritats	75'15
Lleida a Reus	74'50
Asturies 1.ª	73'25
" 2.ª	73'50
" 3.ª	73'75
Segovia 3 %	69'00
Almansa 4 %	81'75
" Adhesió	71'00
Sant Joan 3 %	79'25
Alsàsua 4 1/2 %	87'15
Osca 4 %	84'00
Nord 6 %	104'00
Valencianes 5 1/2	100'25
Alar-Santander	94'75
Alacant 2 3 %	69'00
" 2.ª 3 %	67'25
" 3.ª 3 %	67'00
M. S. A. A 6 %	98'50
" B 4 1/2 %	85'85
" C 4 %	78'35
" D 4 %	80'35
" E 4 1/2 %	88'00
" F 5 %	97'75
" G 6 %	103'00
" H	101'50
" I	103'00
Francos 2 1/4 %	63'50
" 2 1/4 %	53'50
Directes 2 1/4 %	57'35
Badajos 3 %	101'75
Orense primitiva	47'00
" prioritat 3 %	61'50
Andal. 1.ª fix 3 %	59'00
" 1.ª variable	42'00
" 2.ª fix 3 %	54'00
" 2.ª variable	42'25
" 1907	63'00
" B 1 1/2 %	77'00
Andalusos 6 %	99'85
Oroc fix	88'00
" variable	88'00
Gris fix	87'75
" variable	87'50
Secundaria 4 %	66'75
Manresa-Berga 5 %	67'50
Sarrià a Barna. 6 %	101'00
Fer. Catalunya 5 %	78'15
" " 6 %	92'75
F. C. Catalans vells	37'50
" " Bons	
Tànger a Fez 6 %	105'00
Cremallera 5 %	101'00
Gran Metro 6 %	95'75
Transversal 6 %	86'50

OBLIGS. INDUSTRIALS

C. de Tramvies 4 %	78'00
" " 5 %	89'00
Tram. B. H. O. 4 %	101'00
" " 5 %	90'00
" S. Andreu 4 %	77'00
C. B. El. 1912 5 %	97'00
" " " 1920 6 %	102'50
Unió Elèctrica 6 %	102'65
Aigües Barna. 5 %	95'50
" " D 6 %	102'75
" Valencia 6 %	101'60
Catalana Gas i El.	
" E 4 1/2 %	91'00
" F 4 1/2 %	90'25
" G 6 %	103'25
Energia 6 %	86'00
" 5 %	101'50
" Bons 6 %	103'65
S. P. P. Mol. 6 %	99'50
S. P. F. Bons 7 %	102'00
H. A. Elec. 6 %	104'65
H. A. El. Bons 6 %	115'00
Transatlàntica 4 %	76'50
" 6 % 1920	91'75
" 6 % 1923	97'50
" 5 1/2 % esp.	92'20
" 5 1/2 % cas.	92'00
Cooperativa Pl. El.	101'00
Z. Cons. Naval 6 %	100'50
" " Bons 6 %	101'00
C. Naval Llevant	61'00
Asland 5 %	88'00
Asland 7 %	105'00
" 8 %	96'00
Hulleres Esp.ª 6 %	181'50
F. d'Obres 1 1/2 %	90'00
" " 6 %	90'25
" " 1925	102'00
Cons. i Parim. 6 %	95'00
Prodins. Pirelli 6 %	100'00
Colonia Güell 6 %	101'25
Potassa cdrna 7 %	102'00
Regants Ebre 5 %	92'75
" i levant 6 %	100'75
" Bons 6 %	102'25
" S. G. 6 %	99'50
Tenería Mod. 7 %	95'50
Alió F. d'And. 6 %	99'50
Secrera Esp.ª 6 %	100'00
U. Salitrera Esp.ª	102'50

ACCIONS

Banc d'Espanya	530'00
Banc de Catalunya	100'50
Canal Ebre	49'00
Petrolis	133'00
Catalana D	128'00
" S	148'00
" F. pt. 6 %	105'50
C. Transatlàntics O	80'00
" " P	85'00
Espanya Industrial	370'00
Hispano Suïssa	107'00
Hulleres	128'00
Indust. Agrícoles	310'00
M. T. Marítims	104'00
Transmediterrània	201'00
Telefònica 7 % P	105'65
Fun. Montjuïc O	100'00
" " Fér.	135'00
T. Barna. S. A. Ord	106'00
T. Barna. S.A. P 7 %	107'00
T. Barna S.A. P 6 %	97'25
Tram. El. Granada	65'00

NOTA.—Els canvis assenyalats amb un asterisc (*) són canvis anteriors.

CANVI DE L'OR

Alfons	150'60
Isabel	151'00
Unces 1 i 2 unces	150'00
Petites "	150'00
Francs	150'00
Lliures	37'75
Dòlars	7'75
Quilo de plata	106'00
Quilo de platí	13.000

DIVISES

Borsa de Barcelona

Francs	31'60
Suïssos	155'75
Belgues or	119'35
Lires	49'95
Lliures	39'14
Dòlars	8'04 1/2
Peso argentí	3'06
Marcs	1'91 1/2

BORSA PARIS

Tasa Banca

Londres	124'85	95'85
Nova York	25'552	356'50
Bèlgica	356'25	318
Espanya	317'75	183'80
Itàlia	182'75	484'50
Suïssa	494'75	102'50
Dinamarca	654'95	
Holanda	102'50	610
Noruega	654'95	
Suècia	687'50	
Praga	76'60	
Romania		
Hongria		
Viena	350'00	
Alemanya	610'00	194'30

Borsa Londres

Nova York	4864
Holanda	121206
França	12439
Bèlgica	348735
Itàlia	9283
Alemanya	203725
Suïssa	25133
Espanya	3910
Dinamarca	181685
Suècia	180950
Noruega	1817
Lisboa	10830
Praga	16419
Austria	343200
Argentina	4331
Rio Janeiro	700
Montevideo	673
Xile	1993
Buenos Aires	
Portugal	
Valparaiso	

DADES FACILITADES PER LA CASA JOAQUIM SITGES PADROSA

ARTICLE MERCAT	MESOS	TANQUES Precedent	TANQUES D'avui	Alça	Baix
Cotó, Nova York	Maig	8'47	8'45		2
	Juliol	8'12	8'11		1
	Setembre	7'87	7'87		
Sucre Nova York	Maig	1'78	1'79	1	
	Setembre	1'80	1'80		
	Desembre	1'85	1'85		
Sucre Londres	Maig		9.7 1/2		
	Agost		10.3 4/4		3/4
Blat Winnipeg	Maig	110 7/8	108 3/4		2 1/8
	Juliol	109 1/8	107 3/8		1 3/4
		111 1/4	109 1/2		1 3/4
Marcs Winnipeg	Maig	85 3/8	84 3/8	3/4	
	Juliol	86 1/2	86 1/2	3/4	
Blat Liverpool	Juliol	7.4 1/4	7.4 1/8		1/8
	Octubre	7.4 3/8	7.3		3/8
		7.11 1/8	7.11 3/8		1/8
Metals - Londres					
Stagnum comptant		71.15.0	71.05.0		
" 3 mesos		69.07.6	68.08.3		11.3
Coure comptant		169.12.6	170.12.6	15.0	1.3
" 3 mesos		171.07.6	170.05.0	17.6	
Plom comptant		19.14.3	19.16.3		
" 3 mesos		19.12.6	19.15.3		
Cinc comptant		19.17.6	19.05.0		2.6
" 3 mesos		19.01.3	19.10.0		2.4

MERCAT DE LLOTJA

CEREALS

BLATS

Tarragona i Navarra b. clas.	48 1/2 a 50 1/2
Castella	" 47 1/2
Manxa	" 47 1/2
Extremadura corrt.	
Extremdr. trucher	" 47 1/2
Penedès i comarca	" 50
Urgell	de 50 " 51

(Preus en pessetes els 100 quilos, sense sac, damunt vagó origen)

MOLINERS, GRAU I CIVADA

Moreno Danubi	35 1/2 a [illegible]
Moreno Plata	35 1/2 " 36
Ordi Extremdr. i Manxa	
Ordi Urgell comarca	33 " 33 1/2
Civada Extremadura	33 " 35 1/2
Civada Manxa	
Recolada	90 " 95

ARROS

Bomba Calasparra	145 a 150
Dimbo	105 " 110
Bomba	55 " 57
Mallorca	54 " 56
Bellvitxet O.	52 " 53
Tropical	37 " 39
Farina d'arròs	42 " 44

LLEGUMS

Llentles t. procedència	195 a 185
Faves estrangeres	50 " 55
Faves Extrem.ª i Abd.ª	
Faves Llobregat	48 " 50
Favons Extrem. o And.	
Favons estrangers	48 " 50
Veces Navarrès	45 " 48 1/2
Veces Andalusia	
Arga	30 " 30 1/2
Tites	
Guixes	40 " 48

MONGETES

Castella	125 a 135
Mallorca	" " 110
Prat	" " 115
Urgell i comarca	" " 115
València a clases	" 108 " 110
Estranger 2.ª classe	

CIGRONS

Sal	185 a 200
Blanet ar. alf. 44/46	110 " 112
Blanc ar. alf. 48/50	120 " 122
Blanc ar. alf. 52/54	100 " 102
Blanc ar. alf. 56/58	92 " 94
Blanc ar. alf. 60/62	78 " 79
[illegible]	74 " 80
Mexicans p. [illegible]	90 " 195

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona)

FARINES

Força	53 a 55
Natra local	60 " 62
Corrent local	65 " 68
Natra blanca Castella	68 " 70
Intervinguda	
Blanca corrent Castella	[illegible] " 65
Salts	42 " 44

(Preus en pessetes, sac de 100 quilos damunt carro Barcelona)

DESPULLES

Número 5	26 a 27
Número 8	23 " 24
Segones	9 1/2 " 20 /2
Terceres	12 " 10
Quartes	17 " 17 1/2

(Preus en pessetes, sac de 60 quilos damunt carro Barcelona)

Neut (pluma)	1721/6 a 1[illegible]
Bezonet	17 " 17 1/2
Sedó	12 " 13 1/2

(Preus en rals la quartera de 70 litres, sense sac, damunt carro Barcelona)

ALTRES GENERES

GARROFES

Xipre	
Negra Vinaròs	33 a 33 1/2
Negra Castelló	33 " 33 1/2
Negra Matarró	30 " 30 1/2
Roja	29 " 29 1/2
Eivissa	24 1/2 a 25
Mallorca	24 1/2 " 25

(Preus en rals els 43 quilos, sense sac, damunt carro Barcelona)

Polpa remolatas estr.ª	44 a 48
Polpa remolatas pals.	28 " 29 1/2
Turró de coco	31 " 32
Farina de llinosa	39 " 40

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona)

Alfals primera	6 1/2 a 7
Alfals segona	5 1/2 " 6
Paille Urgell	2 1/2 " 3
Paille curta	4 " 4 1/2
Fulla d'olivera	
Trepadella	

(Preus en pessetes els 40 quilos, damunt carro Barcelona)

OFERTES DIRECTES DE PROCEDENCIA

Ordi Urgell i Manxa	32 a 33
Blat i ordi	33 " 33 1/2
Tites i guixes	32 " 33 1/2
Veces blanes	
Favons pelats	
Faves pelades	
Ordi Urgell i Segarra	
Civada blanca	33 1/2 " 35 1/2
Civada Extremadura	34 1/2 " 35

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt vagó origen)

ARRIBADES

Per M. S. A. Vagons: 35 de blat; 10 de farina; 1 de civada; 1 de vicés. Per Nord. Vagons: 7 de blat; 18 de farina; 3 d'ordi.

CENTRE COTONER DE BARCELONA

LIVERPOOL	Dim.	D.	M.	M.	J.	V.	S.
Tanca anterior	853	830	819	829	823	824	
Obertura		833	829	821	825	835	
Darrer telegrama					828	837	
Tanca	837	837		825	829	829	
Alça	4						
Baixa							

NOVA YORK	Dim.	L.	M.	M.	J.	V.	S.
Tanca anterior	1610	1578	1578	1590	1594	1556	1568
Obertura		1588		1599	1597	1566	1570
Darrer telegrama		1589		1607	1608	1568	1589
Tanca	1645	1613	1593	1627	1577	1588	1595
Alça							
Baixa							

NOVA ORLEANS	Dim.	D.	M.	M.	J.	V.	S.
Tanca anterior	1553	1550	1558	1557	1539	1545	
Darrer telegrama			1558	1565	1538	Nom	
Tanca	1591	1590	1595	1540	1561	1565	
Alça							
Baixa							

Setmana (Liverpool)	Bakellar A	Bakellar	Upper A	Upper
Tanca anterior	1348	1321	1001	
Obertura				
Darrer telegrama				
Tanca	1355	1326	1018	
Alça				
Baixa				

	Alexandria. Tanques del dia A	O	D	P
Allmacthi	1940	1935	1855	1855
	A	B	A	B
Bakellar	9810	9820	9620	9705

DISPONIBLE EN PLAÇA

Good Middling (Estandard Universal)

	Preus	Origens	Ports
	17'0	17'2	17'2

à representant actual impost del Comité Regulador de la h. Cotonera la quantitat de pies 5'70 per 50 k. pels de cotó, la cotització base final Middling Tetas 15/16", resulta Ptes. 177'50 els 50 kg.

Arrib. als ap. Ull. en un dia. 16.000 h/a. contra 7.000 h/a. Pany ant.
Arrib. als ap. Ull. des d'1 d'abril. 7.853.000 " " 8.780.000 " " "
Vendes a Liverpool. 0.000 " " 0.000 " " "
Transferencia 4'80 1/2

TEULA, CAIRONET, RAJOLES
i ceràmica en general per a edificacions,
a la casa
COSME TODA
Fàbrica: Hospitalet-Magatzem: Ferlandina, 71
BARCELONA

NOTICIARI

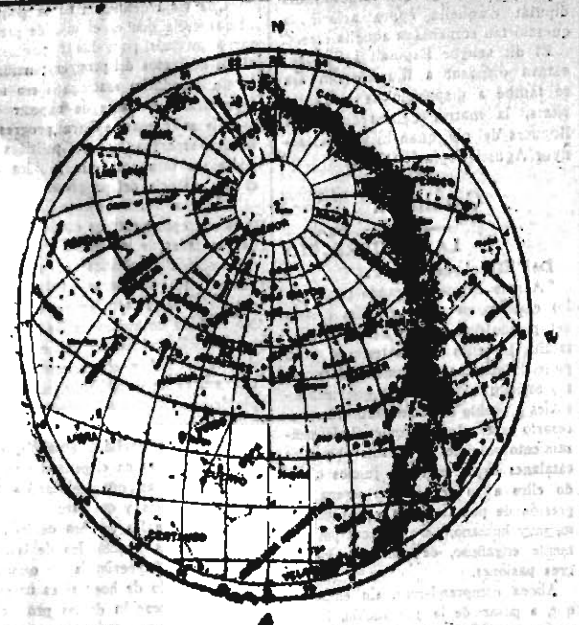

NOTA ASTRONOMICA PER AL MES D'ABRIL

Sol. — Ascensió recta a les 12 hores del temps mitjà de Greenwich (temps universal, no local) dels dies 5, 15 i 25 (entengui's el mateix en parlar dels altres elements i dels planetes): 0 h. 53 m., 1 h. 32 m., 2 hores 9 m. Declinació: + 5° 54', + 9° 36 minuts, +13° 2'. Pas pel meridià superior de Greenwich: 12 h., 2 m. 54 s., 12 h. 0 m. 9 s., 11 h. 58 m. 0 s. Sol a Taurus (30°) el 20, a les 20 hores 6 minuts.

LLUNA — CC a Càncer el dia 6 a les 11 h. 25 m., LLI a Lliura el 13 a les 5 h. 49 m., CM a Aquari el 20 a les 22 h. 9 m., LN a Taurus el 28 a les 19 h. 8 m. Les sèvès conjunccions amb els planetes se succeiran per l'ordre següent: el dia 4, amb Júpiter, a les 2 h.; el 9, amb Neptú, a les 12 h.; el 19, amb Saturn, a les 4 h.; el 25, amb Mart, a les 21 h.; el 26 amb Urani, a les 20 h.; el 30, amb Mercuri, a les 9 h., i amb Venus, a les 11 h. Perigeu, el 9, a les 11 h.; apogeu el 21, a les 13 h.

MERCURI. — AR (ascensió recta): 1 h. 12 m., 2 h. 26 m., 3 h. 27 m. D (declinació): +7° 7', + 15° 35', + 21° 30'. P (pas): 12 h. 20 m., 12 h. 54 m. 13 h. 16 m. Visible durant la segona quinzena, com a astre vespertí, a la costellació del Carnero. Conjunció superior amb el Sol el dia 1 a les 13 h., i amb Urani a les 14 h. Passarà pel nodus ascendent el 8 a la 1 h., i pel periheli el 12 a les 15 h. Estarà dues vegades en conjunció amb Venus (el 22 a les 10 h. i el 27 a les 7 h.); encara que aquests dos planetes seguiran sempre amb moviment directe, la velocitat de Venus, però, es mantindrà gairebé constant, mentre que la de Mercuri, molt més gran al començament, anirà disminuint continuament fins al dia 24, que passarà a ésser inferior a la del seu vel. Màxima elongació oriental (20° 31') el 27 a les 20 h. En, la seva conjunció amb la Lluna el dia 30 quedarà a 22' N.

VENUS. — AR: 1 h. 50 m., 2 h. 37 m., 3 h. 26 m. D: + 10° ,35' + 15° 1', + 18° 53'. P: 12 h. 57, 13 h. 5 m., 13 h. 15 m. Visible com a astre vespertí (fins a les 20 h.), corrent des d'0 Piscium fins a la vora de Tauri. Pas pel nodus ascendent el 22 a les 5 h. En conjunció dues vegades amb Mercuri, per la raó ja indicada.

MART. — AR: 23 h. 7 m., 23 h. 36 m., 0 h. 4 m. D: — 6° 59', — 3° 5', — 0° 50'. P: 10 h. 15 m., 10 h. 4 m., 9 h. 53 m. Comença a ésser visible a la matinada, i va des de Aquarii en direcció Piscium. Al periheli el 22 a les 13 h. i al nodus ascendent el 23 a les 2 h.

JUPITER. — AR: 4 h. 44 m., 4 h. 52 m., 5 h. 0 m. D: + 21° 56', + 22° 11', + 22° 25'. P: 15 h. 51 m., 15 h. 20 m., 14 h. 49 m. Visible el primer terç de la nit, entre 99 i Tauri.

SATURN. — AR: 18 h. 50 m. 29 s. D: — 22° 12' 0", — 22° 11' 4", — 22° 11' 2". P: 5 h. 59 m., 5 h. 31 m., 18 h. 51 m. 16 s., 18 h. 51 m. 20 s. 4 h. 42 m. Visible la segona meitat de la nit, a la vora de Sagittarii. En quadratura amb el Sol el 2 a la 1 h. Estacionari el 21 a les 13 h.

URANI. — AR: 0 h. 43 m., 0 h. 46 s., 0 h. 48 m. D: + 3° 58 m., + 4° 11', + 4° 24'. P: 11 h. 51 m., 11 h. 14 m., 10 h. 37 m. Pràcticament inobservable. En conjunció amb el Sol el dia 1 a les 20 h. Al seu dogeu el dia 2 a les 14 h.

NEPTU. — AR: 10 h. 13 m. 43 s., 10 h. 13 m. 6 s., 10 h. 12 m. 30 s. D: + 11° 42', + 11° 45', + 11° 47'. P: 21 h. 20 m., 20 h. 40 m., 20 h. 0 m. Visible fins poc temps després de la mitja nit, acostant-se una mica [illegible] Leonis (Règulo).

OCULTACIONS. — Al centre de la Península (segons l'Anuari de l'Observatori Astronòmic de Madrid) podrà observar-se el dia 4 l'ocultació, per la Lluna, de l'estrella 112 B. Aurigae (magnitud estellar 5'6), amb immersió a les 22 h. 10 m. per un punt de la vora de la Lluna separat angularment — 45° (esquerra de l'observador, en visió directa) del vèrtex superior (extrem superior del diàmetre vertical del disc de la Lluna), amb emersió a les 23 h. 5 m. per + 145° (dreta).

Al sud (segons l'Almanac Nàutic de l'Observatori de Marina de San Fernando) seran visibles les següents: Dia 4, la de 112 B. Aurigae (magnitud 5'6), de les 22 h. 39 m. (— 54°) a les 23 h. 32 m. (+ 160°). Dia 6, la de Geminorum (magnitud 4'3), de les 18 h. 26 m. (— 79°) a les 19 h. 10 m. (+ 34°).

ECLIPSI DE LLUNA. — El dia 13 tindrà lloc un eclipsi parcial de lluna; només el principi serà visible a la Península Ibèrica i a la part NE. d'Africa. A tota l'Amèrica i gran part dels dos oceans seran visibles totes les fases de l'eclipsi. El primer contacte amb la penombra es verificarà a les 3 h. 43 m.; ídem ídem amb l'ombra, a les 5 h. 21 m.; mig de l'eclipsi, a les 5 h. 58 m.; darrer contacte amb l'ombra, a les 6 h. 36 m.; ídem ídem amb la penombra, a les 8 h. 14 m. Valor de la màxima fase, 0'112 del diàmetre: quan aquest eclipsi tingui lloc, a molta indrèts d'Espanya la lluna ja s'haurà post.

ECLIPSI DE SOL. — El dia 28 hi haurà un eclipsi total de sol, que serà anular en alguns indrets. Com pot veure's en el gravat, l'estreta zona de l'eclipsi central s'estén pel Pacific de WSW. a ENE., on és anular; penetra al Nord-Amèrica per San Francisco de Califòrnia; essent ja total i gairebé instantani (la màxima fase valdrà només 1'001, prenent com unitat el diàmetre); passats 39 m., torna a ésser anular, i per la península del Labrador surt a l'Atlàntic, on acaba. A Europa no serà visible aquest eclipsi més que a Irlanda, part septentrional de la Gran Bretanya i a les illes Açores, i encara serà com a eclipsi parcial.

Començament de l'eclipsi parcial per la terra en general, 16 h. 20 m.; ídem de l'eclipsi anular, 17 h. 25 m.; ídem central, 17 h. 26 m.; ídem ídem total, 18 h. 48 m.; màxima fase, 19 h. 3 m.; fi de l'eclipsi total, 19 h. 37 m.; ídem ídem central, 20 h. 40 m.; ídem ídem anular, 20 h. 41 m.; ídem ídem parcial, 21 h. 46 m.

Aquest eclipsi és anular i total, perquè hi ha una petita diferència entre el diàmetre del Sol i el de la Lluna, puix que aquest només excedirà al solar per aquells llocs de la Terra en què el pas de la Lluna per davant del Sol es verifiqui a la mínima distància (a la vora del zenit); en aquests llocs el vèrtex del con d'ombra tocarà la Terra, i el Sol quedarà totalment eclipsat; en llocs on el pas es verifiqui estant la Lluna a major distància, com que el diàmetre aparent de la Lluna serà menor que el del Sol, aquest ja no quedarà cobert del tot, i l'eclipsi serà anular si el lloc cau dintre de la "prolongació" del con d'ombra, o parcial si dintre de la penombra externa. (De la revista "Ibèrica".)

TASTEU-LO
MOST ARNAUTEU
[illegible]

HIPOFOSFITS
[illegible]

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

	PESSETES
Barcelona, any	5'00
Península (Espanya, Portugal), trimestre	7'50
Amèrica (Espanya)	5'00
Altres països	10'00

SERVEI METEOROLOGIC DE CATALUNYA

Situació general atmosfèrica d'Europa a les set del dia 31 de març de 1930:

Una extensa depressió barométrica procedent de l'Atlàntic s'aprofa a Europa i motiva mal temps amb copiosos plegats atmosferics de vents forts del sud a França, Illes Britàniques i costes de Noruega.

Les altes pressions constitueixen dos màximums anticiclònics situats, respectivament, a la mar Bàltica i a les costes de Portugal, i fa bon temps des d'Espanya fins a Alemanya i Polònia.

Estat del temps a Catalunya a les vuit:

En general el temps és bo, puix que si bé abunden els núvols, els vents són fluixos i variables i les temperatures suaus.

La màxima d'ahir fou de 26 graus a Adrall i la mínima d'avui a l'Estangento de tres graus sota zero.

Cabal del Segre a Camarasa, 79 metres cúbics per segon.

Idem del Noguera a Tremp, 60 metres cúbics per segon.

AIGUA IMPERIAL VICHY

SERVEI METEOROLOGIC DE L'OBSERVATORI DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Dia 31 de març de 1930.

Hores d'observació: 7, 13, 18; Barómetre a zero i al nivell de la mar: 763.5, 764.1, 765.7 quilímetres; 1017.9, 1018.9, 1018.8 milibars: Termòmetre a l'ombra: sec, 12.5, 16.4, 14.2; humit, 11.0, 14.0, 13.0; Humitat (centèsimes de saturació): 83, 73, 86; Vent: direcció, NW., SW., SW.; velocitat (m. per segon), 1, 2, 3; Estat del cel: tapat, nuvolós, quasi serè; Classe de núvols: Ci, Ci Cu, Ci St-Cu; Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 17, 4; mínima, 10.7; ídem arran de terra, 8.4; Oscilació termométrica, 6.7; Temperatura mitjana, 14.1; Recorregut del vent en igual període, 65 quilómetres.

PARAIGÜES GARDUS
Portal Ferrissa, 10

La Lliga de Corredors del Comerç i de la Indústria es complau a assabentar els seus associats i les entitats afines, que a partir del dia 1 d'abril ha trasladat el seu estatge social al carrer de Quintana, núm. 3, primer, i les hores d'oficina continuaran essent de set a nou del vespre.

NAFTALINA contra les arnes

El jove de 24 anys Miquel Peiayo Ródriguez, que treballava com a forjaner, en travessar la via férrea a Montcada fou atropellat pel tren.

Assistit a la casa de socors del districte quart, hom li aprecià amputació traumàtica de la cama esquerra, de pronòstic greu.

Després de la cura d'urgència fou trasladat a l'Hospital de Sant Pau.

Entre una vagoneta i una màquina del servei d'extracció de terra, a la platja de Can Tunis, fou agafat Baptista Sancho Arias, de 24 anys.

Resultà amb lesions de pronòstic reservat a distintes parts del cos.

Després d'assistit al Dispensari corresponent fou portat a una clínica particular.

FRONTO NOVETATS
Aquesta nit
BERRONDO II
contra
GOMEZ

Els automòbils causaren les següents víctimes, que resultaren amb lesions de pronòstic reservat:

Al carrer de Tarragona, cantonada al de Con ell de Cent, Angel Prado Carrasco, de 52 anys.

Al carrer de Salmerón, davant la casa número 60, Domènec Bleta Lozano, de 22 anys, soldat.

Al Passeig de Gràcia, encreuament amb el carrer de Mallorca, Remei Treviño Garcia, de 57 anys.

Al carrer del Marquès del Duero, davant del teatre Victòria, un carro atropellà a Tomàs Martínez Fernández, de 14 anys i li produí lesions de pronòstic reservat.

Zotal
No es venen a dojo
EXIGIU ENVAS D'ORIGEN

Al passeig de la Indústria un tramvia de la línia 29 atropellà el noi de 15 anys Josep Pérez Gualdes.

Fou auxiliat a la casa de socors del Port, on li aprecíaren ferida contusa al pòm esquerre amb fractura i esquinçament de tendons, de pronòstic greu.

Després fou trasladat a l'Hospital de Sant Pau.

JOIES VERITABLE OCASIO
per a comprar a bon preu anau a la Joieria Magriñà, Tallers, 41

C.G.A.

A partir del vinent dia 6 d'abril s'espendran abonaments, en els serveis d'autòmnibus que la COMPANYIA GENERAL D'AUTOMNIBUS DE BARCELONA, S. A. va prestant al recinte de l'EXPOSICIÓ DE BARCELONA, valedors per mà reactreguts que s'indiquen i als següents preus:

Plaça Espanya a Miramar o viceversa (abonament per a 50 viatges), 37'50 pessetes.

Plaça Espanya a l'Estadi o viceversa (abonament per a 50 viatges), 22'50 pessetes.

Plaça Espanya al Parc d'Atracciones o Palau Nacional o viceversa (abonament per a 50 viatges), 12'50 pessetes.

Aquests abonaments s'espendran, a partir d'aquesta data, pels cobradors dels autòmnibus que presten l'esmentat servei.

Emsema s'establirà en el mateix dia, en aquests autòmnibus, el nou trajecte de

Plaça Espanya al Poble Espanyol o viceversa, 0'25 ptes.

Barcelona, 29 de març de 1930.

LOCOMOCION Y TRANSPORTES, S. A.
LA DIRECCIÓN

La vida social

LA VAGA DELS OBRERS DE SURIA SOLUCIONADA

Segons informes oficials, dissabte al vespre quedà solucionada la vaga que venien sostenint els obrers de les mines de Súria, mitjançant la signatura d'una acta, segons la qual queda designada una ponència, composta pel governador, el delegat regional del Treball i el president del Comité paritari del ram, perquè estudii una fórmula satisfactòria en l'extrem relacionat amb la quantia dels jornals.

Quant a les sancions en què puguin haver incorregut les parts interessades, quedà designat el governador per imposar-les, en el cas d'haver-hi lloc.

EL CENS PATRONAL I OBRER

Hom recorda a tots els patrons de Barcelona i la seva provincia l'obligació que tenen de facilitar els comunicats d'altes i baixes de les variacions que s'hagin produit en el personal de funcionaris i obrers de llurs establiments.

Aquests comunicats hauran de presentar-se al més aviat possible a les Oficines d'Estadística (Jonqueres, 2, principal, segona), de deu del matí a les dues de la tarda, als Ajuntaments dels pobles o a les Associacions Patronals a les quals pertanyin respectivament, i aquestes, al seu torn tindran cura de sollicitar-los dels seus afiliats.

La Jefatura d'Estadística recomana, per tal d'evitar molèsties als interessats, que han de consignar-se curosament totes les dades que es demanin en els impresos corresponents, especialment les relatives a les dates en què hagin estat alta o baixa.

El moviment marítim

VAIXELLS ENTRATS

Vapor espanyol "Infante don Jaime", amb càrrega general i 99 passatgers, de Palma.

Vapor espanyol "J. J. Sister", amb càrrega general i 246 passatgers, de València.

Vapor italià "Puccini", amb càrrega general, de València.

Vapor japonès "Delagoa Maru", amb càrrega general, d'Otaru.

Vapor italià "Monbaido", amb càrrega general, de Galveston.

Vapor noruec "Veloxs", amb bacallà, de Reikjavick.

Vapor espanyol "Abandó", amb càrrega general, d'Oporto.

Vapor espanyol "Rey Jaime I", amb càrrega general i 38 passatgers, de Palma.

Vapor espanyol "Mahón", amb càrrega general i 19 passatgers, de Maó.

Vapor espanyol "Canalejas", amb càrrega general i 60 passatgers, de Cartagena.

VAIXELLS DESPATXATS

Vapor espanyol "Infante don Jaime", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor italià "Puccini", amb càrrega general, cap a Gènova.

Vapor espanyol "Rey Jaime I", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor noruec "Ornefjell", en llast, cap a València.

Vapor noruec "San Miguel", amb càrrega general, cap a Tarragona.

Vapor alemany "Johan Blumental", amb càrrega general, cap a Castelló.

Vapor espanyol "Virgen de Africa", amb càrrega general, cap a Castelló.

Vapor espanyol "Cabo Ortegal", amb càrreg general, cap a Bilbao.

Vapor espanyol "Infanta Cristina", amb càrrega general, cap a Càdiz.

Vapor espanyol "Poeta Arolas", amb càrrega general, cap a Vigo.

Vapor espanyol "J. J. Sister", amb càrrega general, cap a València.

¿Completamente eléctrico? Sí, y algo más...
¡Así es como permite contestar a aquella pregunta el nuevo receptor PHILIPS "2514" de tres válvulas!
Las novedades técnicas y de funcionamiento de este aparato, dan la [illegible] de válvulas sonoras, pureza de emisión, volumen y sencillez de comprobación, [illegible] ventajas que ofrecen unidas a que ampliamente ya se puede utilizar como manantial de corriente la misma instalación de alumbrado de su casa. Ya no habrá necesidad de comprar baterías o acumuladores. Solicite de su proveedor una demostración.
Informese sobre nuevos sistemas de ventas a plazos.
Visite el "Stand" PHILIPS en la Exposición de Sevilla
PHILIPS 2514
Equipo Standard
Receptor 2514 - Altavoz 200 y Demostración

ELS AMICS DE LA PUBLICITAT RETENEN CUROSAMENT ELS NOMS DE LES CASES QUE HI ANUNCIEN

LA PUBLICITAT
Carrer Barbarà, 11-13

✝
EL SENYOR
En Ramon M.ª Ribó i Labaria
vidu de Na Remei Segura i Soriano
PROCURADOR DELS TRIBUNALS
morí dissabte passat, després de rebuts els Sants Sagraments
(A. C. S.)
Els seus afligits: germà Manuel, germanes polítiques Joana Clurana i Montserrat Pujol, ties, nebots, cosins i parents tots, en participar a les seves amistats aquesta sensible pèrdua els preguen que vulguin tenir-lo present en llurs oracions.
L'enterrament tingué lloc ahir dilluns

BLANQUEJAR, netejar i protegir la dentadura, son funcions que realitza sempre KOLYNOS satisfactòriament. La seva espuma vivificant fa desaparèixer la pel·lícula i les deixalles dels aliments i destruïx els microbis que produeixen la càries.
Probeu KOLYNOS i veureu com neteja i refresca la boca.
Concessionari: FREDERIC BONET
CREMA DENTAL KOLYNOS

ELS PAGAMENTS A HISENDA

El delegat d'Hisenda ha assenyalat els següents pagaments:

Josep Albagès, 40.035'92; Ricard Casanova, 32.887'34; Francesc de Comenges, 9.017'47; Alexandre Colomines, 5.274'19; Josep Castró, 30.425'49; Enric Cuñé, 10.399'52; Florenci Carrasco, 568.063'43; Joan Delclós, pessetes 22.617'49; Juli Domènech, pessetes 133.623'42; Eugeni Ferrer, pessetes 53.101'26; Isac Fano, 4.731'78; Teodor Garcia, 12.761'34; Josep Girbal, 16.790'18; Antoni Gil, 216.515'54; Pere Garcia, 22.724'58; Miquel de Guzman, 5.580; Vicente Hernández, 62.048'48; Josep Joffre, 8.198'22; Antoni Montserrat, 23.367'77; Josep Marfà, 3.723'30; Daniel Morlane, pessetes 2.549'90; Casimir Manzanares, 7.534'85; Josep Martí, 11.935'06; Francesc Naves, 7.394'22; Alfred Arteaga, 46.892'21; Robert Orús, pessetes 116.033'82; Josep Real, 26.235'60; Manuel R. Codoñ, 15.389'22; Josep Ribot, 17.736'41; Ramon Sala, pessetes 103.836'96; Josep Casonas, pessetes 81.227'68; Ramon Sala, 11.878'96; Manuel Tamayo, 28.178'71; Maria del Pilar Vilaret, 6.553'67; Administració de Loteries núm. 36, 5.000; Lluís Cabrera, 530; Lluís Fajardo, 40.177'15; Antoni Garcia, 66.714'97; Carles Galan, 8.960'62; Manuel Sautedo, pessetes 39.522'91; Joan Garcia, 50.768'37; Manuel Gonzàlez, 49.333'67; Serafí Quiliuer, 4.446'47; Josep de la Guardia, 27.913'72; Josep Gutiérrez, pessetes 368.774'69; Miquel Lechuga, pessetes 65.346'79; Lluís López, 41.246'70; Juli Martínez, 117.048'20; Ramon Martorell, 28.870'08; Feliu Minguez, 54.510'06; Eloi Marín, 66.186'74; Miquel Martínez, 281.839'28; Alfred Martín, 30.559'29; Manuel Peñafiel, 53.994'18; Claudi Racionero, pessetes 51.371'97; Antoni Sánchez, 10.292'86; Joan de Suelves, 37.670'33; Francesc Terrades, 64.342'53; Enric de Viala, 68.026'04; César Viamonte, 822'50; Guillem Vidal-Quadras, 66.679'86; Ramon Badia, 2.406'16; Alfons Galian, 15.818'11; Antoni Gonzàlez, pessetes 5.158'66; Ildefons Garcia, pessetes 29.812'41; Casimir Manzano, pessetes 592'20; Daniel Morlane, 3.286; Marian Olivera, 1.146'84; Joaquim Pérez, 15.660'66; Jaume Poch, pessetes 6.056'36; Emili Roma, 7.122'41; Joan Rubio, 5.603'76, i Marian Salanova, 145.708'49.

SOLER I TORRA GMANS
BANQUERS
BITLLETS
Francesos, 31'60 per 100.
Anglesos, 39'14 pessetes.
Italians, 42'25 per 100.
Belgues, 112'25 id.
Suissos, 155'75 id.
Portuguesos, 0'36 ptes.
Alemanya (Reichsmark), 1'92 id.
Austria (Schilling), 1'15 idem.
Txecoslovàquia, 23'80 per 100.
Holandesos, 3'18 ptes.
Grècia, 9'90 per 100.
Suècia, 2'15 ptes.
Noruega, 2'15 idem.
Dinamarca, 2'15 idem.
Finlàndia, 19'40 per 100.
Romania, 4'55 id.
Bulgària, 5'40 id.
Turquia, 3'10 pessetes.
Estats Units, 8'04 id.
Canadà, 7'90 id.
Argentina, 3'06 id.
Uruguaios, 6'75 id.
Brasilenys, 0'83 id.
Bolivians, 2'50 id.
Colombians, 7'10 id.
Peruans, 28'80 id.
Paraguaios, 0'10 id.
Veneçola, 1'40 id.
Japonesos, 3'70 id.
Algerins, 31'35 per 100.
Egipte, 30'30 pessetes.
Filipines, 30'60 id.
Hongria, 1'35 id.

Fundit en 1908
Foment de l'Exportació
Cobrament de Crèdits
Informes Comercials
Demanin prospecte gratuit
Plaça Urquinaona, 12, primer
Telèfon [illegible] Barcelona

Exposicions d'Art

SALA PARÉS
SUBASTA D'ART
Fins al 4 actual

GALERIES LAIETANES
CONTA CATALANES, 615
F. HERNANDEZ MONJO — Pintura
M. PIGEM — "
Exposició de pintura de "UNS QUANTS"
Fins al 4 actual

ESTUDI ARENYES
Conta Catalanes, 770
P. PRUNA — Pintura
Fins al 4 actual

LA PINACOTECA
PASSEIG DE GRACIA, 64
E. GALVEY — Pintura
Fins a l'11 actual

MARIA ESCLASANS
PIETAT, 10 (darrera la Catedral)
Compra-venda de ANTIGUITATS I OBJECTES D'ART

SALA BUSQUETS
PASSEIG DE GRACIA, 30
Mobles i objectes d'art
Nous models de vidres de Murano
Exposició de pintures de Cayo Guadalupe Zunzarren
Fins a l'12 d'abril

SALA BARCINO
V. GARCIA SIMON
Rambla de Catalunya, 60
Marcs i moldures d'art.
A. DE CABANYES — Pintura
Fins al 12 actual

LA LLAR
D'ARTS [illegible]
A. VENDRELL
[illegible]

HERMA, A. G.
VALENCIA, [illegible]
Llibreria - Objectes d'art i regal - Papereria

MONTFALCON
[illegible]

GALERIA ARES
[illegible]

LA POLITICA

Adhesions al manifest d'Acció Catalana

Donat el gran nombre de lletres que Acció Catalana rep aquests dies, de catalans que s'adhereixen al manifest, comuniquem als postres amics que les lletres en les quals no es fa altra declaració que l'adhesió al manifest queden contestades amb la publicació del nom de l'adherit a la llista que encapçala aquesta secció.

Joan Canfranco Fàbregues, de Tarragona.
Josep Castany, de Granollers.
Ed. Simó.
Josep Vilà Camí.
Pere Casademont, de Sant Just Desvern.
Antoni Rafel i Alemany, d'Igualada.

* * *

Ha estat feta una edició en fulles soltes del manifest d'Acció Catalana. Les persones que en desitgin podèn adreçar-se a aquesta Redacció, que els en facilitarà.

LA JOVENTUT REPUBLICANA DE TORELLO S'ADHEREIX A ACCIO CATALANA

Ha estat llançada a Torelló la següent proclama:

"Al poble de Torelló

Cal que tothom es defineixi. I que es defineixi ben clarament. Ha arribat l'hora de les grans sinceritats. Es per això que una colla de joves d'aquesta vila, que senten més que mai bategar dintre llur pit els ideals de Llibertat i Democràcia, han acordat agrupar-se en entitat, sota el nom de Joventut Republicana.

La nostra Joventut Republicana no serà pas un lloc on anar a prendre café i passar l'estona. Joventut Republicana serà un lloc on puguin reunir-se, quan les circumstàncies ho reclamin, els elements afectats per un denominador comú.

Joventut Republicana serà catalanista, liberal, demòcrata, republicana.

Perquè Joventut Republicana pensa, en el fons, com Acció Catalana, és per això perquè ha pres l'acord d'adherir-s'hi ben cordialment. Formarem a l'ala extrema esquerra d'Acció Catalana.

A Joventut Republicana no hi cabrà pas tothom. Tenim prou dignitat i prou memòria per no permetre-hi l'entrada d'aquells elements que, amb la seva manca de civisme, contribuïren a sostenir els sis anys i mig de dictadura.

Tots aquells que simpatitzin amb la nostra idealitat; tots aquells que les paraules Dignitat, Civisme, Llibertat trobin que no són pas paraules buides, sinó plenes de sentit; tots aquells que els mots Catalanisme i República els fan sentir uns deures i unes responsabilitats, els preguem vulguin ajuntar el seu nom i el seu esforç a la nostra obra.

Qui vingui a la nostra entitat ho faci, per endavant, que hi vé a buscar sacrificis i a treballar desinteressadament, sense altra recompensa que la satisfacció del deure acomplert, que per a nosaltres val tots els diners del món. A la nostra entitat, ningú no hi vingui a buscar càrrecs, condecoracions ni recompenses materials de cap mena. Aquells que els enlluerna més la brillantor d'una moneda que el flamejar d'una bandera, que no hi vinguin pas. Aquells altres que tenen l'esquena corba d'estar tan a punt sempre per a rota hipòcrita adulació, que no hi vinguin pas tampoc. La nostra casa és ben oberta per als homes integres, conscients; per als homes "homes".

En organitzar Joventut Republicana adrecem a totes les entitats torellonenques el nostre salut de germanor. I, d'una manera especial, a aquelles entitats que, no en dubtem, l'ideal de Llibertat ens ajuntarà més d'una vegada en les nostres llutes.

Joventut Republicana entén, com Acció Catalana, que la llibertat de l'home, la igualtat dels estaments, la fraternitat dels pobles, són la garantia indispensable del triomf de la causa de la nostra terra.

Agustí Vergés, Jaume Bosser Reixach, Josep Codina, Joaquim Gutiérrez Dardalló, Jaume Romeu, Josep Serra Arau, Joan Parés Fuster, Alcix Arqués, Ismael Antich, Ramon Cudí, Josep Caralt, Fortià Bofill, Feliu Freixer, Pere Quadrés, Esteve Cels, Joan Vilamanyà, Josep Vilademunt.

Les adhesions adreceu-les a qualsevol dels signants d'aquest manifest, o bé per correu, a Comissió Organitzadora de Joventut Republicana, Torelló."

La persecució

LA DESTRUCCIO DE LLIBRES ESCRITS EN CATALA PELS REGIDORS DE LA DICTADURA

De "La Rambla" d'ahir:

. . . . . .

"L'afany destructor és que va limitar-se als llibres i fascicles editats per la Comissió de Cultura d'ahir. Va estendre's a totes les publicacions de la casa, escrites en llengua materna, com els annuaris i [illegible].

Es fúria dirigida a l'extrem d'haver fet destruir, entre altres obres alienes a les publicades per l'Ajuntament, els volums de la Fundació Bernat Metge i les col·leccions de "La Revista", de J. M. López-Picó que allí es guardaven.

¿Quina fou la causa que despertà aquell malestar sobre els indefensos textos catalans? Sembla trobar-ne en el fet que en un festival hi alumnes de l'Escola de Bosc del Parc de Montjuic els foren distribuïts alguns exemplars de les Biblioteques Ambulants, editats per la Comissió de Cultura dels Ajuntaments populars.

Per a escarment i per tal d'evitar que el fet es reproduís, fou quan es dóna l'ordre vandàlica. Pel que es desprèn, la destrucció tingué dues etapes: la primera, d'estripar els petits fascicles i sobretot els de propaganda de la cosa cultural dels anteriors Ajuntaments. Més tard, però, l'ordre es generalitzà i va estendre's en absolut a totes les publicacions, entre les quals hi havia edicions documentàlis, com el de "Les Constitucions Escolars de Barcelona", de 125 pàgines, profusamment ilustrat i que es venia a 25 pessetes.

Durant prop de tres mesos, dos funcionaris varen estar estripant i fent malbé. Hom no va fiar-se de les cases que compren paper vell i fins anunciàn que "s'inutilitza davant del venedor". Van témer que així i tot la destrucció pogués ésser evitada, i preferiren que dos funcionaris, equiparant-lòs a la condició d'esclaus, anessin destruint sense repòs. Qui sap si de tant en tant els edils anaven a espiar si la tasca destructora era realitzada amb l'escrupolositat que ells exigien.

* * *

I bé: hom demana ¿qui fou l'autor de l'ordre vergonyant: Castillo?, Ponsa...? ¿Qué hi fa que sigui qualsevol dels dos, si tots dos, tots 64, estàven animats del mateix esperit? Calia expurgar tot el tuf de catalanitat que podia respirar-se a la casa.

Altrament, en l'acta d'una reunió de la Comissió Permanent del dia 2 de desembre de 1924 consta que a la demanda del senyor Salas Antón, sobre el que havia de fer-se dels llibres editats en català, s'havia acordat "arcihvar unos cuantos ejemplares y que fueran "destruídos" los restantes!...". Cal saber quines foren les persones que votaren aquesta vilesa; cal saber els noms d'aquests que vivint a Catalunya (alguna d'ells fins hi han nascut, però els repudien totes les persones decents) inferiren aquest insult a la nostra llengua."

TAMBE LA COL·LECCIO PETROGRAFICA DEL MUSEU MARTORELL HA ESTAT DESTRUIDA?

Del mateix collega "La Rambla", comentant el vandalisme dels regidors dictatorials:

. . . . . .

"I no acaben aquí encara els greuges que s'han fet contra el nostre patrimoni espiritual i cultural.

Davant el Museu Martorell, els Ajuntaments de la ciutat, amb la cooperació de molts patriotes catalans, havia installat un notable Museu petrogràfic, on eren reunides pèdres procedènts de diferents contrades de Catalunya. Cada pedra portava una inscripció en llengua catalana, on a més a més de la qualitat, procedència, etc., figurava el nom del donant.

En pujar els dictadors municipals, que vivien sota el "knut" de Barrera i Milans del Bosch, va ésser cosa de donar-se pressa a empastifar de blanc aquelles inscripcions; però com que així i tot aquestes eren visibles, hom decidí arrencar les pedres d'allà on les havia collocades l'amor a les nostres coses, i desaparegueren de la vista del públic.

On han anat a parar? — ens pregunta el denunciant d'aquesta nova gesta. — No hem pogut esbrinar-ho. Però si per als modestos llibres no hi hagué un bri de pietat, és ben lògic de creure que les pedres serien trossejades de la mateixa manera."

UN MAGISTRAT EN LA MISERIA

De "Heraldo de Madrid":

"La víctima desconocida o un magistrado que morirá de hambre. — Recordemos a las víctimas de la dictadura, esas víctimas silenciosas; citemos algún caso ejemplar. Es necesario colocar frente a la vista de los lectores lo que ocultaban esas frases inflamadas que hablaban de patriotismo y de depuración administrativa. Que sepa la conciencia pública cómo durante seis años y medio se han cometido delitos de usurpación de funciones, malversaciones de fondos públicos, exacciones ilegales, denegaciones de auxilio, detenciones arbitrarias, violación de correspondencia, nombramientos ilegales, y, sobre todo, cómo se ha prevaricado, que es lo mismo que decir que se han dictado disposiciones faltando a la ley a sabiendas.

Entre los jueces y magistrados expulsados se halla uno —magistrado— en la más humillante miseria. "Mi situación y, por tanto, la de mi esposa e hijos es desesperada —escribe—. Es tan crítica —añade— que no sabemos qué comer y vivimos de limosna; yo contaba con las 7.000 pesetas que por jubilación y veinticinco años de servicios me corresponden, y me han denegada por la Dirección de la Deuda y Clases Pasivas. He intentado trabajar de simple amanuense, en cualquier sitio, y tampoco lo he conseguido: ejercer la abogacía aquí en Madrid, pero me hallo solo y sin conocimientos ni amparo de nadie me parece un solemne disparate, y ahora para poder comer se me ha ocurrido irme a Barcelona."

Estudien ustedes la carrera de Derecho, triunfen en unas oposiciones rellidísimas, administren justicia durante un cuarto de siglo, para al final verse en el trance de mendigar por capricho de un Gobierno ilegal. Y luego la súplica —otra forma de la mendicidad— para que le hagan justicia."

EL QUE HA PASSAT A L'ORFEO GRACIENC: EL MESTRE BALCELLS, EL MESTRE LAMOTE I EL GENERAL MILANS DEL BOSCH

D'Andreu Aymar i Valls, a "La Nau":

"El requeriment que, publicat a "La Nau", m'ha fet el soci de l'Orfeó Gracienc senyor Josep Alcrudo, m'obliga, ben a desgrat meu, a tractar d'aquest afer públicament. Hauria avolgut que res del succit a l'Orfeó hagués trascendit al públic, per a evitar el dir coses que desdiuen del prestigi d'aquesta entitat.

Jo tenia el propòsit d'exposar davant l'Assemblea de socis que celebr al'Orfeó el dia 8 del corrent, fets succeïts a partir de la suspensió de la Junta Directiva, el que no vaig fer perquè en la reunió d'ex-presidents s'acordà que per patriotisme s'omitís el tractar en la Junta General de tot el que s'exposà en aquella reunió, i les manifestacions contundents que en aquest sentit va fer l'ex-president senyor Rodergues, en la pròpia Junta General, obligaren a l'aleshores Directiva a "no deixar sortir a la superfície —com diu molt bé el senyor Gual en la seva alletra que copiaré— cap afer relacionat amb l'actitud observada per determinats elements durant el periode governatiu.

Però ara que el senyor Alcrudo ha preguntat des d'aquestes planes què passa a l'Orfeó Gracienc i requereix a personalitats rellevants de la casa i a mi personalment per tal que ho posi de manifest, no puc excusar-me de cap manera d'exposar quelcom del que en aquell ar.unió general hauria dit.

Alguns dels fets que jo volia exposar per tal d'assenyalar les responsabilitats i els que les han contretes, queden perfectament posats de manifest en la lletra de l'orfeonista senyor Ignasi Gual, aparegudà a LA PUBLICITAT del dia 19 del corrent, la que subscric en la seva totalitat i reprodueixo a continuació, en part, perquè en ella queden ben precisats alguns fets, gens edificants, que han succeït en aquella casa, i així ja aclarits i ampliats aquells fets assenyalats pel senyor Gual, només hauré d'exposar-ne d'altres que responen a la pregunta del senyor Alcrudo.

Diu el senyor Gual:

"Com a soci que sóc de l'Orfeó Gracienc des de l'any 1903 i cantaire que he estat des del mateix any cinc que entrà la Junta governativa, em crec boligat a fer els següents aclariments perquè hom no pugui formar-sé un concepte equivocat dels que, com jo, continuem essent-ne socis, però discrepant en absolut amb l'entendriment que la majoria dels elements que nfa vida activa a l'Orfeó han sentit per la Junta nomenada per la Dictadura.

Primer. — El sotascrit reprova l'aplaudiment que el mestre Balcells i els orfeonistes, gairebé unànimement, tributaren al president governatiu amb ocasió d'haver-los dirigit aquest unes paraules de salutació aprofitant un assaig de la massa choral, pocs dies després d'haver pres possessió.

Entenc que aquest aplaudiment era un acatament a l'arbitrarietat que la Dictadura acabava de cometre a l'Orfeó, ensems que era una greu ofensa a les persones que constituïen la Junta Directiva que nosaltres mateixos havíem elegit.

Per això, en produir-se aquell aplaudiment, vaig retirar-me de l'assaig amb la meva muller i fills, també orfeonistes, deixant de figurar des d'aquell moment en els rengles de cantaires.

Segon. — He de manifestar la meva disconformitat amb una sèrie d'actes que es cometèren per alguns socis en començar l'actuació de la Junta governativa, amb els quals es posà de manifest una absoluta falta de companyonia envers els membres de la Junta Directiva legal, i molt especialment amb el seu president, actes que s'han repetit en reintegrar-se als seus càrrecs aquesta Junta que fou destituïda.

Tercer. — També reprova el sotascrit la manifestació, que consten en acta, fetes pel mestre Balcells, amb ocasió de la cessació de la Junta governativa i sortida del governament del nostre Orfeó per la Junta Directiva legal, en les quals manifestacions l'esmentat mestre Balcells, discrepant de les censures que acabava de dirigir el president i [illegible] als membres de la Junta governativa, [illegible] a l'Orfeó, declarà el seu profund [illegible] per la delicadesa i tacte que havia [illegible] en l'exercici de la seva gestió, i afegí que àdhuc és una qüestió de correcció l'expressar aquest agraiment a les persones que en són merexedores.

Quart. — Protesto de l'acord que s'imposà en la reunió a la qual assistiren els ex-presidents d el'Orfeo, celebrada pocs dies abans de la Junta general del dia 8, en la qual reunió, segons manifestacions que es feren a la Junta general, s'acordà que en aquesta no sortís a la superfície cap afer relacionat amb l'actitud observada per determinats elements durant el periode governatiu.

Cinquè. — Així mateix, el sotascrit reprova l'actitud observada en la reunió general del dia 8, en la qual s'impugnà l'acord de la Junta Directiva que reintegrava en els seus drets de soci els que, no havent volgut reconèixer cap representació i autoritat a l aJunta governativa, se separaren temporalment de l'Orfeó quan aquesta s'apoderà del seu règime.

Sisè. — Tampoc no trobo acceptable que en una Junta general, en la qual per dignitat de l'Orfeó calia reelegir la Junta destituïda, es repartís amb gran profusió i fos elegida una candidatura en la qual hi figuraven alguns elements dels que més s'han significat collaborant amb la Junta governativa."

Després del que diu el senyor Gual, em cal remarcar, en primer lloc, el succeït amb motiu d'una reunió que convocà el president governatiu, senyor Cuyàs, que se celebrà el dia 2 de setembre de 1928, la qual tenia per objecte demanar als representants de tots els Grups de l'Orfeó que prestessin llur collaboració a la Junta per ell presidida. Uns dies abans d'aquesta reunió, en una conversa tinguda amb mi pel mestre Balcells i referint-me concretament a la mateixa reunió, que ja estava convocada, vaig exposar-li que era opinió de tota la Junta Directiva suspesa que tots els que collaboraven amb ella havien de negar llur cooperació a la governativa, si més no, per raons de companyerisme, criteri que el mestre Balcells compartí, malgrat el qual fou ell precisament el que en aquesta reunió impugnà les úniques paraules que es digueren de conformitat amb aquell parer, dites pels representants dels Grups Culturals i Sardanista, i el que recolzà l'actitud dels que estaven disposats a la tasca de collaboració desentenent-se de tota raó de companyerisme, i del'acord pres pels que moralment tenien el dret de regir la cosa i el deure de dictar normes que vetllessin per la seva dignitat.

En aquesta mateixa reunió el president governatiu es lamentà de les dificultats que, segons ells, jo posava a la gestió de la Junta governativa i digué que, de persistir jo en aquesta actitud, es veuria obligat a recordar-se que era nomenat pel governador. Ni amb aquesta amenaça cap dels reunits es recordà que era amic meu.

Com a contrast a l'aplaudiment al qual es refereix el senyor Gual, he de remarcar que pocs dies després d eproduir-se aquell, vaig ésser cridat pel governador civil, el qual, entre altres coses, em digué, en castellà, naturalment: "Vostè ja sap que el vaig suspendre del seu càrrec per la propaganda que dintre l'Orfeó feia de determinades idees polítiques, però vostè no es dóna per avisat i ara es dedica a posar tot amena de dificultats a la Junta que jo he designat arribant fins a coaccionar els orfeonistes per tal que no cantin. Aquesta actitud de vostè no la tolero i si hi persisteix l'enviaré a uns quants quilòmetres de Barcelona, i cregui que a la muntanya a l'hivern s'hi està molt malament."

Es gairebé segur que en parlar de "Coacció" el governador ho exagerava per a fer més greu davant d'ell la meva responsabilitat i que l'expressió justa que havia d'emprar era "Aconsellar".

Es veu que algú es valia del governador perquè fes prevaler en mi el feixuc pes de la seva força per tal d'evitar que jo amb els meus consells disgregués la massa choral de l'Orfeó, i és ben segur que si accedí a fer aquestes gestions prop meu no fou pas perquè l'Orfeó pogués continuar cantant amb l'ideal fins aleshores en ell imprescindible, sinó que probablement ho féu perquè així secundava a qui tenia interès que es mantingués ben compacte per a fer-lo collaborar en actes que en aquella època encara no es devia saber quins serien, però que més endavant podien ésser, per exemple, uns concerts "Ibero-Americanos", organitzats per la Diputació, també governativa, o bé en altres, alguns dels quals no arribaren a realitzar-se perquè una gloriosa entitat nostra en una actitud dignissima, en tancar-se la porta a si mateixa, la deixà també tancada per als altres.

Evidentment, el consell a què es referia el governador jo el donava, i en fer-lo estava d'acord amb el mestre Balcells, encara que no ho deia per no comprometre'l, però ell, canviant radicalment d'opinió, en un assaig digué que en aquelles circumstàncies difícils per a l'Orfeó, calia més que mai, que tots fossin al seu lloc, però "no digué" que el que jo aconsellava estava acordat entre els dos, i això féu que els orfeonistes es revoltessin contra mi perquè amb la meva actitud hi veien una oposició al criteri del Mestre.

Seria molt llarg i abusar de la benvolença d'aquest diari que ens ocupa, anar exposant altres fets succeïts, com el detenment que he fet fins ara, i això m'obliga a esmentar-los en forma abreujada i pense comentaria.

La meva situació en aquells dies era extremadament violenta. El fet que el governador em cridés demostra d'una manera ben palesa que dintre de l'Orfeó hi havia algú que exercia de policia espontani ó honorari i que informava el governador de la Dictadura, i aquest probablement és el que va fer la denúncia contra la Junta, i contra mi precisament anaven totes les actuacions.

Durant els dos mesos que per manament governatiu vaig haver d'actuar amb l'originalissim càrrec de president suspès, molts socis de l'Orfeó tingueren tota mena de desatencions amb la Junta directiva. Darrera nostre uns ens titllaven de covards, altres d'haver compromès l'entitat pel fet de fer-hi política, els de més enllà s'entregaven amb la passió més desenfrenada a allò que amb eufemisme se'n diuen "esbarjos", els de mésençà ens censuraven per haver anat a Terrassa a donar un concert en determinades condicions, però sense voler tenir en compte qu esi així es féu va ésser perquè el mestr eLamote, segons ell mateix digué, per encàrrec del governador ens indicà la conveniència que d'aquella manera s'hi anés, indicació que tenint en compte les responsabilitats que sobre de mi pesaven era una veritable imposició. Així ho entengueren també els meus companys de Junta que amb mi reberen el mestre Lamote, senyors Oliva, tresorer, i Climent, secretari, aquest darrer també secretari de l'actual Junta Directiva després d'haver dimitit irrevocablement com tots els individus de l'anterior, i de no haver acceptat també irrevocablement la reelecció.

També hi havia un gros sector de socis que entenia que per damunt de tot calia salvar l'edifici propietat de l'Orfeó, però respecte aquest extrem ja sempre tenia a la memòria aquestes paraules de l'amic senyor Rodergues i Calmell, publicades a la Revista de l'Orfeó en ocasió d'haver adquirit la casa. Diuen així: "De la nostra casa ja n'hem pres possessió. Ara, a guanyar Catalunya. Ni que, per a l'obtenció d'aquest guany moral, calgués sacrificar la possessió material d'aquesta casa nostra."

Pel que es refereix a la reunió d'ex-presidents, tinguda tres dies abans de la Junta General, no cal ja esmentar-ne res perquè gairebé tots els càrrecs que en ella vaig formular ja queden exposats en les precedents ratlles.

Per acabar, crec de molt interès fer conèixer —degudament autoritzat pel seu autor— un fragment de la lletra que l'ex-president doctor Leandre Cervera ha dirigit a la Junta de l'Orfeó donant-se'n de baixa.

Diu així: "La reunió general de socis celebrada la nit del passat dissabte s'ha encarregat de demostrar d'una manera ben palesa la veritat d'allò que cal agrair als senyors que durant dés d'un any han disposat a llur albir dels destins de l'Orfeó.

No han enderrocat cap paret, no han fet cap lleva a la caixa, no han esbotzat cap finestra ni tan solament han modificat el quadro dels subalterns... però la reunió de la nit del dissabte passat m'ha ensenya tquelcom que per a mi té un valor molt més gran: l'ensorrada catastròfica de l'espiritualitat que era l'orgull de la nostra entitat."

I tant si l'han destruït l'esperit de l'entitat! — afegeixo jo.

Això, senyor Alcrudo, és, sintetitzant-ho, el que ha passat a l'Orfeó Gracienc. Però, vostè no pregunta el que passarà, i jo em permetré dir-li-ho.

Passarà que, dintre poc temps, el mestre Balcells tornarà a agafar ardidament la batuta i els cantaires, no menys ardidament, tornaran a fer vibrar el cor del públic que els segueix amb els seus cants, i si algú es recorda d'aquest per a mi dolorós episodi de l'Orfeó serà per dir: "Tot allò era una qüestió de personalismes. Mira amb quin entusiasme i amb quina fe canten!"

COM ES PRACTICAVEN LES DETENCIONS

Un cas digne de fer-se remarcar, és el que passà a Manresa quan les detencions polítiques que s'efectuaren l'11 de febrer de 1928.

Es presentà el cap de policia de la dita ciutat, senyor Manuel Ferreiro, junt amb un altre, en el domicili comercial del conegut joier Agustí Espinalt i Sanllef, i després d'haver-se fet les salutacions del cas per existir una certa amistat entre el dit cap i el senyor Espinalt, se li comunicà la seva detenció per causes polítiques i se li exigí el ràpid trasllat a la presó. El senyor Espinalt li pregà que li dongué almenys uns minuts de temps per poguer arranjar els seus afers personals, i el senyor Ferreiro hi va accedir. Aprofità el dit policia l'ocasió demanant els noms i domicili particular del detingut per a comprovar la seva filiació, i per a tal objecte va treure una nota i digué:

—"Se llama usted Agustín Espinalt y Vila, verdad?"

L'Espinalt ràpidament contestà:

—"No Sr., me llamo Agustín Espinalt y Sanllehí"—i li indicà tot seguit que el dit Espinalt i Vila era un individu que precisament havia estat de llogater en una casa de la seva propietat.

Aleshores el Ferreiro li preguntà si era de la Junta del "Centro Republicano", i l'Espinalt joier va contestar que no, i li féu remarcar que el tal Espinalt i Vila si que era de la dita Junta i que ell com a Espinalt i Sanllehí havai pertanyut a la Junta del Centre Nacionalista Republicà. I aleshores el Ferreiro digué (paraules textuals): "Efectivamente es usted; pues viene de Madrid equivocado el nombre." I tot seguit esborrà el nom de Vila i posà el de Sanllehí a la llista que precisament venia de la "Jefatura" general de Madrid per a les detencions que havien d'efectuar-se a Manresa.

El senyor Espinalt i Sanllehí anà tot seguit a la presó en lloc d'anar-hi el senyor Espinalt i Vila, ben cert segut a Manresa. I com els altres companys de captiveri s'hi va passar, malgrat, menys que fos possible ni per mediació de l'alcalde ni del diputat d'aquella època aclarir la qüestió tan comentada aquells dies.

El dit senyor Espinalt i Sanllehí estava disposat a lliurar, com ara té també a disposició de les autoritats, la matriu dels rebuts dels lloguers del pis, quan hi vivia el senyor Agustí Espinalt i Vila.

Catalunya

LA RESURRECCIO

De "El Sol, de Madrid:

"Adrede hemos reservado para hoy los comentarios a los grandes hechos del pasado domingo en tierras de Cataluña. De ellos fuimos testigos, y no pudiendo arancar serenamente de nuestro espíritu la vibración a que intelectuales y pueblo nos sometieron, era necesario esperar que la quietud del pensamiento volviese por sí sola y que los catalanes expusieran sus juicios cuando ellos a su vez fueran serena expresión de pensamientos y no conjunto, muy humano, pero a veces posiblemente engañoso, de potencias y alegres pasiones.

Ahora comprendemos, sin embargo, que, a pesar de la precaución, hubiéramos podido escribir durante la madrugada misma del lunes después del banquete inolvidable. El juicio es hoy exactamente el de entonces.

El mismo domingo se jugó en la ciudad condal el tradicional y disputado partido de futbol entre el Español y el Barcelona. Por la noche, en el banquete, hablaron dos catalanes y siete castellanos. Al día siguiente, la ocurrencia feliz de un ingenioso, popularizó la frase que, juntando la rivalidad de unos equipos y los tantos espirituales de los discursos, dice así: "Venció el Español por siete a dos."

Esta fué nuestra impresión. Vencimos los castellanos por siete a dos; pero ¡qué victoria! Vencimos jugando trascendentalmente a lo que Cataluña quería, y así la victoria fué suya igualmente, y como fruto maduro de este tiempo ahora llegado en que unos y otros, catalanes y castellanos, hemos dado el triunfo a la libertad, proclamando el derecho de la libertad.

Habían de ser los intelectuales y no los políticos quienes lograran el de una y otra parte insperado milagro.

En las serenas alturas donde sólo reina el deseo de la verdad había de ser hallado el principio, no de una nueva España, sino simplemente de España, como ha dicho un periódico barcelonés. España existió cuando la libertad colectiva era intangible, y se adormeció como inexistente cuando la libertad perdió sus derechos en lo individual y en lo colectivo; y ahora, con la resurrección del afán de libertad individual y colectiva, España es nuevamente concebida. Y el principio de esta resurrección y el del camino más o menos largo, pero seguro, que ha de llevar a la fórmula, envoltura de vivas necesidades, que ha de resolver el problema catalán, ha sido cimentado en lo intelectual también, en el hecho de la lengua, de la cordialidad de las lenguas hispanas, en el que podríamos llamar desde el domingo el banquete del habla, como el otro famoso fué el del amor. Hubo que empezar por ahí años atrás, cuando aun los partidos más cercanos a las volunta catalanas se removían para hallar tan sólo quiebras y fracasos. No comenzaron por el principio, y la lógica se ríe de todos los intentos locos o insuficientes y los estorba cuando no son obedecidas sus ordenanzas. Ahora podrán comenzar los partidos su acción si la quieren, y arrancando de ahí. Si no, todo, azsolutamente todo, será inútil, y los rumbos serán más trágicos y más cómicos que los de una cometa desproporcionada y suelta en un viento de marzo.

Y, sin embargo, no pudo haber actos políticos más intensos y cargados de trascendencia que esos homenajes y esas cordialidades. Bien dijo Ortega y Gasset que no hay hecho intelectual que no sea político, y en Barcelona, seis años de actos intelectuales ahogados en el silencio habían de causar la explosión política que toda la ciudad vió y toda España conoce.

Las simpatías castellanas hacia quien sufría persecución congregaron miles de almas en las calles y arrancaron de las gargantas el vitoreo seis años de silencio de unos cantores los exaltaron a la perfección en su obra, y desde allí arrancaron ellos a su vez la ovación inolvidable para los castellanos y para sí mismos. ¿Cómo ha de ser raro que unos discursos hayan cambiado de raíz toda la anterior inútil trayectoria de uno de los más graves problemas que España tiene? ¿Y qué de extraño a estos hechos que unos actos de cordialidad preparados con el único fin de demostrar el agradecimiento de Cataluña plantearan desde el primer momento, e inesperadamente quizá, todo el problema de España y de su Estado con sus [illegible] aspectos? Después de seis años, he ahí, un pensamiento, una palabra de gracias levanta el aire todo lo que estaba viejo en la conciencia. Por unas fiestas que nacían [illegible] la [illegible] intelectual fueron un [illegible] político puro [illegible]

[illegible] de todos los partidos existentes y posibles que no estén corrompidos por el odio a la libertad o por el encogimiento delante de la libertad, simplemente.

En resumen: fué la fiesta del pasado domingo un acto intelectual que dió alma nueva a un pueblo admirable y que proclamó la libertad y la cordialidad como principio de lo que lentamente y a prueba de contrariedades habrá de ser la España de lo porvenir."

"EL IMPARCIAL" CONTRA EL FEDERALISME

Sota els títols *La antiguallla federal*, *Una ideología de museo arqueológico*, "El Imparcial", de Madrid, diu:

"Una vieja definición de la política liberal decía que es el arte de preparar a un país para hacer posible en él los adelantos del progreso; naturalmente, la política reaccionaria era todo lo contrario: el arte de impedir que el país se preparase para progresar; lo que separaba las dos políticas no podía ser otra cosa que la idea que cada una tenía del progreso.

Vienen a nuestra mente estos antiguos conceptos, etapnos como las grandes verdades de la ciencia, a propósito del embrión de política federalista que hemos visto plasmarse en la reunión de intelectuales castellanos y catalanes. No ha sido un abrazo de las musas el acto de Barcelona, no una expansión de cordialidad y compañerismo, sino una entrevista de políticos, un principio de convenio, un propósito de acuerdo acerca de una idea de conformación de la nacionalidad española, que vivió hace años en el pensamiento de hombres ilustres, que embriagó a las masas populares y que estuvo a punto de volvernos a los tiempos de los reinos, coronillas y condados de la Reconquista. La experiencia de entonces nos evitaría lo de hoy: si es un progreso la dislocación de las provincias españolas y una razón el que cuatro de ellas posean una personalidad destacada, es lo que nos parece absolutamente inadmisible.

Los concurrentesn a la rápida y efusiva asamblea de intelectuales y los que sin asistir a ella se han solidarizado con su adhesión, son indiscutiblemente liberales, cultos e inflamados de verdadero amor al progreso; lo que no podemos admitir es que la convergencia en Estado de las provincias catalanas y por ende de las provincias vascas y de las que se dicen celtas de la región asturiana y gallega, y luego de los levantinos y después de los andaluces, sea un síntoma siquiera de progreso, porque tal estructura del país sería retrotraer a España a los años anteriores a Isabel de Castilla y Fernando de Aragón.

No nos atrevemos a tomar en serio esta nueva manera de progresar, y hasta nos permitimos suponer que buena parte de los intelectuales castellanos que regresaron a sus lares tras el acto de Barcelona, hanse visto sorprendidos por el cariz de aquellos entusiasmos y la tendencia de sus organizadores; parécenos que la alusión al Piamonte, base de la unidad italiana, fuente de recurso para Víctor Manuel, no armoniza con el federalismo ni se relaciona con el delirante sueño de los que quieren dar a la república un aspecto diferente de la monarquía, ya que en la monarquía constitucional y democrática caben holgadamente cuantos radicalismos imaginen los espíritus más avanzados.

Claramente, explícitamente no se ha planteado en Barcelona la cuestión federal, pero hay que ser muy ciego para no ver a través del incienso que se ha propinado a la personalidad regional y de las filiaciones políticas de los asistentes, el verdadero objeto de la asamblea y la intención de sus promovedores, la importancia social de las personas, su solvencia en el arte del libro y del periódico, su prestigio en el ancho capo del trabajo intelectual, nos merece todos los respetos, pero creemos que la travesura no puede acarrear consecuencias, y lo sentimos solamente por una consideración: la de que los intelectuales demuestran, como siempre, que nunca han sido mas a propósito para bufonelos políticos."

EL RECONEIXEMENT DEL FET CATALA

De José Escofet a "La Voz" de Madrid:

"¿Qué resultados pueden tener en el porvenir el homenaje rendido por los intelectuales de Cataluña a los de Castilla y algunas palabras pronunciadas en el Ayuntamiento y en el banquete del Ritz, que, por ser la primera vez que se oían en tierra catalana nacidas de labios castellanos, elevaron al grado máximo la emoción de cuantos las oyeron?

Alrededor de esta pregunta giran los comentarios sobre los actos trascendentales del último domingo. Los efectos inmediatos no pueden ser más halagüeños. El lenguaje de algunos de los castellanos agasajados sobrecogió a los más optimistas, que no esperaban encontrarse en un punto tan avanzado de la mutua comprensión, y vieron con sorpresa que estaba ya recorrido casi todo el camino. LoL más trascendente del hecho está ahí, en el *récord* registrado por los cronometradores de la evolución de España; está en lo que han dicho algunos significados representantes d ela inteligencia española, por manera que ya no es posible la discusión soslayada y obscura si no se retrocede sensiblemente.

Durante el banquete del Ritz oí a varios comensales preguntar el hombre del feliz iniciador del acto para consagrarle seguramente una parte [illegible] de su [illegible] iniciativa sólo ha tenido [illegible] descubrir lo que estaba latente, y que se habría descubierto asimismo aprovechando otra oportunidad cualquiera. El fruto maduro, cuando ha esperado en vano que vayan [illegible] a cosecharlo, se desprende [illegible]

por su propio peso. Y esto es lo extraordinariamente significativo: el estado madure es que se encuentra el pensamiento castellano en la parte de atención que ha dedicado al problema de Cataluña. Lo que dijeron Américo Castro, Sainz Rodríguez y Fernando de los Ríos es ya todo lo que se podía desear; en las palabras siempre efusivas, pero más cautas, de Ortega y Gasset, de OOssorio y Gallardo y del doctor Marañón, también habríamos quedado agradablemente impresionados.

Ahora conviene que no se abust en los comentarios del tópico de la con fraternidad, que serviría de velo y desvirtuaría en su esencia una declaración colectiva que, por venir de lo más selecto de España, tiene el alcance que tiene. Habló el pensamiento español, y sus palabras no pudo provocarlas momentáneamente la elevada temperatura de la comensalidad en la hora de los brindis. Si algo ha hecho la emoción, ahora y otras veces, que se manifiesta en pasajeros movimientos sentimentales, el pensamiento tiene su alambique para enfriar el vapor y reducir la substancia volátil a líquido esencial y precioso. La diferenciación más notable que separa a los intelectuales de los políticos radica en que aquéllos buscan verdades permanentes, mientras los otros se contentan con las transeúntes y cambiantes o con mentiras que tienen apariencia de verdades.

La densidad, la gravedad de lo felizmente acontecido el último domingo en Barcelona, es esto: la aceptación más o menos cordial, pero sincera y seria, por parte de los representantes de la cultura castellana, de un hecho biológico que no se quería admitir: el hecho de la personalidad de Cataluña, colocada muy por encima del matiz regional por la supervivencia de su idioma instrumento de una cultura autóctona y principio y fin de lo peculiar indeleble.

He aquí, pues, que la intelectualidad castellana, los españoles mejores, se sitúan frente al hecho catalán a muy pocos pasos, para aceptarlo tal cual es en su realidad, ingrata probablemente, pero sin adobos ni mixtificaciones, según lo creó y lo dejó la Naturaleza, y sobre el cual ha proyectado una ilusión desesperada la España oficial, que, como dijo Ortega y Gasset en el banquete del Ritz, se dedica desde hace muchos años a destruir realidades profundas y a fomentar fenómenos fantasmales.

Reconocido el hecho sin disimulos hipócritas, sin malas artes, noble y generosamente, surgirán mañana mismo sin duda las discrepancias sobre la resolución que pueda darse a lproblema; pero ése ya es otro paso, que depende delas circunstancias y de la buena voluntad de unos y otros. Cataluña está satisfecha, plenamente satisfecha, con sólo la aceptación, por parte de la intelectualidad castellana, de su realidad íntegra, separada de todo artificio y de toda fórmula mágica. Era cuestión previa para llegar a un acuerdo inteligente, ahora relativamente fácil, antes imposible.

Ningún daño se corrige por el sistema de no querer verlo. Con falsear la verdad no se evitan sus efectos, que se manifestarán en forma peligrosa si aquélla tiene este carácter, concretándose en un estallido, más o menos tarde, bajo el uso y el abuso de la violencia. Cuando los intelectuales castellanos, difundiendo el conocimiento de las verdades de Cataluña por todo el ámbito nacional, hayan arancado del corazón del pueblo español los prejuicios que fueron a la vez una venda para sus ojos, se habrá escombrado definitivamente el solar donde debe edificarse la nueva España.

Entre tanto, los representantes de la cultura se han acercado por uno y otro lado y entablan el diálogo. No les separa ninguna ficción, ninguna sombra, ninguna mentira de las que necesitaron destruir para estar juntos y darse la mano. Seguirán discutiendo, pero ya sobre hechos vivos, sin perder de vista que lo creado por la Naturaleza es indestructible. Y así, las discrepancias, no pudiendo volver a ser fundamentales, girarán en torno de lo formal y accesorio y caerán vencidas poco a poco, hasta desaparecer. Nada más fácil después que se entiendan los pueblos si los intelectuales han abierto el camino. Las comarcas aisladas por las montañas son invadidas en seguida que los ingenieros han hecho llegar a ellas el ferrocarril.

Puede ocurrir —estoy muy lejos de exagerar mi optimismo—que se tropiece todavía, dentro del mismo campo de las letras y de la especulación intelectual, con resistencias todavía muy fuertes y tenaces. Es inevitable, pero no suficiente para producir la récaída. Así, al menos, lo espera Catalunya."

EL DESIG UNANIM HA D'ESSER REPUBLICA

De "El Socialista, de Madrid:»

"El viaje de los intelectuales castellanos a Barcelona tiene una trascendencia de primer orden, que se hace patente sin necesidad de que nosotros nos esforcemos en subrayarla. Constituye una verdadera fiesta de la inteligencia, cargada de simbolismo, mediante la cual han podido estrecharse las manos, en un plano de afinidad espiritual, los representantes de la cultura peninsular. No todos, sin embargo. Hubiéramos preferido que la reunión de Barcelona tuviese un carácter más ampliamente nacional y que no hubieran sido solamente los intelectuales castellanos y catalanes los que hubieran levantado su copa de ofrenda en esta fiesta de la inteligencia. Hablamos, claro es, ajustándonos a la denominación que los organizadores le han asignado. De hecho, ya sabemos que no toda la mentalidad española está representada en Barcelona. Ni todos los intelectuales que allí han ido son castellanos ni los que lo son podían ser catalanes solamente. Por eso nosotros hubiéramos querido una denominación que no limitase la onda de simpatía a las antenas de Barcelona y Madrid.

Mas ya es algo, y aun más de lo que podía esperarse, este abrazo entre Cataluña y Castilla a orillas del Mediterráneo. Con él queda desvanecida —esperamos que para siempre—la desconfianza que puso entre Barcelona y Madrid una diltancia espiritual mucho mayor que la distancia geográfica. No es ocasión esta para determinar quién abandonó más en la separación. Nos basta con que se haya producido el hecho, y ése será, probablemente, uno de los favores indirectos que tendremos que agradecer a la dictadura, que, como todos los poderes irresponsables, obrando inconscientemente, robusteció precisamente aquello que intentó debilitar.

La presencia de los intelectuales castellanos en Barcelona significa una identificación con las aspiraciones de Cataluña. En las líneas que dejamos escritas queda bien sentada la simpatía que nos inspira ese intercambio intelectual, que puede ser fecundo. Pero ninguna simpatía se adscribe a una causa determinada sin garantías previas, es decir, sin justa valoración de su contenido. ¿Qué es lo que se trata de justificar con esa reunión de intelectuales? ¿El espíritu catalán, la vitalidad catalana, el regionalismo de Cataluña? Indudablemente, todo eso es lo que se defiende y todo eso merece ser defendido. No hemos de ser nosotros quienes echemos agua al vino. Pero es que hay dos Cataluñas, como hay dos Castillas—que no todo es polilla en Castilla—, y como hay dos Españas. Los intelectuales que han ido a Barcelona—conste que hay muchos entre ellos que no nos inspiran ningún crédito, porque la inteligencia, por sí sola, no tiene valor político ninguno—representan, sin duda, la Castilla nueva, generosa, comprensiva, ansiosa de crear una España libre, una "España con honra", como pedían ya los románticos del siglo XIX. La Castilla tradicional, absolutista, ferozmente unitaria—que nunca, por otra parte, ha representado el verdadero espíritu de Castilla—es, simplemente, una supervivencia vinculada por entero al símbolo monárquico. ¿Que Cataluña se nos ofrece en reciprocidad? Pensamos, desde luego, que los intelectuales catalanes que han recibido a los intelectuales castellanos representan también una Cataluña liberal, justiciera, una "Cataluña con honra", que sienta como suyos los problemas de España, de igual manera que España sentirá como suyos los problemas de Cataluña. En definitiva, unos y otros tienen el mismo origen y requieren el mismo remedio. En resumen: problema de libertad, cuya resolución es imperiosa —hoy más que nunca—para todos los españoles que sientan la responsabilidad de la hora histórica.

El catalanismo del judío Cambó—y es claro que no queremos ofender a los judíos—; el catalanismo de la Lliga, encarnación de un caciquismo que era la negación absoluta de la decencia; el catalanismo de la plutocracia catalana—la menos inteligente y la más zaña de Europa—, que sostuvo a Martínez Anido y a Arlegui para que escribieran en la historia de Cataluña páginas que en ninguna otra región de España—téngaslo en cuenta los catalanes—hubieran podido escribirse; la plutocracia que despedía y recibía con vítores a Primo de Rivera en vísperas del golpe de Estado, no pueden merecernos más que desprecio. Que se deslinden bien los campos.

Si la reunión de intelectuales castellanos y catalanes quiere decir—como pensamos—común apetencia de una España republicana, abierta al porvenir, toda nuestra simpatía le acompaña. Si no es eso, habremos de creer que no se ha querido más que hacer un poco de literatura, redactada, para mayor atractivo, en catalán y en castellano. Y el Mediterráneo seguirá susurrando la canción de las horas..."

CATALUNYA, EN LA PERSECUCIO, BATALLA MES QUE MAI

De "El Imparcial", de Madrid:

"Aun resuenan en el espacio los ecos de la formidable y sincera acogida que los barceloneses han tributado a nuestros intelectuales. De antaño conocíamos el espíritu acogedor de aquellos hombres, hijos de un pueblo que ha sabido soportar las mayores desgracias, las más enconadas persecuciones y las crisis más profundas sin experimentar una vacilación. Cataluña fué siempre Cataluña y supo mantenerse a la altura de su limpia historia. En el transcurso de los años últimos, los castellanos contemplábamos asombrados la era terible de calamidades por que atravesó nuestra región hermana, y cuando ya teníamos por su prosperidad, vimos que nos ofrendaba la metralla, cuando ve llegar días malos, en lugar de desmayar, trabaja.

Madrid debe a Barcelona y a sus intelectuales una manifestación de cariño que corresponda a la que nosotros hemos recibido."

LES NOTES DISCORDANTS

De J. P. a "El Correo Catalán", en un article titolat *Los de siempre*:

"La prensa madrileña sigue comentando los actos realizados con motivo del homenaje a los intelectuales castellanos. Se ha hablado de la comprensión que debe haber entre Castilla y Cataluña a fin de que el problema regional quede satisfactoriamente resuelto, desapareciendo toda clase de antagonismos, odios y recelos que no tienen que existir entre pueblos hermanos.

Si, se ha hablado en este tono, y nosotros celebraríamos que esas corrientes de aproximación se intensificasen hasta llegar a los resultados por todos los verdaderos amantes de las reivindicaciones patrias apetecidas.

Pero, desgraciadamente, en ese concierto armónico de voluntades, hay alguna nota discordante, y así vemos, por ejemplo, que "El Imparcial" y otros periódicos persisten en su antiguo proceder, al apreciar el problema regional, empeñándose en no querer reconocer la personalidad jurídica de Cataluña y mostrándose, como siempre, partidarios del uniformismo introducido en España por el constitucionalismo liberal, de tan amargos recuerdos para la Patria.

Hay gente incoregible; hay gente que no quiere comprender ciertas cosas; hay gente que la convivencia, el amor y el mutuo respeto no los desean, y con su actitud incalificable contribuyen a ahondar distancias que deberían quedar suprimidas, porque no tienen razón de ser.

Recriminamos esas campañas que tienden a fomentar odios entre los diversos elementos nacionales, y ya que hay periódicos tan obcecados que no ven el peligro y los males que con su intemperante conducta acarrean, tomamos nota de las manifestaciones hechas por algunos colegas madrileños para lo que puedan servirnos en lo sucesivo, aunque debemos hacer constar que no nos vienen de nuevo esos desahogos, pues harto sabemos que la cabra siempre tira al monte y que es imposible pedir comprensión a quienes la pasión les impide apreciar con espíritu sereno y criterio ecuánime muchos de los problemas que se agitan en la Patria."

EL FET CATALA, QUE RESSUSCITA

De Pick a "La Voz de Cantabria":

"Cuando se celebró la Semana de Valladolid en la Exposición de Barcelona, un delicado y noble poeta de las tierras pardas, Zacarías Ller Medina, tuvo la gentileza de escribir como ofrenda a los intelectuales catalanes una antología que tituló "Del parnaso catalán". Era la traducción en verso castellano de los más destacados poetas catalanes contemporáneos, desde Jacinto Verdaguer a López Picó y José María Segarra, Ese libro fué editado por la Diputación de Valladolid en su imprenta provincial, y en su cabeza llevaba esta dedicatoria: "LLa Diputación de Valladolid a las hermanas de Cataluña como homenaje de admiración a sus poetas."

En el tren que llevaba a los figurantes de la Semana se embarcaron unos cuantos cientos de ejemplares de este libro, que habían de repartirse en los actos oficiales de la Exposición. Pero ocurrió que, al llegar allí, los que dirigían aquellos actos agredieron mucho la atención y dijeron... que no estimaban política la ofrenda castellana. Bueno, lo rechazaron en términos corteses y ambiguos; pero la repulsa no fué menos cierta. Los libros generosos tuvieron que ser reexpedidos a Valladolid.

Este episodio dará idea del espíritu que dominado en las esferas dirigentes catalanas durante el tiempo de la Dictadura. Se quería hacer españolismo ahogando todo florecimiento de la espiritualidad regional. Por eso aquella antología en que se loaba a los hombres ilustres que habían dedicado la flor de su inspiración a la tierra madre se consideraba poco política. Allí no era permitido otro patriotismo que el de la Unión Patriótica, ni otro regionalismo que el de los poetas de casa y boca que amontonaban ripio sobre ripio para cantar a la bandera. El dulce Mosen Cinto y Maragall, el de "La vaca ciega", a pesar de su acendrado españolismo, eran heterodoxos. Cómo andarían las cosas que el mismo "Debate", defensor obstinado de la Dictadura, se vió obligado a reconocer que el problema catalán le complicó aquélla en vez de resolverlo.

A esto se llamaba en la literatura de las "Notas oficiosas" enterrar el problema. Ahora que, como dijo Ossorio y Gallardo, lo habían enterrado vivo.

La paz reinaba en Cataluña del mismo modo que en Varsovia. Aparentemente, no se movía la hoja de un árbol. Pero silenciosamente se estaba fraguando la tempestad.

No se puede someter a una vejación constante y continua sentimientos hondamente arraigados. Se puede cortar crencias como se cortan flores. Pero no se puede impedir que la semilla diseminada fructifique de nuevo. Y ésto ha sido el caso de Cataluña.

* * *

Días pasados calmos en Bilbao en la tertulia del Lyon d'Or. Forman esa tertulia, como es sabido, una media docena de figuras destacadas del movimiento derechista. Allí truena todos los días y canta himnos al verdugo el simpático don Pedro Eguilior, que asume el papel de un José de Maistre de la contrarrevolución española. Allí juega con las ideas como con bolas de marfil José Félix Lequerica, el Rivarol de nuestras derechas. Para ser un Rivarol en todo, Lequerica es escéptico, elegante y mordaz. Es el más culto y encantador sofista de los tiempos nuevos. El jeroglífico complicado cuya solución se ha propuesto es el del orden. SSu fórmula es el Orden, por encima de todo, y aun a costa de la injusticia. En la Roma cesárea hubiera echado cristianos a las fieras—¡perdón, José Félix, ya sabemos que eso no hubiera sido!—por mantener el Orden que Pedro el Pescador amenazaba. Cuando llegamos a su tertulia — iba con nosotros José María de Cossío— el Rivarol bilbaíno trenzaba sus ideas en unos lazos de serpentina.

—Las izquierdas—decía—han perdido toda su razón de ser. Resuelto el problema de Marruecos, España carece de problemas. Y las izquierdas, para vivir, necesitan un problema irresoluble que apasione.

—Queda un problema—respondimos nosotros—, y es el de Cataluña, que la Dictadura ha envenenado.

No hubo acuerdo, como es de suponer. Todo el Lyon d'Or votó contra nosotros, contra los dos santanderinos que rompíamos la unanimidad del senado patricio con nuestras voces discordantes.

Y, sin embargo, habíamos dicho una gran verdad. En Cataluña había una llaga. La Dictadura, en vez de tratarla científicamente, se limitó a taparla con un paño grosero. Ahora, cuando al cesar la Dictadura se ha levantado el paño, se ha visto que la llaga está infeccionada. Si se tarda un poco más en descubrir el peligro hubiera habido que cortar el brazo.

* * *

Un principi de cura científica es la visita a Barcelona del grupo representativo de la intelectualidad castellana y los actos que con motivo de ese viaje se han celebrado. Pocas veces se ha movilizado tan lucida representación de las Letras, las Ciencias y el Arte. Presidía a los expedicionarios la figura ilustre de don Ramón Menéndez Pidal. Con él iban Ossorio y Gallardo, Marañón, Jiménez Asúa, Pérez de Ayala, Sainz Rodríguez, Américo Castro...

Les esperaba todo el catalanismo, no el político, sino el intelectual; es decir, Santiago Rusiñol, Abadal, José Corner, Rovira Virgili...

Gregorio Marañón, hablando al pueblo de Barcelona desde el balcón de su hotel, és todo un símbolo. Porque Marañón es la figura más recíamente castellana de la España actual. Y otro símbolo es la presidencia del banquete, que ocupó don Ramón Menéndez Pidal. Amparados en el prestigio científico del español insigne, se agrupaban gentes que hasta ahora no se dedicaron pensamientos cordiales, porque una política suicida les enfrentaba en vez de aproximarlos. Los seis años de dictadura han sido el hecho provdencial que aventó los equívocos. Cuando la literatura catalana era proscripta y el Derecho atropellado en la persona de la Junta directiva del Colegio de Abogados, que fué integra a la cárcel, voces castellanas se alzaron en su apoyo. LLa Lliteratura fué defendida por profesores como Menéndez Pidal y Sainz Rodríguez. El Derecho halló su valedor en el heroísmo civil de don Angel Ossorio y Gallardo. Los maestros catalanes sintieron que se les caía una venda de los ojos. La parda y ascética Castilla no daba sólo enemigos de Cataluña: daba también hermanos. Y hermanos de las horas de prueba, que es cuando se fragua la auténtica hermandad. La llaga infeccionada dejó de sangrar por vez primera. El acto hermoso de confraternidad ha tenido el valor de una desinfección. La herida ha sido puesta en las debidas condiciones asépticas. Así podrá salvarse lo que estaba a punto de perderse por torpeza de todos.

* * *

El problema, enterrado vivo, se ha puesto en pie. Nuevo Lázaro, ha echado a andar entre el asombro de sus enterradores. Pero, por fortuna, los primeros pasos de su resurrección los da entre amigo. LLLleva a Marañón y a Ossorio y Gallardo de sus brazos. Van diciéndose cosas gratas para Castilla y Cataluña.""

Per l'ampliació de l'amnistia i la revisió dels processos polítics i socials

CALDRA ESPERAR MOLT ENCARA?

"La Rambla" d'ahir publica la següent manxeta:

"General Berenguer:

Amnistía? Revisió?

Es que caldrà esperar molt, encara?"

PER L'AMNISTIA I LA LLIBERTAT

De "Ingénuo", en "El Progreso":

"He depositado en el buzón del tren expreso de Madrid una postal dirigida al presidente del Consejo de ministros, en la que he escrito estas dos palabras: Amnistía. Lí-Me sumo, de esta manera, al clamor de toda Cataluña en pro de los que entre rejas o más allá de las fronteras padecen por susideales. Cualesquiera que sean los principios o las convicciones a que puedan obedecer los presos y los desterrados, yo sólo pienso —sólo quiero pensar— que sus supuestos delitos lo son de opinión, y no olvido que en ocasions inolvidable un hombre tan reaccionario como Maura pronunció esta frase: el pensamiento no delinque.

En efecto, el pensamiento no delinque. El llamado délito político —y, por extensión, el delito social— no desdoran a quienes los cometen; y la persecución, cuando ha sido promovida por un poder ilegítimo, constituye, más que una mengua, un honor para aquellos que supieron o pudieron mostrar su disconformidad en momentos de peligro para las libertades ciudadanas.

En los presidios de España pagan su deuda a la justicia histórica hombres que obedecieron antes a los apremios de su temperamento no conformista que a los estímulos de una apoltronada comodidad que en sus oídos predicada la sombra de Sancho Panza. En lejanos países añoran la tierra bendita que les vió nacer, ciudadanos que por amor exacerbado a esta misma tierra hubieron de expatriarse, llevándose en el corazón la nostalgia del bien perdido. Unos y otros eran hombres honorables; unos y otros supieron resistir con dignidad y soportar con entereza las amarguras de la suerte adversa. Pasada la triste etapa durante la cual la ciudadanía vistió de luto, Cataluña, en clamor unánime, pide el inmediato regreso de sus hijos jamás olvidados. Y para que los Poderes públicos no desoigan la petición reiterada de todo un pueblo que pugna con dignidad por el restablecimiento de las inmanentes normas del Derecho, se ha ideado este plebiscito solemne que hoy juntará en las oficinas de Correos millares y millares de tarjetas postales, en las que como bandera de combate figurarán estas dos armoniosas, bellas, sugestivas y conmovedoras palabras: Amnistía! Libertad!

Yo también las he escrito con mano firme, puesto el pensamiento en la inconmovible rfimeza de esos hombres a los que muy pronto recibirán sus familiares con los brazos abiertos y el corazón atento a los latidos de tantos otros corazones, que al invocar la amnistía entonan un himno, himno sagrado y eterno, siempre vijeo y siempre nuevo, al más grande y más noble de los ideales humanos: la Libertad..."

EL MANIFEST FEMENI : PELS NOSTRES PRESOS POLITICS I SOCIALS

Del poble de la Felguera (Astúries) s'adhereix al plebiscit femení Josefa Carrion de Sureda.

* * *

Un grup de catalans radicats a Suissa ha tramès també la seva signatura. Heus ací la llista: Rosa de Puigventós, Raimonda Estanyol, Walter Wyss, Joan Ferrer, Salvador Galí, Josep Puigenes, Edita Puigventós, Flícia Canals, Edith Gubert Josep Puiventós, Antoni Puigventós, Marta Monner, Estrella Monner Isabel Benet, Josep Monner, Concepció Monner de Wegmann, Carles Reyes, Lolita Mir i Baró, Rita Miró i Ribes, Margarida Boada, Pura Sureda, Eudald Bonet, M. Montclús, J. Sancho, A. Jufré.

* * *

Segueixen les signatures:

Josefa Fuster de Fernández, Anna Peria, Pila Vila i Vilà, Montserrat S. de Diego, Isabel Soler, Mercè Soler de Soler, Carolina Botti de Baltà, Isabel Baltà de Meseguer, Carme Lasarte d'Ainaud, Pilar Cabot de Soler, Isolina Viladot, Angels Montserrat de Ferrers, Teresa Solana de Roura, Mercè Solana de Vilallonga, Elvira Palau, Maria Parés de Massó, Carme Duran i Bach, Rosa Carreres, Mercè Tomàs, Pepeta Poblador, Carme Tey, Joaquima Malalts de P., Mercè Ros Vdal Malalts, Ramona Mir de Fages de Climent, Empar Colom Vda. Comes, Justa Comes de Palau, Montserrat Palau i Comes, Francesca Blasi, Laura Masip, Conxa Tarruell, Pilar Gili i Sadera, Mercè Gili i Saderra, Montserrat Gili i Saderra, Teresa Gili i Saderra, Laura Ratera i Julliaca, Conxita R. de Masó, Teresa Masó, Magdalena Pujal de Soler, Magdalena Pujal i Mar, Joana Poblador, Rosa Ruiz, Elvira Simó, Montserrat Simó, Rita Sadó, Marcelina Viver, Maria Miret, Maria Pujol, Josefa Coret de Sans, Empar Bruch, Sofia Roman, A. Lligé de Ramon, Teresa Ramon i Lligé, F. Valls de Bogunyà, Cèlia Pérez, Sofia Riu, Fernandina Canalda, Rosina Martí, Magda Martí, Angels Lluelles Vda. Domingo, Maria Martín i Solà, Assumpta Mora i Roses, Maria Mercè Llor, Guadalupe Sánchez i Pivet, Angeleta Carreryo, Maria Portillo, Francesca R. Costa, Pepeta Martí, Francina Martí, Patrocini Llorenç de Masó, Maria Masó, Margarida Anglada, Corme Solanes, Carme Orobity, Dolors Fabregat, Josefina Solana, Neus Demestre, Carme Pujol, Aurora Galofré, Marta Fàbregues de Perelló, Carola Noellei Aymà, Núria Amat, Joaneta Puig de Mas, Isabel Calvó de Costa, Maria Mercè Colomer, Eugènia Martí, Maria Grau, Berta Lanty de Mestre, Aurora Roura, Amèrica Cardunets, Concepció Gràcia de Fortuny, Catarina Comes de Margarit, Neus Arderiu de Demetre, Ramona Poret, Josefa Cinca, Joana Pi de Pujol, Beatriu Fuster i Vilalta, C. Pinar, Elisa Barbat de Llor, Antònia Pegullà, Anna Barbal, Narcisa Palau de Altamires, Encarnació Palau de Soler, Mercè Soler i Palau, Carme Ferrer de Roca, Gaietana Borrut, Catarina Escolano, Josefina Roig, M. Via de Miró, Mercè Vilà, Josefina Casanoves, Irene Casanoves, Felisa Olm, Dolors Baqué, Lluïsa Gose, Empar Esteve, Angela Casanoves, Marcelle Salvat, Rosina Salvat, Emma Toussaint, Marinette Laffait, Victòria Coll, Antònia Gasa, Mercè Gasa, Leonor Delcor, Antònia Taberné, Marcela Gasa, Paquita Gasa, Josefina Cristòfol, Maria Vidal, Júlia Baqué, Anna Boris, Emília Mary, Rosa Mary, Emília Samsó, Ramona Garcia, Eulàlia Rovira, Dolors Mollon, Dolors Ballvé, Carme Ballvé, Maria Bellmunt, Miquela Bram, Vicenta Brau, Mercè Dolç, Francesca Milà, Dolors Gil, Adelina Ponç, Antònia Climent, Francesca Barceló, Soletat Armero, Liberata Ferrer, Dolors Porta, Dolors Vilamajor, Misericòrdia Cardona, Encarnació Dulced, Maria Català, Anneta Corcolse, Emília Nin, Joana Anglada, Antònia Vilamajor, Teresa Llopis, Josefa Martí, Margarida Anglada, Rafaela Adell, Ramona Llop, Rosa Cabaner, Dolors Soler, Rosa Call, Elvira LlLuch, Teresa Roig, Conxita Vicent, Faustina Tolson, Francesca Tolson, Salut Ferran, Isabel Aguiar, Encarnació Galbe, Isabel Closes, Maria Galbe, Dolors Pardo, Francesca Pardo, Josefa Samsó, Adela Sanahuja, Maria Mora, Brius Arnal, Magdalena Vidal, Dolors Ferrer, Anna Tor, Dolors Nin, Montserrat Tomàs, Lluïsa Arnal Rosa Castelltort, Josefa Gimeno, Paquita Garcia, Adela Ramos, Vicenta Fernández, Lluïsa Albanell, Irene Castro, Joana Ferrer, Miquela Borràs, Elvira Vila, Adelina Casademunt, Elena Hernández, Cristobalina Miró, Dolors Turronet, Mercè Jimeno, Isabel Tortosa, Angela Duró, Maria Faus, Elena Garcia, Maria Calvet, Teresa Ventura, Josefa Alvarez, Adela Alvarez, Joaquima Alvarez, Anna Casala, Rosa Casala, Maria Pereya, Maria Pérez, Pepa Ill, Maria Cot, Eugènia Pau, Rosa Riera, Carmeta Amorós, Marina Soler, Manuela Melig, Francesca Cera, Rosa Coll, Amor Guardiola, Maria Badenes, Maria Calpe, Manuela Hernández, Paula Velasco, Concepció Moleto, Enriqueta Sanderó, Teresa March, Dolors Urgell, Antònia Molins, Eugènia Bosch, Maria Fuyola, Llúcia Begues, Susanna Pellicer, Antònia Vérdaguer, Mercè Cano, Maria Iglésies, Mercè Taguenques, Esperança Puig, Dolors Casulleres, Avelina Aiguader, Conxa Opisso, Manuela Vernúse, Josefa Padilla, Carme Sánchez, Susanna Gil, Simona Novarro, Maria Bonet, Josefa Gularons, Angela Gorch, Esperança Pagaroles, Mercè Molines, Carme Domènch, Rosa Domènech, Visitació Selma, Rosa Selma, Maria Puig, Maria Rosa Linares, Matcelina Cabezas, Rosa Herrero, Rosa Mir, Francesca Mir, Dolors, Mir, Anna Barceló, Teresita Lloret, Consol Verdejó, Paquita Marín, Anna Marín, Teresa Ferran, Oblit Pujades, Anna Ribes, Dolors Ribes, Valentina Riera, Anna Pluvins, Consol Sala, Dolors Tor, J. Vidal, A. Tres, Antònia Margales, Conxa Armendirà, Josefa Marianges, Antònia Ballús, Jeanna Bains, Florença, Mitjans, Anna Villamajor, Roser Dolcet, Flora Rossich, Dolors Alvarez, A. Mirabet, F. Gil, J. Benages, J. Queralt, A. Palou, J. Morlan, J. Queralt, J. López, M. Vendrell, C. Jover, R. Moncúlis, Encarnació Fresquet, Andreua Joaquim, Maria Andrés, Emma Pérez, Elvira Pérez, Isabel Albert Rufina Pérez, Carme Calvet, Maria Vinyes, Palmira Bonet, Antònia Sumell, Pilar Palano, Dolors Caballé, Maria Tarrides, Dolors Pla, Vicenta Gil, Elvira Ates, Pepeta López, Maria Gómez, Maria Castellano, Carme Cuiros, Dolors Mollar, Rufina Cañizares, Angela Ferrer, Salvadora Ferrando, Maria Carreres, Montserrat Renta, Candelària Rovira, Maria Bertran, Justa CCervera, Carme Bolos, Josefa Sala, Balbina Ades, Vicenta Pérez, Dolors Cartró, Angela Rubiné, Magdalena Prat, Manuela Rabell, Francesca Colomé, Enriqueta Feltrer, Remei Plaça, Teresa Campos, Mercè Ribes, Filomena Boix, Elvira Costal, Teresa Policarpio, Núria Masseguú, Maria Anguera, Teresa Cumí, Teresa Pomar, Dolors Perons, Ramona Mestres, Angela Caselles, Francesca Riu, Antènia Escura, Maria Tarrés, Renjel Sandris, Maria Sandria, Empar Apargo, Agustina Gularons, Enriqueta Sabater, Carme Biraso, Francesca Ribera, Josefa Morera, Maria Codina, Rosa Miró, Magina Mateu, Teresa Perellada, Elena Alperte, Carme Barrachina, Joaquima Planer, Trinitat Simon, Maria Bas, Carolina Xad, Rosa Wagner, Maria Maset, Carme Muñoz, Joaquima Sallent, Lluïsa Domingo, Marina Martínez, Francesca Torent, Agustina Mida, Antònia Reyes, Felipa Foix, Joana Inglés, Josefa Marquès, Encarnació Calesat, Catarina Aiguaviva, Agnès Heredero, Antonieta Martínez, Enriqueta Guerra, Raimonda Borràs, Maria Lafuente, Llúcia Claramunt, Maria LLorda, Júlia Mariso, Marina Pujades, Ignasieta Germà, Josefa Lafont, Maria Gantos, Gertrudis Vidal, Elena José, Calamanda Jumyent, Engràcia Casanoves, Maria Canet, Mercè Paradeda, Maria Terrat, Angela Rodríguez, Joana Rodríguez, Maria Maties, Teresa Boronat, Mundeta Mateu, Francesca Llido, Teresa Bellido, Mercè Barò, Carme Boada, Maria Tortosa, Jacinta Giralt, Regina Talon, Teresa Benages, Josefa Soronelles, Dolors Rajals, Maria Pla, Carme Sarcos, Manuela Cuello, Concepció Sapera, Encarnació Grau, Remei Albert, Càndida Sabadell, Hermínia Puig, Rosa Gallens, Pilar Gallens, Ramona Mas, Clara Grau, Maria Ripoll, Carme Costa, Elisa Reguart, Tomasa Pomar, Magda Aiguasenosa, Concepció Boter, Isabel Albert, Rosa Fígols, Maria Isern, Elena Marc, Madrona Padreny, Mercè Pasqual, Joana Gil, Rosa Salvat.

De Capellades:

Maria Galofré, Carme Pagès, Maria Pagès, Hermínia Gili, Natàlia Carol, Maria Rius Teresa Rius, Conxita Ferran, Teresa Creixell, Angelina Torrents, Pilar Rius, Nativitat Soteres, Rosa Casanella, Isabel Freixes, Rosa Forcadell, Anna Torrents, Enriqueta Castella, Rosa Martí, Quimeta Romeu, Maria Rosset, Teresa Poch, Neus Vidal, Maria Xaus, Lucrècia Sellarés, Maria Busquets, Carme Quintana, Maria Tarrida, Emília Xau, Dolors Morist, Mondeta Quintana, Mercè Miquel, Rosa Ferrer, Concepció LLiongueres, Teresa Pasqual, Maria Marco, Teresa Estapér, Maria Romanyà, Ventureta Valls, Anna Romanyà, Mercè Aguilera, Angelina Valls, Emília Llupià, Assumpció Quintana, Victòria Bages, Dolors Alemany, Maria Raventós, Teresa Tomàs, Teresa Mora, Teresa Vives, Montserrat Onna, Assumpció Claramunt, Pepeta Artigues, Teresa Costa, Josefa Bartoll, Magdalena Riba, Josefa Prats, Francesca Soteres, Adelina Vives, Maria Palà, Galetana Güell, Maria Mora, Maria Pagès, Francesca Costa, Raimonda Iglésies, Leonor Font, Antònia Aloy, Maria Sallarés, Mercè Massagué, Maria Valls, Maria Ferrer, Marina Borrull, Lola Fargues, Nativitat Quintana, Ramona Trull, Encarnació Ferrer, Dionisia Massagué, Maria Riu, Maria Guarro, Calamanda Claramunt, Rosa Pla, Antònia Xaus, Dolors Busquets, Rosa Calaf, Emília Busquets, Emília Escobada, Francisca Vila, Maria Torrents, Maria Arevol, Marcelina Juncosa, Eva Tarafa, Mercè Vallès Sierra, Antònia Solà d'Albert, Antònia Juncosa, Rosa M. Mayana, Teresa Mayana, Magdalena Tomàs, Avelina Vivró, Rosa Llupià, Cisqueta Bou, Antònia Gómez, Maria Marcual, Maria Bernadell, Josefina Movent, Teresa Poch de Soteres, Paulets Comabella de Busquets, Rosa Sellarés, Teresa Carbonell de Soteres, Francesca Fàgueres, Caterina Maguer, Maria Guasch, Encarnació Soteres de Mesaguer, Josefa Miquel de Soteres, Balbina Renau, Maria Mascuet, Dolors Marimon, Antònia Costa, Felicitat Delmases de Llauàs, Rosa Altarriba, Matilde Montenda, Pilar Onna, Anna Puig, Aulària Artigues, Maria Llopart de Renau, Natàlia Rovira, Rosa Gumà, Rosenda Pedró, Antònia Llupià, Maria Llupià, Teresa Llupià, Francisca Llupià de Ribot, Teresa S. Llupià, Caterina Vallès, Josefa Vilarrubi, U. Guasch de Espinagues, Assumpció Guasch, Adela Tarafa, Maria Albert, Pepeta Cusacha, Francisca Ubach, Teresa Confabella, Emília Confabella, Paula Soteres de Sendal, Francisca Torrents, Josefa T. de Castellet, Montserrat Muset, Teresa Boter, Pilar Munner de Torre, Maria Sabater, Francisca Cases, Lucrècia Pintó, Antònia Mata, Elisa Munner de Tort, Maria Ponti, Mercè Rabentós, Francisca Solà, Maria Assumpció Carulla de Sanahuja, Angela Sardà, Maria Sanahuja, Isabel Sanahuja, Ramona Rovira, Antònia Creixell, Antònia Ferrer, Leonor Romaní, Pilar Torra, Pilar Balcells, Dolors Pintor, Pilar Oliva, Pilar Balcells, Júlia Ventura, Maria Rovira, Assumpció Munner, Josefa Tort, Emília Mayans, Angela Garcia, Alícia Ribalta, Emília Pall, Marmerida Tutusaus, Francisca Ferrer, Carme Vidal, Angela Domènech, Pilar Torrents, Antònia Ordinas, Cisqueta Llusà, Paulina Fàbregues, Carme Vila, Tosalba, Carme Sunyer, Josefa Sels Vila, Tosalba, Anna Domènech de Palet, Josefa Vilamanyà de Domènech, Josefa Torrescasana Llorenç, Eulàlia Torrescasana, Maria Farriol, Angela Llorenç de Torrescasana, Núria Fonlugues Guasch, Maria Poch de Guasch, Esperança Lluell d'Artigues, Dolors Fuster, Antònia Xaus, Ventureta Vives, Rosa Soler i Xaus, Rosa Montal, Florentina Prat, Francisca Escobado, Roser Escobado, Magdalena Montades, Cinta Gellida, Magdalena Cardús de Ponc, Marina Vidal, Angelina Dalphin, Emília Coca, Rosa Vives, Pàulina Xaubet, Francisca Quintana, Serafina Freixes, Teresa queta, Pepeta Busquets, Esperança Ricard, Montserrat Cantó, Llucieta Llupià, Francisca Llupià, Pepeta Rius, Madrona Blanch, Rosa Blanca, Teresa Santamaria, Maria Soteres, Mercè Santamaria, Maria Roig, Teresa Vergés, Josefa Roig, Claudia Bertran, Josefa Balcells, Teresa Costa, Carme Vergés, Dolors Font, Maria Estevo, Maria Bartroll, Josefa Pastella, Josefa Viladrich, Dolors Viladrich, Eulàlia Galòfrer, Teresa Castellví, L. Bernadet, Pilar Castella, Maria Domènech, Pilar Palà, Maria Vilarrubi, Marina Via, Manuela Via, Emília Busquets, Josefa Sarra, Mercè Bus-Prats, Maria Prats, Teresa Ribs, Adela Martorell, Pilar Romans, Maria Mallofrer, Francisca Gras, Montserrat Tort, Maria Comte, Antonieta Soteres, Teresa Jorba, Mercè Munné, Anna Alzina, Dolors Rius, Francisca Brunet, Francisca Segura Solà, Josefina Segura Solà, Maria Bernadet, Mercè Bernadet, Assumpció

[illegible] del Pala, por [illegible] en nombre del pueblo de Cádiz, eleva a V. E. al seu ambit, amb prec respectuós, que sigui atorgada una amnistia de l'amnistia que abasti tots els delictes resultants de les excepcionals circumstàncies per les quals ha passat la nostra terra i de l'exaltació de sentiments o d'ideals que podien motivar i fins esborrar les circumstàncies jurídiques del delicte.

Sense entrar en l'examen tècnic dels aspectes legals de la nostra petició, ens cal només fonamentar-la en el llenguatge dels conceptes de respecte i de justícia invocats germanalment davant de V. E. i la diàfana claredat amb què als ideals i sentiments, també esmentats, correspon la real eficàcia del contingut del nostre lema d'Amics del País.

Tot el nostre poble, amb clamorosa vibració, ha manifestat el matós desig. Refusar-hi la nostra veu seria desmentir la nostra tradició i refusar el deure que ella ens assenyala.

Accepti, doncs, V. E. la nostra petició com un postulat lògic de l'ordre que ens regeix i que servim amb ple coneixement i amb lealtat estricta, i amb el viu desig que el Govern pugui felicitar-se de la pacificació dels esperits, la qual amb la mesura que interessem del Poder públic serà assolida.

Segurs que a la unanimitat que interpretem ha de correspondre una comprensió àmplia i cordial, a ella nos confiem.

Déu servi a V. E. molts anys de vida.

Barcelona, 29 de març de 1930.

El president, Gustau Gili."

TELEGRAMES

Han estat enviats els següents telegrames:

"Exm. Sr. President Consell Ministres. — Complint acord unànime Junta general ordinària Col·legi Metges aquesta província, Junta directiva s'uneix petició totes classes socials i organitzacions Catalunya favor ampliació amnistia comprengui tots delictes polítics, socials, igualment revisió anomenada causa de Garraf. — President, G.-Tornel."

"Presidente Consejo Ministros. Madrid. — Setenta y cinco obreros ferrocarril M. Z. A. brigada San Andrés piden sea otorgada amplia y general amnistía para los presos políticos y sociales. — Pedro Gómez, Pío Salvador."

"Excmo. Sr. Presidente Consejo Ministros. Madrid. — Comisión municipal permanente Ayuntamiento Llagostera acuerda suplicar V. E. conceda amplia amnistía por delitos políticos y sociales y revisión causa Garraf. — El alcalde, Rafael Poch."

"Excmo. Sr. Presidente Consejo Ministros. Madrid. — Sociedad Republicana Autonomista de Llagostera solicita conceda amplia amnistía por delitos políticos y sociales y revisión proceso causa Garraf. — El presidente, Camilo Esteve; el secretario, Enrique Peraferrer."

"Excmo. Sr. Presidente Consejo Ministros. Madrid. — Agrupació Sardanista Llagostera suplica respetuosamente a V. E. conceda amplia amnistía, presos políticos y sociales y revisión causa Garraf. — Presidente, D. Morató; secretario, P. Tarinas."

"Excmo. Sr. Presidente Consejo Ministros. Madrid. — Fomento Industrial y Mercantil de Llagostera suplica V. E. ampliación amnistía presos políticos y sociales y revisión proceso causa Garraf. — Presidente, A. Roig."

"Excmo. Sr. Presidente Consejo Ministros. Madrid. — Sociedad Casino Llagosterense suplica concesión amplia amnistía y revisión proceso causa Garraf. — Presidente, Julián Cutiller; secretario, S. Gispert."

"President Consell de Ministres. Madrid. — Grup Excursionista Els Unics prega a V. E. decreti àmplia amnistia per als presos per delictes polítics i socials i revisió procés Garraf. — El president, Bonaventura Juan."

"Excmo. Sr. Presidente Consejo Ministros. Madrid. — Liga Comercial, Industrial y Agrícola de Capellades, solicita de V. E. la amnistía total. Le saludan atentamente. El presidente, Julio Torrescasana; el secretario, Antonio Illa."

"Sr. President Consell Ministres. Madrid. — Grup Excursionista Germanor d'Esplugues demana ampliació amnistia i revisió causa Garraf. President, J. Fuster i Canut; secretari, Antoni Riera."

"Excmo. Sr. Presidente Consejo Ministros. Madrid. — Centro Católico Hospitalet suplica ampliación amnistía presos políticos sociales y revisión causa Garraf. — Carbonell, presidente."

Vària

EL RECORDATORI DELS FUNERALS DE PRIMO DE RIVERA

En ocasió dels funerals de Primo de Rivera, a l'església de la Mercè fou repartit el següent recordatori:

"En el día de los solemnes funerales a Primo de Rivera. — In memoriam. Los cirios amarillos crecerán y se [illegible] V. La blanda cera se hunda compunciona. Las lágrimas de las orquestales con fúnebres [illegible] las notas van a confundirse con los latidos de la muchedumbre devota y contrita que reza y ora.

Es un manar de plegarias concentradas que no se ha interrumpido desde que bajó al sepulcro el invicto general. Es un "de profundis" solemne que entonan sin cesar millares de millares de voces contritas desde esa la Provincia dispuso de la vida del glorioso pacificador de Marruecos i del cerebro luminoso que hizo brillar para España el sol de su pretérita grandeza.

Es el júbileo de dolor que embarga España entera desde que cayó rendido bajo la pesadumbre de ingratitudes y deslealtades, el gran corazón que sólo supo latir a impulsos del más vehemente y encendido patriotismo.

Esa magna expansión del sentimiento popular sabe el sepulcro del llorado caudillo, es prueba palmaria de la raigambre de afectos y devociones que supo merecer el glorioso alentador del espíritu nacional; pero, todavía—¡qué contraste!—es más expresiva, elocuente y enérgica, la manifestación que de su superior grandeza ha hecho el estallido colectivo de las iras reconcentradas de sus enemigos, que lo son jurados del Altar y del Trono.

Decía Lacordaire que el amor y el odio son las dos grandes pruebas del valer moral de un hombre. Especialmente el amor y el odio trascendidos más allá de la tumba. El amor y el odio sobreviviendo al muerto y resurgiendo su espíritu en la humanidad. El amor y el odio pregonando en sus zonas antípodas los recios prestigios, la silueta destacada, la envergadura moral y social del hombre despreciado, que, al ser ungido con esa doble consagración, adquiere categoría de héroe, triunfa en la historia y se incorpora a la leyenda.

¡Patriotas, seguid orando y llorando! Vuestras plegarias y lágrimas son el leal tributo de la honrada España que llora conmovida la muerte del hombre portentoso que salvó la Patria, mientras el odio sañudo, implacable de los que escarnecen su nombre y ultrajan su memoria, desencadenando en torno a su silueta, un huracán de pasiones bramadoras y de venganzas inexorables, marca la ruta maravillosa de su inmortal destino, y abre un cauce profundo a las justicieras sanciones de la Historia.

La inmortalidad triunfante en el Cielo, somos nosotros, los creyentes, los que podemos obtenerla de la Misericordia Infinita, con nuestros pios sufragios; la inmortalidad histórica, definitiva en los fastos de la Patria, la escriben los rencores de sus implacables enemigos."

CAL FER UNA SELECCIO

"L'Esquella de la Torratxa" diu:

"Ens ha estranyat molt la presència de certa gent... — Ja, en el banquet dels advocats, hi trobàrem una sèrie d'advocats que no havien d'éser-hi per res... Què hi feien, en aquell àpat? Ells, que han estat al costat de la Dictadura, ¿anaven a honorar aquelles víctimes de la mateixa dictadura?

Ara hem vist, en el sopar dels intellectuals, moltes pseudo-personalitats que, en les hores de la Dictadura, no tan sols aribaren a negar la seva nissaga catalana, sinó que també ajudaren a aquella a rebentar i a desfer tot el que tenia una significació espiritual catalana. Es que es dexarà entrar?

Es que els donarem carta de ciutadania? ¿Ja us heu fixat ben bé amb qui sopava al costat vostre? Són els mateixos que cridaven a les arribades d'altres vegades, els que es posaven en les fotografies al costat del Dictador, els que renegaven d'un passat catalanista i es desfeien en complaiments "aristocràtics" i grotescos...

Senyors: cal tenir la vergonya dels sentiments antics. A nosaltres fins ens arriben a merèixer respecte els pocs socis que resten de les U. P., perquè si més no, enfronten el ridícul de les concepcions dictatorials; però aquesta gent caragirada i cínica no poden convivre entre persones honorables.

Per higiene social, cal treure'ls o advertir-los que la seva presència és francament indesitjable."

UNA EFEMERIDE

"Acción" diu:

"Durante su destierro, en París, dijo Sánchez Guerra en una conversación en el hotel en que se hospedaba:

—Cuando destituí al general Martínez Anido de gobernador de Barcelona, esperaba recibir algunas protestas, pero no recibí más que una sola: LA DEL SEÑOR CAMBO."

EL MANIFEST PER A RECOLLIR SIGNATURES A FAVOR DE LA MONARQUIA

Circula el següent manifest:

"Los acontecimientos bochornosos para la nación española que se desarrollaron en Madrid los días 27 y 28 del pasado febrero, han movido en el corazón de la mayoría de españoles, el deseo de exteriorizar en todos los ambientes de la vida social un sentimiento de indignación y de protesta contra los que, quizá inconscientemente, los han provocado.

Este estado de ánimo ha de encauzarse a fin de que llegue a las gradas del trono y se manifieste una vez más a S. M. el Rey (q. D. g.) el firme monarquismo de los españoles y la sincera adhesión a su augusta persona. Debemos exteriorizar ante Europa y ante el mundo entero nuestro sentimiento de agradecimiento a nuestro Rey, que sin dejar de sentir constantemente las tradiciones de nuestra raza, vive y encauza nuestro país a las realidades modernas.

Por este motivo, los señores que suscriben y que forman parte de los más heterogéneos sectores de la vida social de Cataluña, invitan a quienes por la idea expuesta, a suscribir con sus firmas los referidos sentimientos, pues por ser absolutamente apolítica la intención, y sólo meramente patriótica y [illegible] la idea, saben en ella todos los [illegible] sientan estos dos grandes ideales, aun [illegible] tengan las más opuestas convicciones de [illegible] para volver a colocar a nuestra patria en el glorioso apogeo que tuvo por su brillante historia en el orden nacional.

Barcelona, 15 de marzo de 1930.

Marqués de Castelldosrius; marqués de Santamant; Ignacio de Despujol; marqués de Villalonga; conde de Villanova, barón de Segur, barón de Viver, marqués de Barbará, marqués de Foronda, J. Maluquer Viladot, barón de Güell, marqués de Monsolís, marqués de Alella, marqués de Campo, barón de Esponellá, Luis Bosch y Labrús.

En el Palacio de Capitanía general y en el del Gobierno civil, en la Casa del Arcediano y en el domicilio del marqués de Castelldosrius (Córcega, 325), se hallan los pliegos dispuestos a ser firmados."

ASSEMBLEA DE LA UNIO SOCIALISTA DE CATALUNYA

Avui, dimarts, a les deu del vespre, la Unió Socialista de Catalunya celebrarà assemblea extraordinària de socis i adherits, per tal de llegir el manifest que aquesta entitat pensa fer públic. L'acte tindrà lloc al Circol Republicà, Porta-Ferrissa, 28.

EL NOM DE CATALUNYA A UN CARRER DE MADRID

Els regidors senyors Flores i Valdés, de Madrid, han presentat una proposició a l'Ajuntament de Madrid en el sentit que es doni el nom de Catalunya a la primera Granvia que s'obri de les que figuren en projecte.

A SANTANDER CADA DIRECTOR DE DIARI ES FA LA CENSURA

Un telegrama de Santander diu:

"Ha cesado en el cargo de la censura previa el comandante don Avelino de la Iglesia. El gobernador ha reunido a los directores de los periódicos, y les ha dicho que sean ellos mismos en sus respectivos periódicos los que ejerzan la censura. Este rasgo del gobernador ha sido muy agradecido por los periodistas."

VALLES I PUJALS PARLARA A SABADELL

Dies enrera l'ex-president de la Diputació provincial, senyor Joan Vallès i Pujals, anunciava que en una conferència que pronunciaria aviat es declararia republicà.

Aquesta conferència se celebrarà a la Lliga Regionalista de Sabadell, divendres vinent, dia 4, a les deu de la vetlla.

EL CIRCOL REPUBLICA DE LES CORTS

Com anunciàrem, tingué lloc la reunió per tal de tractar de la constitució d'una entitat republicana a la barriada de Les Corts.

Acudiren a la dita reunió més d'un centenar de republicans de totes les tendències, i foren aprovats els estatuts pels quals es regirà la nova entitat, que portarà per títol "Circol Republicà de Les Corts" i seguirà idèntiques finalitats que el Circol Republicà de Barcelona, establert al carrer de la Porta-Ferrissa, i per tant desllligat de cabdillatges de partit.

El Circol Republicà de Les Corts estarà domiciliat a l'espaiós local del carrer de Morales, 40, baixos, i dintre de pocs dies es nomenarà la Junta directiva i tindrà lloc la seva inauguració oficial.

JA SE N'HA ANAT EL GENERAL BARRERA

Dimmenge en el primer exprés va marxar a Madrid, on ha estat destinat, el que durant sis anys i mig ha estat capità general de Catalunya, don Emili Barrera.

Es el darrer que mancava que se n'anés. Ha costat una mica, i ell mateix ha confessat que li sabia molt de greu d'anar-se'n, però a la fi no ha tingut més remei que seguir el camí del Milans del Bosch, del baró de Viver, del Milà i Camps, i anar-se'n. De les quatre figures que durant aquesta darrera anys han estat en el primer pla de la vida oficial de la Dictadura a Barcelona ja no en queda res.

Hom sabia que els caiguts, que s'havien arribat a creure formalment que viurien i moririen en llurs càrrecs, ara que no se saben avenir que ja no són res, ni seran mai més res, celebraven reunions per a repetir, hom diu, la gesta del 25 de novembre de 1905, aquesta vegada contra la Diputació, on actua d'una manera tan digna el president Maluquer. Algun dels caiguts parlava d'organitzar bandes armades de camises negres... Tot plegat fum.

Diumenge, un cop fora de Barcelona el general Barrera, uns quants dels que l'havien anat a acomiadar, emparats d'una bandera espanyola i cridant visques i moris, pretengueren ésser per una estona els amos del carrer. Unes quantes garrotades de la secreta, i uns quants cops de sabre dels guardes de seguretat foren suficients per a dispersar-los, i per a prendre'ls la bandera.

Al davant dels manifestants hi anaven el canonge Montagut, l'excarlí "Dalmacio" Iglesias i l'exdelegat governatiu de Terrassa, Villamide.

I és que si hom desitja que hi hagi ordre i tranquil·litat, aquest ordre i tranquil·litat que ara els que ja no són res voldrien pertorbar per veure si podien tornar a disposar dels cabals provincials i municipals, es pot assolir amb unes simples parelles de seguretat.

Interrogat ahir pels periodistes el governador, amb referència a aquests incidents digué:

"Habiendo tenido noticia de que tomando como pretexto la salida del general Barrera para la corte, algunos elementos, organizados en manifestación, proyectaban realizar determinados actos, comuniqué órdenes [illegible] a la policía para que no permitiera manifestaciones de clase alguna.

Después de la salida del tren fue recibí una bandera, y como parecía que detrás de ella se organizaba una manifestación, la policía, en cumplimiento de las órdenes recibidas, disolvió los grupos preparados para manifestarse y se apoderó de la bandera, trayéndola aquí. Más tarde recibí la visita de una comisión y a los comisionados les dije que no podía permitir en manera alguna que, amparados por una bandera, sea la que fuere, se cometiera un acto delictivo como era el realizar una manifestación pública sin contar con la debida autorización de la autoridad."

Sembla que el que va portar la veu cantant d'aquesta comissió fou el canonge Montagut, el qual digué al general Despujol:

—Ya ve V. como se nos persigue a los patriotas.

I que el general Despujol li contestà que de certs patriotes ja n'estava allò que es diu tip.

"El Noticiero Universal", diu:

"Se nos dijo que una señora se apoderó del sombrero del general Barrera mientras éste saludaba, sin duda para guardarlo como recuerdo."

DIVENDRES ARRIBARA EL CAPITA GENERAL NOU

A la Capitania s'ha rebut la notícia que el capità general de Catalunya, infant don Carles de Borbó, arribarà a Barcelona divendres vinent, dia 4, en el segon exprés.

Noticies particulars diuen que don Carles sortirà avui de Sevilla amb direcció a Madrid, on romandrà fins a dijous a la nit, en què prendrà el segon exprés cap a Barcelona.

EL CURS DE CONFERENCIES DE LA LLIGA REGIONALISTA DE SABADELL

Avui, dimarts, dia primer d'abril, començarà a la Lliga Regionalista de Sabadell un curs de conferències, la primera de les quals anirà a càrrec d'En Joan Garriga i Massó.

El senyor Garriga i Massó parlarà del sentit de la democràcia.

JOAN CASANOVES A LA POBLA DE LILLET

Diumenge vinent, l'ex-diputat En Joan Casanoves donarà una conferència al Casino "La flor comercial", de La Pobla de Lillet. Dissertarà sobre el tema "La responsabilitat de les joves generacions".

CAMBO A PARIS

En l'exprés d'ahir va sortir cap a París el senyor Cambó.

ELS NOIS D'OLESA

Hem tingut el gust d'estrènyer la mà dels Nois d'Olesa, la celebrada orquestra d'Olesa de Montserrat que en temps de la dictadura va preferir suspendre les seves activitats a acatar la imposició del general Milans del Bosch, que els obligava a posar-se "Niños de Olesa" si volien continuar actuant.

Aquest general encara no ha dimitit la presidència del Comité Regulador de la Indústria Cotonera.

La Junta general extraordinària del Collegi d'Avocats

Amb assistència de gran nombre de col·legiats, tingué lloc ahir, dilluns, la junta general extraordinària convocada per la de Govern per a l'aprovació dels comptes de l'any 1929 i dels pressupostos per al corrent exercici, els quals foren aprovats després d'un breu parlament del degà, senyor Ramon d'Abadal i Calderó. Acte seguit s'aixecà la sessió, que transcorregué en un ambient d'entusiasme i cordialitat.

Els advocats assistents a la reunió varen ovacionar, a peu dret, el senyor Abadal i als seus companys, en entrar a la sala.

La Junta va durar runa quinze minuts escassos.

La vida religiosa

Sants d'avui: Invenció de les cendres de sant Llucià i sant Marcià, màrtirs; sant Huc, bisbe, sant Venanci, bisbe, i santa Teodora, màrtir.

Sants de demà: Sant Francesc de Paula, cf. i fdr.; sant Urbà, bisbe, i santa Maria Egipciaca, dita "la penitent".

Quaranta hores. — Avui: Església de Mont-Sió. Hores d'exposició: De les vuit del matí a les sis de la tarda.

Demà: Església de les Escolàpies (Aragó, entre Bruc i Lauria), a les mateixes hores.

Comunió reparadora. — Avui: A la Santa Catedral Basílica.

Demà: Església dels Pares Carmelites.

Cort de Maria. — Avui: Nostra Dona de la Mercè, a la seva església, privilegiada, o a la del Pi, privilegiada.

Demà: Nostra Dona dels Àngels, a la seva església.

Adoració nocturna. — Avui: Torn de la Immaculada Concepció.

Dijous: Torn de Sant Josep.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori. — Avui: Torn de la Santíssima Trinitat.

Demà: Torn de la Commemoració dels Fidels Difunts.

Els teatres

Carnet teatral

Hi ha una troupe de circ, els Rivels-Andreu, que formen un dels números d'acròbates més importants del món. Els Rivels-Andreu són catalans i formen part de dues famílies de Sans, que es diuen Rivet i Andreu. Actualment estan treballant a l'Empire, de París, i a aquest article, Legrand-Chevrier, el primer crític de circ d'Europa, els dedica un llarg article a La Volonté.

"Són gent de circ — diu —, que fan tot el que honestament han de saber fer la gent de circ. Però no ho fan pas d'una manera amablement banal. Saben ésser superiors en el seu doble aspecte — Trio Rivels, Els Andreu —. M'han dit que fins es presentaran aviat amb un tercer aspecte. Amb això veiem fins a quin punt aquests joves són "vells artistes".

"Els més bells i rars elogis s'li poden adreçar per la sorprenent diversitat del doble número actual. El "Charlot" no resuscita pas en l'"Auguste" de l'entrada còmica. I això és d'una gran força de mestria intelligent de llur talent. Aquesta divisió de doble còmic és un "chef d'oeuvre" mètòdic i psicològic.

"En el número de "Charlot al trapeci" hi ha alguna cosa d'insuperable dintre la perfecció absoluta. Es un quadro que no admet cap retoc. Charlot ha posat el seu punt d'honor artístic a no dilapidar ni escombrar els seus dons, les seves possibilitats de crear nous efectes còmics. Evita tot el que no és prèviament del Charlot possible, verosemblant. No el cobia ni l'altera. Es d'un respecte miraculós.

"Heus aci per què els altres Charlots deplorables, encara que, sovint, de bona voluntat innocent, queden sempre sorpresos que nosaltres, els crítics, els volguem dissuadir de continuar. El "Charlot" reencarnat pels Rivels és l'excepció que confirma la regla: existeixen uns semblants, en la mitologia del music-hall. Barbette n'és un. Charlot Rivels un altre, igual que Grock, que Joe Jackson i Rasbelli, sense parlar dels grans morts com Little Tich!

"El nostre Charlot-Rivels hauria pogut esdevenir un Joe Jackson en el sentit que hauria estat dominat pel seu número, en lloc de triomfar d'ell. Charlot-Rivels posseeix una vàlvula de seguretat: el número dels clowns fraternals. I això permet a llur temperament de viure normalment, de modificar-se segons el temps i de conservar escrupulosament el Charlot intacte.

"Així veiem aquest número clownesc amplificar-se, estendre's, enlairar-se líricament, esdevenir cada vegada més un poema d'alegria radiant. Sens dubte, dins de tot això hi ha tradicions del gènere. Però hi ha una interpretació triplement personal, que resulta emocionant d'escriure. Aquests clowns són joves, i ho demostren molt bé amb tota l'espontaneitat de llurs gestos, de llurs rèpliques. Salten, dansen, fan els "acròbates", i no es limiten a canviar-se acudits propis per fer-nos riure: inscriviexen corporalment llurs plaisanteries, les quals ens salten tant als ulls com a les orelles. Són vivents d'acrobàcia com de paraula.

"Heus aci el que esdevinen aquests Andreu, cada dia més incomparables i feèriques. Llur entrada còmica sembla una real improvisació, d'una cadència de circ maniobrada per virtuosos, mentre que llur sarlatada trapecista, al contrari, resta un estudi gimnàstic arreglat amb precisió absoluta i superior a tot possible esdeveniment."

No mancaven pas aquests formidables elogis de Legrand Chevrier per assenyalar el mèrit excepcional dels nostres artistes. Si hem reproduït l'article ha estat per descobrir al nostre públic uns artistes ben catalans, famosos a tot el món, i que aquí són gairebé desconeguts.

ALMAVIVA

NOTES OFICIOSES

TEATRE NOU

Després de l'èxit obtingut amb la popular sarsuela del mestre Serrano, "Los claveles", que ha assolit un veritable triomf de les cantatrius Mercè Melo i Carme Valor, i dels senyors Llimona, Goula, Cosin, Fernàndez, etc., l'esmentada obra formarà part del programa d'avui, com a complement del debut del conegut barítON Aleix Queraltó, que es presentarà en el públic d'aquest teatre amb la coneguda sarsuela "La del Soto del Parral", no dubtant que esdevindrà un esdeveniment la presentació d'aquest aplaudit cantant.

A les nits s'ègueix l'èxit sorollós del darrer triomf del teatre líric català, "La Legió d'Honor", obra en la qual la tasca dels coneguts cantants Rossich, Barrabés, senyoretes Vergé, Esteve, Valor i senyors Llimona, Cosin, Ferret, Fernàndez, etcètera, afiança d'una manera definitiva la permanència en el cartell de la popular sarsuela de Víctor Mora i Martínez Valls.

ROMEA

"La Dolorosa" per ràdio, en homenatge a Ventura Gassol

Amb motiu de l'èxit assolit pel poema dramàtic de Ventura Gassol "La Dolorosa", l'empresa del teatre Romea ha organitzat per al vinent divendres dia 4 d'abril, una funció en homenatge al seu ilustre autor.

Amb aquest motiu, Ràdio Barcelona retransmetrà, des de la seva emissora, la solemne vetllada, amb el fi que Ventura Gassol, des de la seva llunyana residència, i els nombrosos amics del poeta residents a França i a Bèlgica, puguin "assistir" auditivament a l'homenatge.

L'esmentada funció començarà a un quart d'onze, amb el sainet en un acte "L'amor, bon diplomàtic".

TALIA

L'èxit de dues obres

Es reforma cada dia l'èxit assolit per la interessant producció nord-americana "El misteri de Long-Branch", la qual per la seva intensa emoció i modern descabdellament, junt amb la irreprotxable interpretació que per part dels valuosos elements del Talia, captiva i entusiasma el públic.

Cada nit també obté un remarcable triomf còmic la "Conferència per a casades", que, amb la seva peculiar gràcia i picardia, diu la incomparable Visita López.

NOVETATS

Maria Morera, l'eminent primera actriu del Teatre Català Novetats, celebrarà avui, dimarts, la funció del seu benefici.

La ilustre actriu ha escollit per a aquesta solemne vetllada teatral la famosa obra en quatre actes, del gran dramaturg Santiago Rusiñyol "La mare", de la protagonista de la qual fa Maria Morera una de les seves més èlebres i aplaudides creacions.

La funció a honor i benefici de la notabilíssima actriu de caràcter, creadora de tants tipus inoblidables de dona del teatre català, promet ésser un esdeveniment. "La mare és una obra difícil i tan sols una gran actriu com Maria Morera pot encarnar la protagonista tal com la concebeix l'autor.

Maria Morera assoleix una gran altura en "La mare" i és aquesta una de les seves interpretacions predilectes, en la qual posa tot el seu talent d'artista i la seva més fonda emoció.

Per si tot això no fos prou, Santiago Rusiñyol, l'ilustre autor de "La mare", assistirà a la funció a honor de Maria Morera, per associar-se amb la seva presència a l'homenatge que, com és natural, li tributarà en un dia tan assenyalat el públic de Barcelona, que tant la considera i tant l'admira.

"LA RAMBLA"

En el número 8, que és el que correspon a ahir, d'aquest popular setmanari, es continua la brillant campanya en pro de l'extensió de l'amnistia i revisió del procés de Garraf.

El seu text és atractivol com sempre, puix ultra la seva acurada secció esportiva, conté:

"Ja n'hi ha prou!", per L. Nicolau d'Olwer; "Per la revisió immediata de la causa de Garraf", per l'advocat del Suprem, senyor Josep Antoni Balbontín; "L'"A B C" fa un flac servei a la monarquia", per Carles Soldevila; "El vandalisme dels regidors de la Dictadura", per Vicents Bernades; "El què hem fet amb una espingarda", per J. Alguader i Miró; "Un oblit que cal reparar", per Jaume Miravitlles; "De la premsa independent, encara", per L. Aymamí i Baudina; "Les pèndoles del general", per J. F. Puig; "Tres casos", per Emili P. de Neguri; "Una interviu amb Santiago Alba", per Domènec de Bellmunt, i una nodrida secció de "Reflectors".

"La Rambla" inicia aquesta setmana la subscripció pro presos catalans.

Noves tarifes econòmiques del Servei de Pompes Fúnebres

Accedint a la moció formulada pel diputat En Santiago Andreu i Barber en una de les sessions darrerament celebrades per la Comissió provincial de Barcelona, la Junta de Govern de les Cases provincials de Maternitat i Expòsits ha establert noves tarifes econòmiques per al Servei de Pompes Fúnebres, a més a més del de beneficència i del servei econòmic, exempt de tributació, comprenent àdhuc cotxe fúnebre, ja existent, pel tipus de 50 pessetes per a adultes i 40 per a pàrvuls.

La nova tarifa econòmica comprendrà, ultra les esmentades, tres noves categories, distinguides amb els números 1 bis, 3 bis i 5 bis, comprenent tot el servei funerari (fèretre, despatxos, inspecció, agències, etc., àdhuc l'arbitri municipal), pel preu de 75, 125 i 250 pessetes, respectivament.

A aquests serveis s'acoblarà una tarifa, també reduïda, de cotxes fúnebres, que serà de 25 pessetes per als dos primers i de 36'75 per a l'últim.

Tan aviat com aquesta nova tarifa sigui aprovada per l'Ajuntament es procedirà a la seva immediata implantació. Amb això, si bé es disminueixen considerablement els ingressos de la Casa de Caritat, es dóna satisfacció a un desig ciutadà reiteradament manifestat.

Municipi

La reunió del Comité de l'Exposició.

Ahir a la tarda varen reunir-sè els membres del Comité de l'Exposició; semblà que la reunió fou laboriosa, i que en ella s'aprovà el pla presentat per la ponència nomenada per tractar dels estalvis a introduir en personal; pla que ha de considerar-se revisable i ampliable.

També s'acordà un pla per a intensificar la propaganda del certamen i procedir a la revisió de contractes, com també el de festes a celebrar per donar més relleu a l'Exposició.

En virtut dels acords sobre personal, ahir quedaren cessants uns 300 dependents d'oficines i brigades de l'Exposició.

Manifestacions de l'alcalde.

El comte de Güell, en conversar ahir amb els repòrters, digué que segons les seves notícies, divendres arribarà el nou capità general, l'infant don Carles, i que si és així, ell marxarà el mateix vespre cap a Cannes, per tal d'assistir, en representació del Govern, als actes que allí han de celebrar-se a la memòria d'En Mistral.

Donà compte de la visita que li havien fet representants del Patronat del Turisme i de la Junta d'Obres del Port, interessant-se perquè es posés un remolcador a disposició dels grans vaixells, i que pel seu gran calat no poguessin entrar al port, per tal d'evitar les actuals molèsties, com representa desembarcar en embarcacions de cabuda petita.

També digué que havia pensat ocupar-se del transport a la nostra ciutat de les fruites de l'horta murciana per mitjans més ràpids que els d'ara.

Anuncià la reunió del Comité de l'Exposició que havia de celebrar-se a la tarda, i, finalment, digué que desitjava visitar el "picadero" del vuitè regiment d'artilleria que hi ha a Sant Pau, i que ha de desaparèixer per a deixar al descobert la joia artística del temple de Sant Pau del Camp.

El cobrament de l'impost dels taxis.

Accedint a precs reiterats de petits industrials taxistes, que han promès posar-se de tot al corrent del pagament de l'impost de l'Exposició, el tinent d'alcalde delegat d'Hisenda ha disposat que durant aquesta setmana se segueixi cobrant l'esmentat impost, sense recàrrecs.

Concurs per a reparacions a unes escoles.

Havent de procedir per concurs a practicar diverses obres i reparacions en diferents escoles nacionals i municipals, es fa saber als industrials als quals pugui interessar, que al Negociat Municipal de Cultura s'admetran les propostes fins al dia 12 d'aquest mes.

Exposició d'un projecte.

Perquè els interessats puguin formular les reclamacions que creguin oportunes, durant el termini de vint dies feiners estarà exposat el projecte de reforma, urbanització i enllaç dels llocs singulars del casc antic de la ciutat, a l'Oficina de l'Agrupació desena, de deu a dotze del matí, instal·lada al segon pla de les Cases Consistorials.

Diputació

UN ADVERTIMENT

Ahir va ésser facilitada la següent nota:

"La premsa de Barcelona ha reproduït un article aparegut a "La Voz de Cantabria", en el qual s'assenyala el fet que la Diputació de Valladolid oferí a les de Catalunya una selecció de poesies catalanes traduïdes pel poeta d'aquella ciutat Zacarías Ylera, i que en arribar els volums a Barcelona amb motiu de les "Jornadas Castellanas", foren refusats amb tota cortesia, per considerar impolítica l'ofrena.

Pel que fa referència a la Diputació de Barcelona, cal fer constar que el nombre d'exemplars que li foren adjudicats van ésser totalment distribuïts entre els seus components i les Biblioteques populars, quedant, per tant, satisfet el desig de la Diputació de Valladolid, tal com merèixia la seva gentilesa.

En aquests termes s'ha adeçat el senyor Maluquer i Viladot al director del diari esmentat."

EL PRESIDENT DE LA DIPUTACIO AMPLIA EL NOMBRE DE DIES DE VISITA

El senyor Maluquer i Viladot, davant del nombre considerable de visites que rep els dos dies que en principi assenyalà, ha resolt que, dàtara endavant, s'amplii a tots els dies feiners, de dotze a una, amb excepció absoluta dels dissabtes.

LA MUSICA EN DISC

Programa de la "Companyia del Gramòfon, S. A.", del mes de març: Música orquestral: Primera Simfonia de Beethoven, per l'Orquestra Pau Casals (AB 556 a 558). Dansa oriental i Marxa del Cap caucàsic, per la Simfònica de Filadèlfia (AA 165). — **Cant:** Duo final de "Andrea Chenier", per A. Pertile i Margaret Sheridan (DB 1289). — Toti del Monte en "I pescatori di perle" (DB 1316). — Lucrecia Bori: Cançons andaluses (DA 1043). — "Rose Marie", per Tino Folgar (AA 171). **Coral:** Credo de la Missa del Papa Marcel, per l'Orfeó Català (AB 559). — **Música instrumental:** Cançó i dansa número 1 i Cançó i dansa número 2, per Frederic Mompou (AA 172). — **Altres discos:** "El lama de la copla". - "La Viejecita". — **Film sonor:** "Trafalgar" i "Rio Rita"

Cal agraïr al mestre Pau Casals la magnífica versió que — de cara al micròfon — ens donà de la "Primera Simfonia", de Beethoven. Sovintejaria més en els concerts si el seu nom fos el d'una altra família, de Haydn, posem per cas. La "Primera Simfonia" pateix del mal de les famílies massa nombroses. Entre les germanes, els ulls s'aturen en la més arrodonida o en la de galtes més rosades. El públic reclama la Tercera, o la Cinquena o la Setena, quan no gosa a demanar la Novena, la més alta de les nou agulles d'aquesta Séu. Per nosaltres, la Primera, deixada a segon rengle, té la gràcia d'haver-se alliberat del comentari literari que pesa damunt les altres com un pes mort. Es música sense argument. No hi ha camperols que danseu, ni núvols amb trons i aeguicis fúnebres. Es d'una transparència absoluta gairebé. Es com un vas d'aigua que res no ha enterbolit. Composta en el temps que els seus mals començaven a recloure'l per sempre més, sense que s'hagués acostumat encara a la dolor — com deia ell mateix — aquesta obra és d'una joiosa expansió, espontània i no volguda com la d'altres moments posteriors de la seva vida. Així sona a les nostres oïdes amb una agilitat més directa que les simfonies de Mozart, de les quals semblava aleshores que era una continuació natural, perquè emprava — si la no fa — els mateixos elements orquestrals.

L'orquestra Pau Casals i el seu director ilustre l'executen amb una sobrietat exemplar. La impressió fonogràfica millora els resultats que Casals havà obtingut amb el "Doble concerto" de Brahms, en el qual no s'evitava un relatiu emportament que dificultava la clara percepció del metall. Aquest defecte està corregit del tot en la versió que esmentem. La sonoritat és ampla i ben timbrada i els dibuixos i els matisos s'acusen amb fermesa, i el to no potser més agradable, un to potent i sense estridència. Tots els discos mantenen la mateixa tònica, sense desigualtats ni defalliments. Es una impressió modèlica que demostra com disposa la nostra producció nacional d'elements per arribar a resultats comparables als millors de Berlín o de Londres. Amb elements així, ens plauria que les obres dels nostres compositors tinguessin aquesta canal d'expandiment que és avui dia la impressió fonogràfica, que tant pot contribuir al conreu de la música simfònica a Catalunya, mancada, fins ara de mitjans d'esteriorització.

El mestre Stokowski llueix la virtuositat extraordinària de la seva falange orquestral amb l'execució de la "Dansa Oriental", de Slazounow — d'un exotisme llampant de fira — i amb la "Marxa del cap caucassià" d'Ivanow, extreta de la suite "Esquisses caucassiennes". Aquesta darrera, que el seu autor anomenà "Seguici del Sardar", és d'una instrumentació brillant i amb un caient pintoresc per temptar a un director com Stokowski, i palesar la qualitat excepcional dels seus enregistraments. La gama de sons és captada fidelment i apareix clarissima la percussió en tonalitats i matisos. Fixeu-vos en la represa del motiu del "Seguici", l'acompanyament del qual amb timbals, és d'un dinamisme que fins ara no havíem pogut percebre en cap més disc.

En el tengle del cant, remarquem el duo final d'"Andreua Chenier", l'opera de Giordano, pel tenor Perlé i la sopran Severidan. Aquesta parella famosa dóna la major vibració possible al duo de "la nostra morte", que descabdella en una melodia abundosa la situació tràgica que imaginà l'autor del llibret.

Toti del Monte — la diva del "Metropolitan" de Nova York — refila dues àries, amb acompanyament coral d'"Els pescadors de perles", de Bizet. La veu de la sopran, l'orquestra i el cor es dosifiquen i juguen admirablement per crear una atmosfera que no es troba gaire en els discos de "bel canto". En aquest disc no se sacrifica l'obra al lluiment de la diva. Toti del Monte no abusa del privilegi de la seva veu, que es purifica a través del micròfon, sinó que amb un estil net d'efectismes, sap conservar el perfum i la significació musicals de l'obra que interpreta. Aquestes qualitats són més remarcables en la versió d'una obra com "Els pescadors de perles", on la influència italiana encara és sensible, però que anuncia la personalitat de Bizet i té la mesura i la hidesa que establiren la tradició de la "Sala Favart".

Lucrècia Bori — una altra diva del "Metropolitan" — fa exercicis d'agilitat i destrelitat vocals, que podríem qualificar d'ornitològiques, en dues obretes d'aire andalús "Malagueña" i "Lavelitos", que, com donen a entendre els títols, són d'una musicalitat fàcil, sense els trencacolls que en altres obres s'han de superar.

Tino Folgar deixa apreciar les seves facultats vocals en dos fragments coneguts de l'opereta "Rose Marie", i els diu amb mesura i bon to.

El "Credo" de la "Misa del Papa Marcel", una de les execucions més brillants de l'Orfeó Català, té en el disc una reproducció esplèndida. El teixit de la polifonia és percebut clarament en totes les seves parts en magnífic equilibri. La plenitud sonora dels conjunts, no perd ni una guspira del seu efecte electritzant. De les tretze misses de Palestina, la del Papa Marcel és la de més grandiosa amplitud i també la més difícil d'impressionar en disc, perquè l'associació de les veus no sigui confosa. La reeixida impressió obtinguda és, per al mestre Millet, un èxit esclatant.

Entre la música instrumental, remarquem el disc que impressiona Frederic Mompou, amb les seves Cançó i Dansa núm. 1 i Cançó i Dansa núm. 2, d'una harmonia saborosa que dóna als aires populars un caient ciutadà.

Recomanacions: als amics del "cante jondo", els discos de la sarsuela "El alma de la copla", amb "malagueñas" i "fandangos" per Perro-fiel i Guerrita, dos cantadors que amb una mà en la gira dels pantalons i un bastonet a l'altra, farien tremolar les estrelles del cel blau de Sevilla. Als partidaris de la sarsuela vuitcentista, recomanem els discos de "La Viejecita", que fa de tant en tant una revifalla en els escenaris. Als entusiastes del film-sonor, el vals "Divina lady", de "Trafalgar", que exalta la vida apassionada de lady Hamilton quan del seu palau estant cercava per la badia de Nàpols les veles inflades de l'esquadra de Nelson. I com a torna, encara els recomanaríem uns valsos que canta Bebé Daniels, la "star" d'Hollywood en el film "Río Rita", amb una fina veu de nas com el plany d'una sensualitat lleugera privada del cocktail de cada dia pel rigor inhumà de la llei seca.

DISCOFIL

La Música

NOTES OFICIOSES

ORFEO CATALA

El vinent diumenge, dia 6 d'abril, a les cinc de la tarda, l'Orfeó Català donarà al seu Palau de la Música Catalana el concert repàs que mensualment dedica als seus socis protectors.

FOMENT DE LA SARDANA DE BARCELONA

Entre les festes commemoratives del IX aniversari de la fundació d'aquesta entitat, que s'escau celebrar aquest mes d'abril, s'hi remarca el concert íntim que a càrrec dels celebrats artistes Cecília Gubert, liederista, avantatjada deixeble del notable mestre Scampini, i Pere Vallribera, pianista, tindrà lloc el vinent dissabte dia 5, a un quart d'onze del vespre, a la sala de concerts de la Sala Mozart.

Les invitacions per assistir a aquest concert es facilitaran tots els dies feiners, de set a nou del vespre, als socis i amistats del Foment, en la secretaria de l'entitat, carrer del Pi, 11, principal.

El Collegi de Metges pren importants acords sobre l'ús de la llengua catalana i l'amnistia i ratifica la confiança a la Junta

A la Sala Mozart i amb una nombrosíssima concurrència que l'omplia per complert, va celebrar Junta general ordinària el Collegi Provincial de Metges. Amb el president de Co...egi, doctor García Tornel, ocuparen l'estrada tots els senyors de la Directiva i el personal d'oficines de la corporació

Llegida i aprovada la Memòria de secretaria i el balanç de l'any finit, es van posar a discussió diverses proposicions, algunes de les quals promogueren animats debats.

Una d'elles demanava la revisió de tots els nomenaments de metges dels serveis municipals i provincials que s'han fet sense concurs ni oposició durant el temps de la Dictadura.

També s'acordà, per unanimitat, adherir-se a la campanya popular en pro de l'ampliació de l'amnistia a tots els delictes polítics i socials i de la revisió de la causa de Garraf.

Així mateix, i després de certa discussió, s'acordà que tota la documentació del Collegi, àdhuc el Butlletí Oficial de la Corporació, sigui redactat d'ara endavant en llengua catalana, sense altre excepció que aquella documents en què sigui obligatori redactar-los en l'idioma oficial o ho estimi convenient la Junta del Collegi.

La part més important de la sessió la constitui la discussió d'una proposta de nombrosos collegiats demanant la dimissió de la Junta directiva per suposar que havia estat elegida sota la pressió o la intromissió de l'autoritat governativa de la Dictadura. La proposició ni va arribar a votar-se i l'Assemblea ratificà la seva confiança en la directiva.

Després i d'acord amb els nous Estatuts dels Collegis de Metges, va ésser elegida sense discussió una Junta Gremial per fer el repartiment de les quotes de la contribució.

Ja anava a terminar la reunió quan el doctor Samora Ribes, el qual, com se sap, és un imitador del doctor Asuero, va promoure un sorollós incident en voler explicar la seva actitud de desavinença amb la Junta del Collegi i demanar que se li nomenés una Comissió fiscalitzadora de la seva conducta professional. Davant l'actitud de l'Assemblea, el president aixecà la sessió a primeres hores de la matinada del dissabte.

Un monument a Alfred Perenya

La mort prematura d'aquest lleidatà preclar que tant havia treballat en pro de l'ideal esportiu ha estat sentida, entre el sentiment intens que va produir en tots els estaments, per aquells que en el sector esportiu comprenien el valor de l'obra cívica que Perenya havia realitzat en la capital de la Catalunya occidental.

Per això la iniciativa feta pública des de les columnes d'un collega, d'aixecar un monument a l'illustre desaparegut, en els terrenys esportius de la Joventut Republicana de Lleida, ha trobat les adhesions més decidides, que, a no esperar gaire, permeten creure en la prompta realització d'aquest homenatge merescut.

Entenem que, per la importància excepcional i la magnitud de l'obra esportiva d'Alfred Perenya, és un deure dels esportius de Catalunya perpetuar la memòria d'aquest home de cor, amb un monument, l'què aquest homenatge ha de tributar-se-li precisament en els terrenys de l'entitat que sota la seva iniciativa i direcció intelligent ha arribat a aconsegur el nom brillant que avui és la Joventut Republicana de Lleida.

Estem, així, identificats en tot amb l'autor d'aquesta iniciativa, i esperem que la idea es convertirà aviat en un projecte.

Cultura

INSTITUT FRANCES

Dijous vinent, dia 3, es donarà, a l'Institut Francès, de set a vuit del vespre, una conferència a càrrec de M. J. J. A. Bertrand, director de l'esmentat centre, el qual descabdellarà el tema: "Grands ecoles et grands maîtres".

Hi haurà projeccions.

CURSETS I CONFERENCIES

Avui, dimarts, dia 1, a les set de la tarda, a la Societat de Cirurgia de Barcelona, Llúria, número 7, principal, tindrà lloc la primera de les conferències organitzades per la dita Societat, sobre temes íntimament relacionats amb la Cirurgia.

Aquestes sessions aniran a càrrec d'eminents companys especialitzats en la matèria de cada una d'elles.

La d'avui, versarà sobre "Tractament del crane del recte", i serà exposada pel doctor Lluís G. Guilera, professor de la Facultat de Medicina de Granada i cap del Servei del Crane de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

— Avui, dimarts, a les onze del matí, el doctor R. Dubois, de París, donarà una conferència a l'aula de Terapèutica de la Facultat de Medicina, sobre "Tractament de les algies simpatique".

L'acte serà públic.

BIBLIOTECA POPULAR CATALANA

Avui es posarà a la venda, a totes les llibreries i quioscos, la novella de Juli Verne

Miquel Strogoff

(Preu: 2 ptes.)

LES LLETRES

MERIDIANS

per

FOCIUS

●

** Galeria atlètica.—*Fritz Schultz, atleta alemany, nasqué a Berlín i formà part del famós Trio Rasso amb*

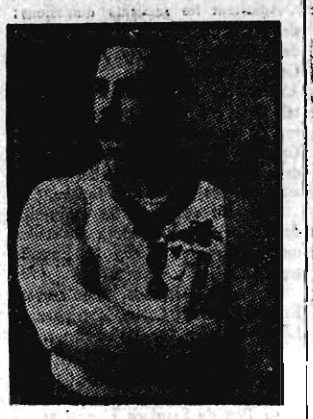

Stangelmeyer i Nordmann. Més tard treballà amb Daniel Rasso i Weber. Amidava 1 m. 70 d'alçada, pesava 110 quilos, i era sobretot remarcable pel seu braç dret que amidava 47 centímetres de bíceps i 36 centímetres d'avànbraç.

En el gravat: Fritz Schultz.

** Noruega. — *El desembre passat morí a Oslo el savi historiador Alexandre Bugge. Nat en 1870, de molt jove s'orientà vers els estudis històrics i lingüístics (Són pare fou el gran lingüista Sophus Bugge). En els arxius britànics, diu S. Host, trobà per a la història medieval sueca documents fins aleshores inconeguts i esdevingué l'especialista de tot allò que es referia a les relacions de Noruega amb els països occidentals. Basta recordar els títols de les seves obres, totes publicades en noruec i gairebé cap traduïda en llengua llatina:* Estudis sobre l'autonomia i el comerç de les ciutats de Noruega abans de l'era de la Hanse (1899); Relacions de Noruega amb les Illes Britàniques (1910); Les influències occidentals sobre els escandinaus i més particularment sobre els noruecs a l'època dels vikings (1905). *Bugge col·laborà a les principals publicacions col·lectives del seu temps, i especialment al* Diplomatarium Norvegicum, *4art fascicle. Escriví els dos primers volums de la gran història de Noruega* (Norges historie fremstillet er det norske folk) *fins a la mort de sant Olav* (1030) *i sobre l'època dels sagas* (1030-1319). *En la* Història de la navegació noruega *féu tota la part anterior a la Reforma, i en la* Història del comerç de fusta a Noruega *escriví el primer volum. A remarcar, com a vulgaritzador, els seus llibres sobre* Els vikings (Vikingerne) *i la seva* Història Universal *en vuit volums. Darrerament adaptà en llengua moderna el* Heimskringla, *de Svorri Stuilason. Bugge havia estat nomenat en 1903 professor d'història a la Facultat de Lletres, a Oslo; la seva salut feble l'obligà, però, a retirar-se al camp, on es consagrà als treballs d'erudició amb una energia que evoca, diu el seu biògraf Host, per la seva austeritat i el seu isolament, els grans homes de ciència dels temps passats.*

** Sumerians. — *En el seu llibre* The Sumerians, *l'autor, C. L. Woolley (Oxford, 1929), que ha dirigit aquests darrers anys les excavacions d'Ur, dóna a conèixer al gran públic els misteris de la més antiga de les civilitzacions coneguda fins ara, la dels sumeris o sumerions, precursors dels caldeus, dels egipcis, dels cretencs, dels asiàtics centrals, dels quals deriven totes les altres civilitzacions del vell Continent. Els sumerians havien atès, 3.500 anys abans de la nostra era, un grau elevadíssim de cultura, palesador per una literatura en la qual es troben les patètiques llegendes de la Davallada d'Istar als inferns i de les proves de Gilgames. Tot allò fins avui conegut de Sumer, de la seva vida, dels seus costums és exposat per Woolley en el seu llibre, així com les seves lluites, després la seva associació amb la semítica Akkard, les invasions dels nòmades semites, després com aquests pobles caigueren sota l'hegemonia de Babilònia, que castigà durament les darrerès velleitats d'independència dels sumerians, el nom dels quals ha romàs ignorat fins aquests darrers anys.*

** A remarcar: ...*A la revista* Monde (29 *març*), *una nota, molt cordial sobre Alfred Perenya. A* The Times Supplement (27 *març*)) *una recensió, plena d'interès, de l'*Epistolari de Joan Maragall. *A la* Geographie *(novembre-desembre) una llarga nota, feta amb tota la simpatia, del llibre de Marcel Chevalier* Els paisatges catalans, *segons l'edició francesa.*

** Correspondència. — *Hem rebut la lletra següent:*

"Campdevànol, 29-3-1930.

Sr. J. V. Foix.
Barcelona.

Distingit senyor: No tinc a la mà cap fotografia per a ilustrar aquesta llegenda:

"U. R. S. S...

Un agent soviètic *corregint* un pagès creient."

Però potser la mateixa fotografia que vós publicàveu avui podria servir — la part anecdòtica no alteraria la intenció—, i us agraïria que llegenda i gravat fossin reproduïts en la secció "Meridians".

Gràcies.

Atentament,
Montserrat Casanova."

Cap a la unificació ortogràfica dels parlars d'oc

UNA ENQUESTA SOBRE L'ESDEVENIDOR DE LA LLENGUA OCCITANA

A darreries de l'any passat LA PUBLICITAT reproduïa el qüestionari adreçat per Albert Pestor als escriptors meridionals a proposit de l'esdevenidor literari de la llengua d'oc (llur dialectalització o llur unificació —per l'adaptació d'un dialecte o la fusió de tots: auvernyès, català, gascó, llenguadocià, llemosí i provençal— a una sola grafia), de la necessitat d'aquesta unificació (absoluta o relativa), de la seva realització per la sola voluntat dels escriptors o d'una política, de si la llengua d'oc ha d'ésser reservada als usos exclusivament literaris o ha d'esdevenir apta per a tractar tots els temes, com el català, que és la llengua líder d'entre les occitanes.

El primer de respondre a aquest qüestionari ha estat el poeta Lluís Delhostal. Heu-vos ací el seu parer:

"La llengua literària no hauria de curar de les diversitats aparents dels dialectes, sots-dialectes, varietats de sots-dialectes. Dic aparents perquè, si us entreteniu a prendre un mot i a considerar les seves formes en els sis grans dialectes, no us costarà gaire de constatar la real unitat de la llengua d'oc. Certes expressions que de moment semblen especials a una regió, les trobeu ben vives doccents quilòmetres més enllà. Del fet que un iatus s'estableixi entre l'un parlar i l'altre, no cal deduïr-ne que aquest o aquell terme no hagin pertanyut mai al dialecte intermediari. Són els savis dedicats a les recerques dialectològiques que han dividit en lloc d'unir. En el meu departament hom diu "salt", sis-quilòmetres més enllà, a la mateixa vall, "saut"; ací djuen "home", més avall, "huome". La unificació absoluta de la llengua d'oc és desitjable, però actualment, no és possible perquè el nombre de lectors susceptibles d'interessar-s'hi és massa restringit. Cal, doncs, començar per posar-se d'acord en cada gran dialecte. L'exemple de l'Auvèrnya és típic en aquest punt de vista.

L'ensenyament de la llengua d'oc a l'escola no és possible i no pot portar tots els seus fruits fins que la unificació per dialecte haurà estat realitzada. La llengua d'oc, trossejada, no és cap llengua. ¿Com podríem ensenyar en patuès?

Només l'esdevenidor dirà si la grafia mistralenca pot assegurar la unitat. Personalment crec que, més aviat hem d'acostar-nos als orígens, als trobadors i escrivans dels segles XIII i XIV.

Reduir la llengua d'oc a la realització de poemes, contes, novelles, peces de teatre, discursos, seria limitar arbitràriament el seu paper. Davant els invents nous, el francès crea els mots que li manquen. La llengua d'oc ha de fer el mateix, i ha d'esdevenir el vehicle de les nostres preocupacions socials, polítiques, científiques, artístiques, religioses.

¡NEURASTENICS, DEBILS, ESGOTATS! Curareu prenent

NERVISFORTS

Es el millor reconstituent
Venda: Centres d'Especifics

CHASSAIGNE FRERES

Pianos - Autopianos - Gramofons
Discos - Rotllos - CLARIS, 45

ADVERTIMENT

Ens veiem obligats a advertir als nostres anunciants que estiguin en guarda contra un subjecte que, dient-se representant de LA PUBLICITAT, ha visitat algunes cases barcelonines que anuncien al nostre diari, demanant-los rebuts i factures amb diverses excuses.

Advertim als nostres lectors i anunciants que LA PUBLICITAT no ha autoritzat l'esmentat subjecte per a fer cap gestió comercial ni de cap mena.

LES ARTS

Joseph Von Fuhrich

Aquell grup d'artistes de començaments del segle XIV que hom distingeix amb el qualificatiu de "Nazarens", d'un dels més significatius representants dels quals, Peter Cornelius, ens ocuparem no fa gaire en aquestes mateixes planes, compartiren aquell destí el qual, per repetidíssim, deuria enganyar, ens sembla, als comentaristes i crítics d'art d'ésser més previsors i ponderats en els seus judicis i atacs, tant als corrents que pretenen ocupar el lloc de les despassades, com d'aquells altres que d'una guisa sempre contraproduent s'oposen a les innovadores.

La mateixa llei eterna que condiciona el que tota acció produeixi una reacció i que en continu moviment onejant aixeca avui els matelxos que ahir eren a baix mentre que aterra ensems els que eren a dalt, aquella mateixa llei que féu que la reacció contra la tendència sensualísticament pictòrica del segle XVIII, representada amb més integritat que ningú pels "Nazarens", fos acceptada tan ràpidament com favorablement pel públic cultivat d'aleshores, aquella mateixa llei amenà més endavant, quan aquells esmentats corrents sensualistics i pictòrics, que mentrestant havien continuat vivint d'una guisa que direm amagada per no dir subterrània o vergonyant, obtingueren novament la primacia a què aquell ascetisme linealista representat pels esmentats "Nazarens" fos combatut i menyspreat amb encebament idèntic a l'emprat per aquests en els seus atacs a la tendència o corrent contraris.

Com que en aquest món tot torna, avui ens trobem en una situació ben semblant a aquella, puix que veiem com un corrent ideològico-estètic paral·lel al dels "Nazarens" esmentats, o millor dit, com una reviviscència dels seus ideals i intencions en aquelles tendències que no hi ha pas cap dubte que són les més significatives dels nostres dies, des de la "Nova Objectivitat" fins al "Surrealisme", i així hom veu com en correspondència els mestres i representants del dit "nazarenisme" són cada dia més estudiats i estimats a tot arreu.

Per això mateix dedicarem aquest comentari a un dels artistes que amb més convicció s'adheriren a la tendència esmentada, o sigui a l'austríac Joseph von Führich, aprofitant l'ocasió d'haver-se escaigut el dia 9 de febrer proppassat el 130 aniversari del seu naixement.

Originari de Kratzau, poblet del Nord de la Bohèmia, on nàsqué en la data esmentada de l'any 1800, fou Joseph von Führich en la seva infantesa i primera joventut, pastor com el Giotto, fins que un protector el féu anar a estudiar a l'Acadèmia de Praga, sota la direcció de Bergler, i amb seguretat que degué l'haver-se pogut sostreure a les influències i corrents que en ella dominaven, a la impressió potent i profunda que li produí la contemplació i examen d'una sèrie de gravats en fusta del gran mestre Albert Dürer. De 1827 a 1829 residí a Roma, afiliat al grup dels "Nazarens" i plegat amb ells treballà en la decoració al fresc de la Villa Massini, on pintà la "Cambra del Tasso". Tornat a Praga l'any 1830, va traslladar-se més endavant a Viena, el 1834, com a II Conservador de la Galeria Lemberg, i finalment l'any 1851 fou nomenat professor a l'Acadèmia. En el curs de l'any 1854 hom li confià la decoració mural de l'església d'Altlerchenfeld, construïda segons els plans del malaguanyat arquitecte J. G. Müller, qui morí tísic sense haver pogut veure-la acabada, a l'edat de 27 anys, la construcció de la qual significà una data memorable en el desenvolupament històric de l'arquitectura austríaca, puix que ella fou la primera edificació que es desligà de la rutina burocràtica, encara que aquesta es deia a si mateixa "clàssica", que aleshores dominava l'arquitectura de Viena com encara avui continua, malauradament, dominant en segons quins indrets, com pot veure's en els lamentables Palaus oficials de l'Exposició de Montjuic.

Aquesta decoració mural de l'església d'Altlerchenfeld fou l'únic treball en aquesta especialitat realitzat per Joseph Führich, encara que aquest no féu més que executar els projectes o "cartons" i deixà que la realització definitiva fos feta sota la seva direcció per deixebles seus, tal com acostumaven a fer-ho els "Nazarens", i que la deixaren enllestida l'any 1861. La intenció del mestre en executar-la fou, com escriu el mateix von Führich, "expressar simbòlicament com l'Església, com a Institució salvadora històrico-mundial, conté tot el procés de les coses del món des de la Creació fins a la Transfiguració final."

El mestre desenvolupà l'"Epos històric de l'Església" segons la manera tradicional de presentar el paral·lelisme dels Esdeveniments del Nou Testament, en la nau central aquests, amb els del Vell Testament, en les naus laterals, mentre que en el creuer figurà les esborronadores escenes de la Mort al Calvari i en l'altar el Crist mateix com a víctima sacrificial. Tot allò representat a la banda davantera de l'església mena i conduïx a aquesta Mort redemptora, mentre que tot el figurat darrera l'altar és conseqüència d'ella, o sigui la prosecució del fet redemptor "per l'Església i els dons i sacerdoci d'aquesta".

Una vegada acabada aquesta grandiosa decoració mural començà l'artista que ara comentem a treballar en aquelles "Sèries" de guaxats a la fusta, que no hi ha gens cap dubte que són les obres millors produïdes per ell, ja que el seu geni és en elles allà on es desplegà amb més puresa i amb més força. Qui el menà a produir-les fou A. Dürr, editor de Leipzig, el qual també representà el mateix paper en relació a aquell artista tan coral i simpàtic que fou Ludwig Richter, "al dibuixant de la bondat", com digué Ferran I Mayoral.

Aquestes "Sèries", com "La imitació del Crist", "El camí de Betlem", "El fill pròdig", "El Salteri", "El llibre de Ruth", etc., compten entre el més valuós produït per l'esperit nazarenià perquè, obligat a la puresa lineal pel mitjà tècnic emprat i enfortit pel record de les impressions de Natura que guardava a dintre seu des de la seva joventut, records aquests que fan ésser tan suggestives les seves pintures a l'oli com és el cas, per exemple, d'aquella tela tantes vegades reproduïda del "Passeig de la Verge per la muntanya", és a aquestes "Sèries" allà on Jose... von Führich s'apartà més de l'... manerament italianitzant i s'apropà tant més a la ruda i ferma concepció dureresca, tot i que el estil fos ben distint del del gran mestre de Nuremberg.

Aquest artista que, en parlar, frase que emprava més sovint era "la serietat és el principal", tant va escriure, particularment sobre "L'art religiós", però no ens tendrem sobre les seves idees respecte a aquest particular, per creure que no és aquest l'indret més propi per a fer-ho. Però sí que no volem acabar aquest article sense esmentar la seva puresa i fermesa de convicciones, tan rares per infatxables, i que podem conèixer a bastament gràcies a les memòries deixades pel seu fill, sobretot, però també per altres amics d'aquest íntegre i venerable Joseph von Führich que morí a Viena el dia 13 de març de 1876.

M. A. CASSANYES

NOTES OFICIOSES

AMICS DE L'ART VELL

En la darrera reunió del Comitè de Direcció d'Amics de l'Art Vell s'ha tractat de l'estat de la qüestió de la venda del Mèdol, de Tarragona; s'ha interessat per la urgent restauració de l'església romànica d'Alcover; s'ha posat en estudi el projecte de restauració de la interessant i important església de Coll de Nargó. Al mateix temps continuen activament les gestions per a defensar la desaparició o destrucció del mosaic romà de Tossa.

S'organitzà de l'acte de constitució d'un Comitè delegat a la ciutat de Girona.

Demà, dimecres, a les set de la tarda, a l'Ateneu Barcelonès, tindrà lloc la quarta conferència del curset organitzat per aquesta entitat, que anirà a càrrec del professor Josep de C. Serra i Ràfols, el qual descabdellarà el tema "El pas de l'època ibèrica a la romana vist a través de l'arqueologia". Aquesta conferència, que anirà ilustrada amb projeccions, ha despertat molt d'interès pel suggestiu tema i per la competència del conferenciant.

UNA SUBHASTA D'ART

Ahir va començar a la Sala Parés la venda de la col·lecció d'art que s'ha vingut anunciant aquesta dies. Foren nombrosíssims els compradors que varen assistir a aquesta venda. No obstant i això, pogueren adquirir obres a molt bon preu.

Els Tribunals

LA VISTA DE LA CAUSA PER LA TOPADA DE TRENS A CASTELLDEFELS

Per a demà, dimecres, està assenyalada la vista del procés instruït pel Jutjat d'instrucció de Sant Feliu de Llobregat, per la topada de trens ocorreguda el mes de març de l'any passat a l'estació de Castelldefels.

Està processat el maquinista que conduïa l'exprés, Ramon Mujal Casanoves.

La vista està assenyalada per a dos dies.

ADVERTIMENT

Advertim a les persones que els interessi la publicació immediata de les notes que ens envien que els originals han de dirigir-se tots a la Redacció, plaça de Catalunya, 2, primer, abans de les nou del vespre. Els que ens arribin més tard d'aquesta hora o vagin adreçats a la Imprenta del diari, Barbará, 11 i 13, no seran publicats fins el cap de dia horas

LA MISSIÓ DEL GABINET BERENGUER

El general Weyler cree que cal afusellar a qui intenti fer intervenir l'exèrcit en la política

Madrid, 31. — La revista "Estampa" publicará demà un interviu del seu redactor en cap amb el capità general de l'Exèrcit, general Weyler.

En la dita entrevista, parlant del Règim del general Berenguer, diu:

"—Ve espero que realitzarà la liquidación de la Dictadura y el tránsito a la normalidad constitucional, con tanto tacto e inteligencia, que el día que se retire del Gobierno lo sentirán todos los partidos. No temo esa derechas ni izquierdas crean dificultades, ya que todos los españoles conscientes se hacen cargo de que el Gobierno Berenguer ha venido a sacrificarse, cumpliendo, sin vanidad y sin ambición, una obra patriótica. No lo temo, además, porque sé que Berenguer, dentro de sus maneras corteses y amables, oculta un carácter de hierro y no vacilaría en reprimir despiadadamente una perturbación de orden que lo mereciera... Y haría bien.

—¿Cree usted — pregunta el periodista — que Berenguer realizará fielmente su misión, que hará las elecciones?

—Es misión principal de Berenguer, para los políticos — contesta el general — será convocar las elecciones, y para mí es otra.

—¿Cuál?

—Restituir a los militares a los cuarteles, de donde nunca debieron salir. Esa es la gran obra de Berenguer! Hacer que los militares vuelvan a los cuarteles... Los militares no tenemos por qué andar perdiendo nuestro prestigio en algaradas políticas. Los que dicen que es infame aprovechemos las armas que nos ha dado la nación para imponernos a ella dicen una gran verdad. Pero yo pido, yo digo otra cosa: que el Ejército es algo demasiado alto y demasiado respetable para que lo traigan y lo lleven en los corrillos y en los mentideros públicos. El Ejército no puede ni quiere ser arrastrado por nadie como un instrumento de partido... No! no! no! El Ejército está aparte de las contiendas de los partidos, por encima de las luchas de los partidos: el Ejército está en los cuarteles... No debe... no puede salir de ellos, y al que intente hacerle salir, es menester fusilarle... Fusilarle en el acto...! Fusilarle inexorablemente!

No será menester — añadió después de una pausa — llegar a ese trance... El Ejército no ha de intentar apartarse de su estricta misión, ni nadie se atreverá otra vez a proponérselo... Así lo espero..."

Protesta contra l'impost de cèdules

Almería, 31. — Segons notícies facilitades al Govern civil, el poble de Lucainena de las Torres s'han produït algunes aldarulls com a protesta d'aquell municipat contra el cobrament de l'impost de cèdules.

Per tal d'instruir les oportunes diligències ha arribat a l'esmentat poble un tinent coronel i un capità de la guàrdia civil.

Anormalitats a l'Ajuntament de Linares

Linares, 31. — A conseqüència d'una denúncia formulada al nou Ajuntament, sobre irregularitats tècniques comeses en l'execució de les obres de portada d'aigües, l'alcalde, una Comissió de regidors i la Junta inspectora de les esmentades obres, han realitat aquest matí una visita d'inspecció a les zones de canalització.

L'alcalde ha declarat que està disposat a exigir l'exacte compliment del plec de condicions per a l'execució de les obres, i que castigarà amb severitat qualsevol infracció.

El veïnat elogia molt l'actuació de la nova autoritat municipal.

El Museu del Vestit de Madrid

Madrid, 31. — En la sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Madrid, el senyor Miguel Maura ha demanat la desaparició del Museu del Vestit, establert a l'edifici de l'antic Hospici, per entendre que el portar-lo allí fou una de tantes extravagàncies de la Dictadura.

La proposició ha estat acceptada, i en virtut de la qual dintre un mes serà desallotjat el Museu del Vestit del lloc que ara ocupa.

El Museu naval de Madrid

Madrid, 31. — El Patronat del Museu Naval s'ha reunit i ha nomenat la comissió encarregada de la seva reorganització.

El Museu ha rebut diversos donatius de companyies marítimes.

S'ha acordat inaugurar el Museu el dia 22 d'octubre, coincidint amb la festa de la Raça.

ELS ADDICTES AL REI ALFONS

L'acte d'afirmació monàrquica de Madrid

Madrid, 31. — En l'acte d'afirmació monàrquica que tindrà lloc el dia 6 a la plaça de braus, parlaran entre altres els senyors Goicoechea, Bugallal i marquès de Santa Cruz.

La propaganda provincial

Madrid, 31. — Els organitzadors de l'acte d'afirmació monàrquica que ha de celebrar-se diumenge vinent a Madrid, aconsellen la celebració d'actes similars en totes les capitals de provincies. També es recomana que per aquell dia se celebrin manifestacions davant els Ajuntaments de les localitats espanyoles, al crit exclusiu de "Viva España" i "Viva el rei".

En l'acte del diumenge vinent parlaren, entre altres, el comte de Bugallal, Goicoechea i altres oradors. Els discursos seran retransmesos per ràdio.

Com veu "La Epoca" la propaganda monàrquica

Madrid, 31. — "La Epoca", parlant de les propagandes de partit, diu:

"La experiencia nos hace desear que llegue el moment de la propaganda política. Los elementos izquierdistas, especialmente los izquierdistas antimonárquicos, dejarán oir con frecuencia demasiado su voz, hecha de rencores y sus amenazas, casi siempre desproporcionadas a la efectividad de sus fuerzas.

A eso hay que prepararse; pero no prepararse a oirlo con pasividad, sino a rechazarlo. Junto a la propaganda de ellos, la nuestra; nuestros oradores, contra los suyos; contra sus argumentos deleznables, nuestros razonamientos sólidos, y, si preciso fuese, opondremos los pulmones de la razón a los pulmones del escándalo.

Pero, además, creemos indispensable la propaganda, porque estamos seguros de que, apenas empecemos los diferentes partidos de agrupación conservadora a enfrontarnos con los problemas reales, surgirán de modo tal las coincidencias, que la base del partido troncal irá ensanchándose y robusteciéndose en tal forma, que España entera tendrá que ver en él, de modo inequívoco, el único instrumento capacitado para gobernar el día en que el Gabinete Berenguer considere ya elegido un Parlamento, llegado el instante de disolverse, día, por otra parte, que deseamos, en interés nacional, se retrase lo más posible, pues este Gabinete contará en las futuras Cámaras con el apoyo — estamos seguros de ello—de todos esos elementos conservadores.

Es necesaria la existencia de los grandes partidos, y bien lo prueba la rabia con que acogen esta tesis, siempre que nosotros la formulamos, los elementos revolucionarios, y es indudable, viendo el panorama político, que hay elementos más que sobrados para la formación de uno conservador que sea en la España de 1931 fuerza tan decisiva como lo fué en la de 1876 el de Cánovas."

LA VIDA OFICIAL

Madrid, 31. — Avui han despatxat amb el rei el president del Consell i els ministres d'Estat i Justícia i Cultes.

El president ha dit als periodistes, en sortir, que no havia dut cap signatura i que no hi havia res de nou.

El duc d'Alba ha dit que havia parlat al rei, extensament, de la qüestió dels nostres vins.

—Es un assumpte — ha afegit — que hem estudiat amb una especial cura, car la seva importància és extraordinària. Com vosaltres sabeu, he celebrat a París llargues conferències sobre aquest punt, i no puc avançar res del resultat d'aquestes conferències.

El ministre de Justícia ha dit als periodistes que no havia sotmès a la signatura règia més que una rehabilitació de títol.

— Avui han complimentat el rei, el marquès de Magaz, el qual ha dit que la seva visita havia estat de comiat, abans de marxar cap El Ferrol, per tal de prendre possessió del seu nou càrrec.

També ha rebut el general Cavalcanti, el qual ha regraciat el rei pel seu nomenament i s'ha acomiadat del sobirà, car dijous marxa a Sevilla per tal de prendre possessió de la Capitania general d'aquella regió.

Després han complimentat el rei els generals Fontan, Marvá i González de Lara; i després ha rebut una extensa audiència militar, entre la qual figuraven comissions dels regiments del Rei, de Saboia, de Covadonga, batalló de Lanzarote, regiments d'Húsars de la Princesa, Llancers de la Reina i del Príncep; Capitania general, Grup d'informació d'artilleria, i Escola Central de Tir, primera i tercera secció.

MANIFESTACIONS DEL MINISTRE DE MARINA

Desmenteix el suposat pacte naval amb Itàlia

Madrid, 31. — "Heraldo de Madrid" publica un interviu amb el ministre de Marina.

Preguntat el contra-almirall Carvia sobre el rumor que circulà, referent a un pacte establert per la Dictadura entre la Marina italiana i espanyola per a una possible lluita, ha contestat:

—No hi ha res d'això. Les nostres relacions, tant amb Itàlia com amb França, són excel·lents. El que és de plànyer és que existeixin diferències entre altres nacions.

Interrogat si la nostra esquadra ha d'ésser eminentment defensiva, ha dit:

—Sí, defensiva, en el sentit que pugui imposar en una guerra la seva neutralitat, amb amenaça d'alterar l'equilibri d'igualtat en els beligerants. Alguna cosa així com una possibilitat d'adhesió a l'enemic del nostre enemic.

—¿Quina creieu que és la situació de les nostres bases navals a la Mediterrània?

—Mitjana — ha contestat el ministre—. Tenim una desgràcia natural amb Cartagena, que és un mocador.

Preguntat a què atribueix el fracàs de la Conferència naval, ha dit:

—A què és en extrem difícil arribar a un acord per a una reglamentació de les construccions de guerra.

En parlar de l'economia que es farà aquest any en el pressupost de Marina, ha dit que consistiran, principalment, en què no farà viatges l'esquadra de destroyers, ja que les maniobres navals tindran un caràcter molt més modest que les darrerament celebrades.

Ha acabat confirmant que està decidit que en el pavelló de Xile, a l'Exposició de Sevilla, s'instal·li la Casa del Mariner Ibero-americà.

EL NOU CAPITÀ GENERAL DE CATALUNYA

L'infant don Carles s'acomiada dels sevillans

Sevilla, 31. — Ahir l'infant don Carles estigué a l'Ajuntament per tal d'acomiadar-se del poble sevillà. Fou rebut per tots els regidors, presidits per l'alcalde, al saló d'actes.

Es canviaren discursos lamentantse de la marxa de l'infant, que durant els anys que ha viscut ací ha sabut identificar-se plenament amb la manera de sentir del poble sevillà.

L'infant, en breus paraules i molt emocionat, ha dit que se n'anava en compliment d'ineludibles deures que li imposa el càrrec i la política.

A la sortida l'infant ha estat aclamat per una gran multitud que s'havia congregat als voltants de l'Ajuntament.

A migdia, a la capitania general, ha tingut lloc un dinar de comiat a les autoritats i a la tarda ha donat un te, al qual han assistit representacions de tot Sevilla.

Dimarts, l'infant don Carles emprendrà el viatge a Madrid i d'allí anirà a Barcelona. Abans, però, farà lliurament del comandament al general Fernández Barreto, qui esperarà l'arribada del nou capità general de la regió, senyor Cavalcanti.

Un telegrama del general Berenguer

Sevilla. — El president del Govern, general Berenguer, ha respost el telegrama que li fou adreçat des d'aquesta capital i on se li expressava el sentiment del poble sevillà per la marxa de l'infant don Carles, manifestant que necessitats polítiques i de Govern l'han mogut a privar a Sevilla d'una personalitat tan estimada com l'infant, i agraeix els sentiments d'adhesió i simpatia dels sevillans vers el que fins ara ha estat capità general d'aquella regió.

L'alcalde ha publicat una crida adreçada al poble, invitant-lo a anar a acomiadar l'infant.

El general Barrera ja ha arribat a Madrid

Madrid. — Aquest matí ha arribat a Madrid el general Barrera, el qual ha estat rebut a l'estació per nombrosos amics.

S'ha negat a fer declaracions als periodistes i els ha dit només que servirà en tota la seva vida un record perdurable de l'afectuosíssim comiat que li va fer ahir el poble de Barcelona, durant el qual—diu—fou abraçat i besat per homes, dones i nens, la qual cosa l'emocionà molt.

Ha afegit que tant la seva esposa com la seva filla foren obsequiades amb tants i tan bells rams de flors, que al vagó gairebé no n'hi cabia.

—Aquesta adhesió—ha afegit l'ilustre general—compensa amb escreix la tasca que he portat a càp durant set anys per un sol ideal: la Pátria, que—ha dit—és Espanya.

ELS CAPS POLÍTICS

El Sr. Sánchez Guerra a Madrid

Madrid, 31. — Procedent de París, ahir arribà el senyor Sánchez Guerra.

DISPOSICIONS DIVERSES

Madrid, 31. — La "Gaceta" d'ahir publica les següents disposicions:

Admetent les següents dimissions: del càrrec de rector de la Universitat de València, al senyor Joaquim Ros Gómez; de vice-rectors de la mateixa Universitat, als senyors Enric Castell Oria i Salvador Salom Antequera; de rector de la Universitat de Granada, al senyor Ferran Garrido, i de vice-rector de la mateixa Universitat, al senyor Miquel Guiran.

Nomenant rector de la Universitat de València i vice-rector, respectivament, els senyors Josep M. Zumalagarregui i Josep Gascón.

De la de Granada, als senyors Francesc Mesa i Carles Rodríguez de López Veira, rector i vice-rector, respectivament.

Nomenant director general de Comerç i Política Arancel·lària, el senyor Josep Pan de Saraluce, el qual seguirà exercint la sots-secretaria del ministeri d'Economia Nacional i la vice-presidència del Consell d'Economia Nacional.

Admetent les dimissions presentades pels senyors marquès de Magaz i Ramir de Maetzu, dels seus càrrecs d'ambaixadors prop de la Santa Seu i a la República Argentina, respectivament.

Ascendint el senyor Alfons Danvila, ministre plenipotenciari de primera classe, a Montevideo, a la categoria d'ambaixador i destinant-lo a l'ambaixada a Buenos Aires.

Disposant que cessin: el vice-almirall de l'Armada senyor Elisi Sánchez Quesada en el càrrec de capità general interí del Departament de Cádiz, i a l'almirall senyor Josep González González en el càrrec de capità general del Departament del Ferrol.

Nomenant capità general del Departament del Ferrol el marquès de Magaz, el qual cessa de Comissió i d'eventualitat del servei.

Madrid, 31. — La "Gaceta" publica avui les següents disposicions:

Decret declarant dissolt el Consell Nacional del Combustible i vinculades a la Direcció General del Combustible les atribucions que havien estat fixades al dissolt organisme, per reials decrets que s'esmenten.

Fixant les cotitzacions mitjanes que han de servir de base durant el mes d'abril per a la imposició del recàrrec per moneda depreciada, la qual cotització serà, per a Bulgària, de cinc enters 858 milèsimes.

Assenyalant el recàrrec que ha de regir al mes d'abril en les liquidacions de drets d'aranzel i el pagament dels quals es faci efectiu en monedes d'argent o bitllets del Banc d'Espanya en lloc de fer-ho en or, el qual recàrrec és fixat en 56 enters 51 cèntims per 100.

Disposant que des del mes d'abril vinent els jornals dels individus de la guarderia forestal siguin els camentats, o sigui: guardes majors, set pessetes al dia; sobreguardes, sis pessetes; guardes peons, cinc pessetes.

La diferència que representa aquest augment serà satisfeta pel capítol adicional primer, concepte tercer del Pressupost de Foment.

El matelx benefici serà fet extensiu als guardes forestals, sostingut pels Ajuntaments, els quals percebran l'augment de jornals acordat, sempre que els dits guardes estiguin acollits a les prescripcions del vigent reglament del cos de Guàrdia Forestal.

Disposant convocatòria a un concurs per a proveir les places d'inspectors provincials de Madrid i Tarragona.

A la tomba de Primo de Rivera

Madrid, 31. — Ahir tingué lloc la cerimònia de la guàrdia de les dones espanyoles davant la sepultura del general Primo de Rivera, al cementiri de Sant Isidre.

Des de les nou del matí i durant tot el dia desfilaren senyores, que pregaren davant la tomba del general. També va ésser visitada per alguns cavallers.

Es col·locaren diverses corones i flors a honor de l'ex-dictador.

Es digueren algunes misses costejades per admiradors del difunt polític.

En el refugi de Nostra Dona de les Neus, del Guadarrama, es digué també una missa per iniciativa d'un grup d'alpinistes.

A l'església de San Francisco el Grande se celebrà així mateix una cerimònia religiosa en memòria del general, a la qual assistiren diversos aristòcrates i nombrós públic.

El Director de Seguretat a Sevilla

Sevilla, 31. — Durant la recent estada en aquesta capital del director general de Seguretat, s'acordà augmentar en 300 el nombre d'individus del Cos de Seguretat que estan de servei a Sevilla.

També s'acordà instal·lar al Govern civil una estació de T. S. F. per tal de facilitar la ràpida comunicació entre el Govern civil i la Direcció general de Seguretat.

Sembla que el general Mola es proposa visitar, també, València i Barcelona.

L'ALIANÇA REPUBLICANA

Organitza un acte públic a Madrid

Madrid, 31. — La Junta Nacional d'Alianza Republicana ha facilitat a la Premsa una nota que diu:

"La Junta Nacional de Alianza Republicana, examinando, en su reunión de ayer, la presente situación política, se hizo cargo de la noticia publicada según la cual el presidente del Consejo de ministros ha concedido autorización para celebrar el día 6 de abril, en la Plaza de Toros de Madrid", un acto de afirmación monárquica, al que habrá de darse excepcional importancia con la asistencia, facilitada mediante la concesión de trenes baratos, de representaciones de provincias.

Considerando oficial la noticia y con ella iniciado un nuevo período de libertad de propaganda y de respeto a los derechos ciudadanos, la Junta Nacional de Alianza ha tomado el acuerdo de concertarse con todos los organismos, fracciones, grupos y personalidades de igual filiación, residentes en Madrid, sin omisiones ni excepciones, para organizar un acto de afirmación republicana en esta capital, que desde este momento quede convocado, sin señalamiento de local, que se procurará sea en la Plaza de Toros, ni fecha, que se intentará sea entre el domingo 28 de abril y el jueves primero de mayo.

Al acto de afirmación, revista civil de presente, podrá seguir la celebración de una Asamblea Nacional, que consagre la fraternidad republicana y la convierta en organización y en voluntad.

En estas contiendas civiles, que dentro de cada país mantienen los ciudadanos en representación de ideologías puestas, lo esencial es que se respete sinceramente el derecho ajeno y que resplandezca la verdad ante el país.

Observaremos con el debido respeto la afirmación monárquica que en el ejercicio de su derecho hacen unos ciudadanos españoles; exigiremos el mismo respeto para el acto de afirmación republicana que realizaremos nosotros, otros ciudadanos españoles, y habremos dado así, entre unos y otros, una gran lección de ciudadanía, a la que no será ajeno el Poder público.

La Junta nacional gestionará inmediatament del Gobierno la autorización necesaria para el acto y para las reuniones previas que se encargará de gestionar su organización."

Conferència d'obrers minaires

Madrid, 31. — Avui han de començar les reunions del Comitè internacional de minaires, en el qual representen Espanya els senyors Llaneza i Peña, president i secretari de la Federació d'Obrers minaires.

En el congrés s'estudiarà la jornada del treball, el jornal mínim, el treball de les dones i els nens, l'assegurança social i la qüestió de l'atur forçós.

Des de 1920 hi ha a Espanya 25.000 obrers minaires sense treball; a tot el món el nombre d'obrers parats és d'uns 400.000.

Una de les conseqüències de l'atur és que la maquinària, perfeccionada, permet més producció amb menys braços. Així en 1920, 39.000 obrers espanyols produïren 3.200.000 tones, mentre que en 1929 27.000 obrers n'han produït 5 milions.

El Comitè internacional representa a tres milions d'obrers.

Madrid. — A les deu del matí s'ha reunit a la Casa del Poble el Comitè Executiu de la Internacional de minaires, amb assistència de representants d'Alemanya, Bèlgica, França, Gran Bretanya, Polònia i Espanya.

Ha presidit la sessió del matí el delegat belga senyor Dejardins.

S'han tractat nombroses qüestions, entre elles l'organització dels minaires a Noruega i Luxemburg, i la celebració del vinent Congrés a Cracòvia.

S'ha donat compte dels nombrosos telegrames de condol adreçats a tots els països on han succeït desgràcies mineres d'importància, entre els quals figuren Bèlgica, França i els Estats Units d'Amèrica.

S'ha llegit també una carta adreçada al secretari de la Internacional de la Pedra, en la qual es fan elogis als obrers d'aquest ram per llur desig de posar-se d'acord i amb intel·ligència amb els minaires.

Per últim, s'han nomenat dues comissions, per a l'organització dels minaires al Luxemburg, la una, i l'altra per tal de visitar les diverses zones del Marroc, on la situació dels obrers a les mines és molt interessant.

En la sessió de la tarda s'ha començat a discutir la memòria. Han intervingut en la discussió els delegats de diversos països.

S'ha llegit un telegrama d'adhesió del ministre de Portugal, en el qual lamenta no haver pogut trametre cap delegat, i diu que els minaires de Portugal estan del tot compenetrats amb llurs companys de tot el món.

També s'ha tractat d'altres diverses qüestions d'interès, i l'aprovació del pressupost per als treballs d'organització dels minaires d'Alsàcia i Lorena i Luxemburg.

La reunió d'aquest Comitè continuarà demà.

LES TARGES PER L'AMNISTIA

Fan una pila de catorze metres

Madrid, 31. — El ministre de Justícia i Culte ha rebut els periodistes, als quals ha dit que de tot Espanya, i especialment de Catalunya i les Bascongades, havien estat trameses, adreçades al cap del Govern, gran nombre de targes postals, demanant una àmplia amnistia.

Les targes rebudes fan una pila de catorze metres d'alçària.

La comunicació per t. s. f. amb el Brasil

Madrid, 31. — Al Palau de Comunicacions s'inaugurà ahir la comunicació radiotelefònica entre Madrid i Rio Janeiro.

Hi assistiren el ministre de la Governació, el representant del Brasil, el director general de Comunicacions i altres persones.

El general Marzo inaugurà la comunicació; parlà amb el senyor Conder, ministre d'Obres Públiques del Brasil. El ministre de la Governació parlà després amb el ministre d'Espanya a Rio Janeiro, qui pregà que transmetés una salutació a S. M. el Rei i al general Berenguer.

Després parlaren el ministre del Brasil a Madrid amb el ministre de Relacions Exteriors brasiler, el director general de Comunicacions amb el director general de Telègrafs del Brasil, el director de Transràdio amb el director de la mateixa companyia a Rio Janeiro.

L'audició fou molt bona i les personalitats que assistents a l'acte en sortiren molt complagudes.

EXPOSICIÓ DE BARCELONA - 1930

Al Palau d'Agricultura

DESCOBRIMENT D'UNA LAPIDA A LA MEMORIA DE L'ARQUITECTE MANUEL MAYOL

Diumenge al migdia tingué lloc al Palau d'Agricultura el descobriment de la làpida de bronze (col·locada a la façana, cantonada que dóna al davant del Palau d'Arts Gràfiques) a la memòria del jove arquitecte Manuel Mayol, mort poc temps després de la inauguració, que amb el seu company Josep Ribes havia projectat el magnífic palau, la més bella de les construccions de l'Exposició.

Assistiren a l'acte el tinent d'alcalde senyor Massot, el qual ostentava la representació de l'alcalde; els regidors senyors Tomàs i Boix, Forns, Capdevila i Font; el diputat provincial senyor Guanyabens; el president de l'Associació d'Arquitectes de Catalunya, senyor Vega i March; el senyor Monegal, per la Cambra de Comerç; el baró d'Esponellà, president de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre; el senyor Arandez, per la Caixa de Pensions per a la Vellesa; el senyor Bassegoda, per la R. Acadèmia de Belles Arts; el senyor Rubio, cap dels Serveis de l'Exposició; el senyor Capdevila, sots-director del Palau d'Agricultura; bon nombre d'arquitectes i una nodrida representació del Círcol Artístic de Sant Lluch, del qual era tresorer el senyor Mayol.

Començà l'acte amb un discurs del senyor Vega i March, el qual glossà la personalitat de Mayol, mort tan prematurament i quan es podia esperar del seu talent importants obres. Manifestà que la iniciativa de l'homenatge havia sortit dels arquitectes, que en Mayol sempre tingueren un lleial company que consagrà la seva vida al treball i a l'honradesa professional.

El baró d'Esponellà, en nom dels agricultors de Catalunya, s'associà a l'acte elogiant l'obra d'En Mayol. Pregà al representant de l'Ajuntament que el Palau de l'Agricultura, un cop acabada l'Exposició Nacional, fos destinat a Museu de productes agrícoles i a la celebració d'exposicions periòdiques. Acabà dient que els pagesos de Catalunya portaven a l'homenatge un ram de llorer de llurs masies, que era símbol de glorificació.

El tinent d'alcalde senyor Massot, en representació de l'alcalde, una vegada descorreguda la cortina que tapava la làpida, manifestà que l'honorava acceptar en nom de la ciutat l'homenatge a En Mayol, del qual—digué—era home dotat de fina sensibilitat que havia demostrat, en col·laboració amb el seu company Ribes, amb el projecte del Palau de l'Agricultura, construcció que tan bé encaixa amb la idea per a la qual fou creat.

Aquest Palau d'Agricultura—afegí—és l'expressió vigorosa de les tradicions arquitectòniques catalanes i tot ell respon als nostres sentiments.

Després d'elogiar l'actuació d'aquests arquitectes a l'Exposició, digué que del nostre magne certamen quedaran com a una cosa definitiva les espléndides manifestacions arquitectòniques dels seus palaus.

En nom de la ciutat agraí l'homenatge que tant es merexia En Manuel M. Mayol, que visqué com un artista i morí com un sant.

La làpida que l'Associació d'Arquitectes de Catalunya ha dedicat al seu malaguanyat company senyor Mayol és obra de l'escultor Frederic Marés, i representa, en bronze, dos "putti" que sostenen una cartela damunt la qual, en lletres romanes, diu: "A Manuel M. Mayol. 1894-1929".

Reobertura del Palau de Comunicacions

Diumenge al matí, després de l'acte celebrat al Palau d'Agricultura, per a honorar la memòria de l'arquitecte Manuel Mayor, s'efectuà la reobertura oficial del Palau de Comunicacions, que ofereix ara un nou interès, ja que els expositors han realitzat modificacions i millores que fan ressaltar els molts valors positius que en ell hi ha.

La representació oficial era composta pels senyors Massot, en representació de l'alcalde; Maynés, del Comitè de l'Exposició, i Rubió, cap de serveis. També estigueren presents els senyors Bassegoda, cap d'obres; Rerelló, delegat del Palau i organitzador; els enginyers de les companyies de ferrocarrils del Nord i Madrid, Saragossa i Alacant; els senyors Fortuny, Eusebi Bertran, A. Llobet, Carreras, Malla, Casas i la quasi totalitat dels expositors.

Sense que hi hagussin discursos, el senyor Massot donà, en nom de l'alcalde, per inaugurat el Palau amb els seus múltiples serveis, i seguidament s'oferí als invitats i representants de la premsa un lonx. Les dames i senyoretes foren obsequiades amb rams de flors. Mentrestant, la Banda Martinenca amenitzava l'acte amb escollides composicions.

El concert de diumenge al Palau Nacional

Diumenge a la tarda tingué lloc al Palau Nacional, amb un èxit formidable, l'anunciat festival a càrrec de la nostra Banda municipal i de les entitats orfeòniques Orfeó de Sans, Orfeó Montserrat i Schola Cantorum de Sant Miquel.

Ja des de l'obertura d'"Egmont", de Beethoven, que la Banda municipal executà magníficament, el públic que omplia completament la immensa sala, es va sentir subjugat i va presentir la impressió que havia de fer-li la Cinquena Simfonia de Beethoven, que seguia en ordre de programa. I, en efecte: les característiques de la més coneguda entre totes les simfonies del sublim sord, foren exterioritzades per la Banda municipal amb una tan fidelitat i amb un tal entusiasme, que l'evació que esclatà en acabar l'admirable execució fou una digna corona de l'espléndida tasca interpretativa realitzada pel mestre Lamote de Grignon en la instrumentació de l'obra per a orquestra de vent i en la seva direcció, secundat de forma incomparable pels professors de la Banda municipal, avui orgull de la ciutat.

La segona part del festival va estar a càrrec dels Orfeons que dirigeix el mestre Pérez-Moya. Un aplaudiment unànime saludà l'aparició de les senyeres dels Orfeons, que fou repetit en acabar la l'execució del "Cant de la senyera" i de totes les obres corals, algunes de les quals hagueren d'ésser repetides. El mestre Pérez-Moya, amb els seus 300 cantaires, assoliren bellíssims efectes de sonoritat i matisos, i foren justament merexedors de les ovacions que la sala els va prodigar. La soprano solista senyora Pera, donà amb la seva fresca i ben timbrada veu, belles interpretacions dels solos que li estaven confiats.

Finalitzà el ben combinat programa amb la superba execució de l'himne "Déu lloat per la natura", de Beethoven, i del "Psalmo 150", de César Franck, que causaren una gran emoció en el públic.

El mestre Lamote de Grignon que condui el grandiós conjunt amb l'autoritat que li és universalment reconeguda, va rebre entusiàstes ovacions, que compartí amb el mestre Pérez Moya i amb tots els executants.

Col·laborà brillantment en el conjunt i acompanyà en l'orgue amb la justa discreció alguns solos vocals, l'organista senyor Sunyer Sintes.

Els grans concerts del Palau Nacional

Continuant la reintegració dels nostres grans valors artístics a l'Exposició, el Comitè de Festes ha confiat a la magnífica Orquestra Pau Casals el concert vinent, que tindrà lloc el diumenge, 6 d'abril, al Palau Nacional.

Per a aquesta primera actuació de l'esmentada entitat orquestral a la nostra Exposició, el Mtre. P. Casals prepara un interessant programa, que serà anunciat en una de les nostres pròximes edicions.

L'exhibició retrospectiva de cotxes de tracció animal al Palau de Comunicacions

Probablement aquesta mateixa setmana quedarà del tot completada l'exhibició retrospectiva de cotxes de tracció animal, instal·lada al Palau de Comunicacions, la reobertura del qual oficial es verifica abans d'ahir.

ELS INCONVENIENTS DE LA LLEI SECA

Víctimes dels alcohols nocius

EL FRACÀS DE LA "PROHIBICIÓ"
El cementiri Bayak al mar dels plenys
(Post Dispatch, St. Louis)

Washington, 31. — S'ha fet públic un raport de l'agent de la prohibició senyor Doran, segons el qual l'epidèmia de paràlisi dels peus que afecta en aquests moments el sud i nord-est de Nord-Amèrica prové del consum de begudes a base d'alcohols nocius proporcionats pels contrabandistes. Els agents de la prohibició han examinat algunes mostres de coktails en les quals trobaren cervesa, ginebrá, creosota i àcid carbònic. — Fabra.

El comte Albert de Wurtemberg no aspira al tron monegasc

París, 31. — El comte Albert de Wurtemberg desmenteix a "Le Journal" els rumors circulats respecte la presentació de la seva candidatura pel tron de Mònac.

Declara es absolut mancats de fonament aquests rumors, per dues raons: la primera, que França ha exposat moltes vegades que no vol que regni a Mònac cap príncep alemany, i segon, que el pare del príncep Albert s'ha compromès a no reivindicar els seus drets al tron.—Fabra.

Comprendrà la secció els exemplars més típics de vehicles d'aquest caràcter que estigueren en voga durant el segle XIX, fins que féu la seva aparició l'automòbil. Es així mateix probable que, amb el fi que es puguin apreciar els progressos realitzats per la indústria automobilística, figuri, al costat dels cotxes de tracció animal, un exemplar del tipus més primitiu de tracció mecànica que es donà a conèixer a la nostra ciutat.

Per a la perfecta organització de l'esmentada retrospectiva es comptà amb oferiments valuosos de personalitats de la nostra ciutat, que conserven encara en bon estat alguns tipus de cotxe, veritablement característics de l'època esmentada. Es també interessant l'oferiment fet pel famós "Paco el Mayoral", que durant el darrer terç de segle i per espai de molts anys féu, amb un cotxe diligència, el servei de Jaén a Ubeda, tipus de vehicle del qual posseeix una formosa maqueta, la qual ha posat a disposició de l'Exposició, amb destinació a l'esmentada retrospectiva.

Exposició Nacional del Treball de la Dona

"Acció Femenina" prega a totes les entitats, Comunitats religioses, collegis particulars i industrials que han d'exposar objectes al Palau d'Alfons XIII, destinats al Treball de la Dona, que es presentin a les oficines de l'entitat (Rivadeneyra, número 4, principal) qualsevol dia de la setmana entrant, de quatre a set de la tarda, per tal que els sigui assenyalat el lloc que els correspongui a l'exposició pròxima a inaugurar-se.

Homenatge als arquitectes que projectaren i dirigiren les construccions de l'Exposició

Per tal de celebrar l'èxit assolit per meritíssims arquitectes en les construccions que ornen la muntanya de Montjuic, un grup d'arquitectes i artistes ha organitzat un sopar d'homenatge, que tindrà lloc dissabte vinent, dia 5, a les nou del vespre, al saló de festes de l'Hotel Ritz, al qual acte inviten els companys de professió i els ciutadans tots de Barcelona.

Tot just iniciada l'organització, les adhesions d'arquitectes, artistes, contractistes, industrials, etc., han estat nombrosíssimes i de tal vàlua, que hom pot esperar que la festa, a la qual han promès assistir distingides dames, revestirà solemnitat extraordinària.

Els qui vulguin associar-se a aquest homenatge, poden recollir els tiquets al preu de 30 pessetes, a l'Administració de l'Hotel Ritz i a la secretaria del Círcol Artístic, Rambla dels Estudis, 6.

EL PLA YOUNG A FRANÇA

La ratificació

París, 31. — Durant la matinada del diumenge acabà el debat sobre ratificació del Pla Young a la Cambra.

Aquesta ratificació va esser votada per 545 diputats contra 40 en contra. El govern n'havia fet qüestió de confiança. — Fabra.

Manifestacions d'Acció Francesa

París, 31. — Mentre la Cambra discutia la ratificació del pla Young dos avions volaren damunt l'edifici del palau Borbon llançant proclames contràries a la ratificació del pla.

Alguns joves afiliats a l'Acció Francesa organitzadors d'aquesta demostració, intentaren endebades organitzar una manifestació davant el Parlament. — Fabra.

L'AERONAUTICA

El servei Rio Janeiro - Buenos Aires

Buenos Aires, 31. — El senyor Bouilleoux-Lafont ha inaugurat la línia de passatgers per avions lleugers entre Brasil i l'Argentina, efectuant el trajecte Rio Janeiro-Buenos Aires en onze hores i mitja.

Aviat serà inaugurada una altra línia entre Buenos Aires i l'estret de Magallanes. — Fabra.

Pròxim concili ecumènic

Roma, 31. — "Ir Giornale d'Italia" cre usaber que el Sant Pare publicarà una encíclica convocant a un concili ecumènic per a l'any 1931.

Es creu que aquesta gran assemblea de l'Església tindrà lloc a darrers d'aquell anys. — Fabra.

Mestorino ha mort a la Guyana

La Rochela, 31. — Segons notícies trameses per l'inspector militar de la illa Real i de les illes de la Salut (Guyana francesa), el presidari Mestorino, assassí del joier Truphene, el qual fou agafat per un tauró quan intentava evadir-se, ha mort a la infermeria de la presó de resultes de les ferides rebudes.—Fabra.

ELS ACCIDENTS DEL TREBALL

Setze minaires soterrats

Ketlleisland (Kentucky), 31. — Es treballa febrosament per tal d'extreure 16 minaires que han quedat sepultats en una mina de carbó a conseqüència d'una esllavissada ocorreguda dissabte al migdia. Cal foradar encàra uns 200 pous per tal d'arribar on es troben sepultats els infeliços minaires. — Fabra.

Han estat retirats cinc cadàvers

Ketteisland (Kentucky), 31. — Els equips de socorsos que treballen activament a la mina en la qual es produí una ensulciada, dissabte a migdia, han extret cinc cadàvers.

Hom creu que els cadàvers dels altres onze obrers minaires que queden soterrats no podran ésser retirats abans del dia 2 d'abril. — Fabra.

ESTRANGER

LES RELACIONS EIGPCIO-BRITANIQUES

El Sr. Henderson rebutja tota possibilitat de fracàs

Londres, 31. — El ministre del Foreign Office senyor Henderson president de la Conferència anglo-egípcia en la sessió d'obertura d'aquest matí, ha dit que no volia ni pensar que fos possible un fracàs en aquesta ocasió. Com a resultat dels treballs ja realitzats creu que la Conferència acabarà un estrenyiment de les relacions entre la Gran Bretanya i Egipte i una permanència de la seva amistat i de la seva aliança.

Espera que Egipte podrà exercir com Estat lliure, sobirà i independent, un paper en el concert de les nacions, tal com li convé a la seva grandesa antiga i al seu progrés modern.

Nahas Paixà, primer ministre d'Egipte, contestant a Mr. Henderson, ha dit que està convençut que s'arribarà a un acord mútuament satisfactori. Hem vingut a restablir les relacions entre ambdós països sobre la base de la mútua confiança, únic sistema d'arribar a una solució honorable per a Anglaterra i Egipte.

El primer ministre egipci ha acabat dient que Egipte, pare de totes les civilitzacions, reclama la seva part en l'obra de col·laboració de les nacions lliures, i que és natural que la Gran Bretanya, mare de les llibertats modernes, saludi amb joia la lliberació d'Egipte i l'entrada d'aquest país a la Societat de Nacions.

Acabats els discursos, la Conferència s'ha reunit a porta tancada.—Fabra.

Homenatges als delegats egipcis

Londres, 31. — El ministre anglès d'Afers Estrangers, senyor Henderson, ha ofert al Foreiing Office, un banquet a honor dels delegats egipcis vinguts a Londres per a negociar un tractat anglo-egipci.

Per altra part la senyora Henderson ha ofert també un banquet a honor de la senyora Makra Gebeid, esposa del ministre egipci de Finances.—Fabra.

LA CONFERENCIA NAVAL

La situació

Londres, 31. — Durant el dia d'ahir les negociacions de la conferència naval estigueren aparentment interrompudes.

La gran preocupació de les delegacions és en aquesta moments cercar una fórmula que permeti d'arribar a acords concrets.

Si bé el pessimisme segueix essent igual no es desconfia pas de trobar algun terreny d'intel·ligència.

A la sessió plenària, que segurament se celebrarà divendres, la delegació nordamericana explicarà exactament en què consisteix el pacte consultiu proposat. Tampoc no sembla que aquesta iniciativa tingui èxit, puix hom diu que el president Hoover hi és oposat.

Si d'ací a divendres no es troba cap solució, la sessió plenària d'aquell dia podr àmarcar el començament del fi de la conferència.

Han causat molta impressió els forts atacs de la premsa nordamericana del grup Hearst dirigits a MacDonald al qual s'acusa de doblegar-se en tot allò que es refereix a la Conferència.

Segons determinades informacions de premsa el senyor MacDonald es rtoba molt fatigat i bastant malalt, a conseqüència dels treballs de la Conferència. — Fabra.

Reunions dels caps de les delegacions

Londres, 31. — Aquest matí els caps de les delegacions que assisteixen a la Conferència Naval han tingut un canvi d'impressions estudiant la situació en el moment actual. No ha estat facilitada cap nota del que s'ha tractat. — Fabra.

Londres, 31. — Aquesta tarda s'ha celebrat una entrevista entre els senyors Briand, Stimson i Morrov.

En aquesta conversa han estat estudiades les possibilitats que actualment ofereix la Conferència per a arribar, des del punt de vista polític, a una solució dels problemes plantejats.

El senyor Briand, després d'aquesta conversa amb el senyor Stimson, ha anat a la Cambra dels Comuns, on, a les cinc de la tarda, ha conferenciat durant trenta minuts amb el senyor Henderson.

Els ministres anglès i francès d'Afers estrangers han repres llur conversa d'ahir respecte la seguretat.

Aquesta conversa és probable que segueixi demà.

Per altra part, hom creu saber que en l'entrevista d'aquesta tarda entre els senyors Dumesnil i Grandi, aquest darrer no ha pas aportat cap modificació a la demanda italiana de paritat naval amb França. — Fabra.

El Govern britànic no acceptarà cap compromís militar

Londres, 31. — Com a conseqüència de les converses entre Mr. Briand i Mr. Henderson, el primer ministre Mr. MacDonald ha comunicat a monsieur Briand que el Govern britànic, malgrat el seu desig de millorar el mecanisme que manté la pau, creu que li és impossible d'acceptar cap compromís militar.—Fabra.

Londres, 31. — El col·laborador diplomàtic de l'"Evening Standard" diu saber de bona font que el senyor MacDonald està segur de l'ajut de tota la Cambra dels Comuns en la negativa que Anglaterra assumeixi el compromís naval i militar que pretén França. — Fabra.

L'article 16 del Pacte de la Societat de Nacions

Londres, 31.—La delegació italiana ha fet públic que l'actitud d'Itàlia i Gran Bretanya referent a la interpretació de l'article 16 del pacte de la Societat de Nacions, ha estat examinada durant l'última conversa entre els senyors MacDonald i Grandi. — Fabra.

L'acceptació japonesa

Toquio, 31.—S'assegura que la resposta japonesa acceptant, encara que amb certes reserves, les proposicions anglo-americanes, serà transmesa a Londres demà.—Fabra.

Londres, 31. — Telegrafien de Toquio al "Times" que, segons notícies dignes de crèdit, la resposta japonesa a la proposició americana serà favorable a l'acceptació del compromís Read-Wakatauki. — Fabra.

El govern britànic no acceptarà cap compromís militar.

El govern japonès acceptarà amb reserves les suggestions americanes

La milícia feixista es compon de 300.000 membres equipats

Ha estat inaugurat un servei regular aeri entre Buenos Aires i Rio Janeiro

Segons les informacions de la policia de Dantzic, el general Kutiepov fou embarcat a bord del vaixell soviètic "Spartak"

El govern britànic ha estat derrotat a la Cambra dels Comuns en una qüestió de procediment

Serà erigit a Grècia un monument commemoratiu de la revolució de 1821

El Papa publicarà una encíclica per convocar un concili ecumènic l'any 1931

El govern estonià mantindrà l'estat de guerra a Reval i a la frontera soviètica fins l'abril de 1931

El Sr. Henderson ha rebutjat tota possibilitat de fracàs en les negociacions egipcio-britàniques

LA CAMBRA DELS COMUNS

El Govern és derrotat en una qüestió de procediment

Londres, 31.—El Govern ha estat derrotat a la Cambra dels Comuns per 183 vots contra 179, en posar-se a votació una moció suspensiva per aquesta nit el reglament en virtut del qual el debat sobre els crèdits governamentals ha d'acabar a les 23 hores. L'oposició ha aplaudit vivament el resultat de la votació.

Aquesta derrota del Govern sobre una qüestió de procediment no té conseqüències polítiques.—Fabra.

Londres, 31. — Ja és sabut que és tradicional a la Cambra dels Comuns no seguir les sessions després de les onze de la nit.

Aquesta tarda, com ja s'ha dit, el Govern ha proposat a la Cambra perllongar excepcionalment la sessió nocturna després d'aquella hora, però la proposició del Govern ha estat rebutjada per 183 vots contra 179. Aquesta votació, però, no tindrà cap conseqüència política i només representarà un petit retard en la discussió del programa de les sessions.

El senyor Neville Chamberlain ha proposat seguidament que, tota vegada que el Govern havia estat derrotat, s'aixequés immediatament la sessió.

La demanda del senyor Chamberlain ha estat rebutjada per 183 vots contra 179.

Tampoc aquesta segona votació tindrà cap conseqüència política. — Fabra.

EL NOU GOVERN ALEMANY

Té una significació de centre-dreta

Berlín, 31. — Els periòdics en comentar la constitució del nou govern indiquen que en allò que es refereix a la política exterior no hi haurà cap variació respecte als anteriors gabinets.

El govern nou té una significació de centre-dreta i es creu que la seva vida serà precària si no compta amb la benevolença dels socialistes que formen el grup més important de la Cambra. Es dubtós que aquest partit hostilitzi enconadament el govern, ja que la perspectiva d'unes eleccions noves no sembla agradable a cap partit. Hi ha el temor que ni els obrers en atur forçós, que sumen 1.200.000, i altres raons de política interior precipitessin els electors cap a les extremes esquerra i dreta i, per tant, que els racistes i els comunistes resultessin amb un més crescut nombre d'elegits.

S'han realitzat algunes modificacions en el ministrei a l'atribució de carteres. El senyor Treviranus serà ministre dels territoris ocupats i el senyor Dietrich a més a més de ministre d'Economia pública, serà vice-canceller. — Fabra.

L'atur forçós i la qüestió agrària

Berlín, 31. — Segons notícies d'origen privat, el Govern s'ocuparà immediatament de l'atur forçós i de la qüestió agrària.

La sort del Govern al Reichstag sembla que depèn dels nacionalistes. En cas d'una votació contra el Govern, sembla que el president Hindenburg no vacillaria a dissoldre immediatament el Reichstag.—Fabra.

La declaració ministerial

Berlín, 31. — El nou Gabinet del Reich ha de reunir-se aquesta tarda per tal d'ultimar la declaració ministerial que ha de llegir-se demà al Reichstag.—Fabra.

Comentaris britànics

Londres, 31. — La premsa anglesa, comentant la composició del nou Govern alemany, creu, en general, que la política exterior del ministeri del Reichs serà la mateixa del senyor Stresemann, considerant que la presència de dos nacionalistes al Govern no ha de considerar-se com a inici de grans concessions a les dretes.

Per altra part, els diaris elogien l'habilitat i l'energia palesades pel mariscal Hindemburg amb motiu de la solució de la crisi.—Fabra.

EL CAS DE LA SENYORA HANAU

Gestions per constituir la fiança

París, 31. — L'inspector nomenat per tal d'entendre en l'afer de la fallida de la senyora Hanau, demanarà a l'assemblea de creditors de la "Gaseta del Franc" l'autorització corresponent per tal de constituir la fiança de 800.000 francs reclamada com a garantia per a la llibertat provisional.

També s'han portat a cap diverses gestions en aquest sentit prop dels amics de la senyora Hanau.

A causa de les formalitats necessàries de caràcter judicial la dita senyora Hanau no podrà ésser alliberada fins dimarts o dimecres. — Fabra.

L'ANTIFEIXISME

Una manifestació a Zuric

Zuric, 31. — La manifestació que havia estat organitzada pels elements comunistes i anti-feixistes, se celebrà ahir sense que es produís cap incident digne d'esment.—Fabra.

L'espionatge soviètic a Estònia

Reval, 31. — El tribunal militar ha dictat sentència en el procés contra diverses persones acusades d'espionatge militar a favor dels Soviets.

Totes han estat condemnades a sis anys de treballs forçats.

A demanda del Govern el Parlament ha aprovat el manteniment de l'estat de siti a la capital i en la zona fronterera amb la U. R. S., fins al dia 1 d'abril de 1931.—Fabra.

Monument commemoratiu de la revolució hellènica de 1821

Atenes, 11. — Ahir se celebrà l'acte de la col·locació de la primera pedra del monument commemoratiu dels herois de la revolució de 1821, amb assistència del senyor Zaimis, ministres, membres del Cos consular i diplomàtic i nombrós públic.

Amb aquest motiu es cantà a l'església catòlica un solemne Te-Deum al qual assistiren les personalitats esmentades.—Fabra.

LA MILICIA FEIXISTA

Compta amb 300.000 membres equipats

Roma, 31. — El gran Consell feixista ha aprovat les declaracions fetes pel general Teruzzi relatives a la milícia feixista.

Segons elles, en el vuitè any de l'era feixista existeix un exèrcit de 300.000 camises negres, perfectament equipades.

El Consell encarregà a l'esmentat general, l aredacció d'un projecte sobre la situació jurídica de la milícia que serà discutit en la vinent sessió.

Per últim, el Consell decidí que le scamises negres hauran de contraure el compromís de romandre deu anys en les files de la milícia.—Fabra.

Abordatge al riu Colúmbia

Portland (EE. UU.), 31. — El vaixell de turisme "Swan", que portava a bord 286 passatgers, va topar amb un altre vaixell coster prop de Davenport, al riu Colúmbia. Han resultat quatre persones mortes i dotze ferides de gravetat. A més hi ha altres quatre desaparegudes. — Fabra.

LA DESAPARICIO DE KUTIEPOV

El vaixell "Spartak"

Dantzig, 31. — Segons informacions portades a cap per la policia d'aquest port, el vaixell soviètic "Spartak", en el qual fou raptat i portat a Rússia el general Kutiepov, entrà el 18 de gener propassat al port de Dantzig, descarregà vins i sailà immediatament vers l'Havre. — Fabra.

SOCIETAT DE NACIONS

PROXIMES REUNIONS

Ginebra, 31.—La Societat de Nacions anuncia per al mes d'abril unes deu reunions de Comissions o Comitès, la major part de les quals tindran lloc a Ginebra.

Sens dubte que la més important d'aquestes reunions serà la del Comitè d'arbitratge i seguretat. — Fabra.

FRANCA

ELS INCIDENTS DE LA FACULTAT DE FARMACIA DE PARIS

París, 31. — Davant la persistència dels estudiants, per tal d'evitar l'actuació del professor senyor Blanchetiere, per tots els mitjans, el ministre d'Instrucció Pública ha suspès les classes, i com a conseqüència, els exàmens de Química de la Facultat de Farmàcia han estat ajornats fins al mes d'octubre. — Fabra.

ELECCIONS PARCIALS

París, 31.—Ahir se celebraren quatre eleccions legislatives en altres tants departaments de França, i han resultat elegits un radical socialista, dos socialistes i un republicà d'esquerra. — Fabra.

ESTATS UNITS

EL CENS DECENAL

Washington, 31.—El dia 2 d'abril començaran les operacions del cens decenal.—Fabra.

CANADÀ

PROPAGANDA PACIFISTA

Ottawa, 31. — El primer ministre del Canadà, senyor Mackenzie King, ha proposat als governs de provincies que fixin en totes les escoles i esglésies del Canadà una còpia del pacte Briand-Kellogg per tal de realitzar una obra educativa en el país. Els governs interessats han acceptat la proposició. — Fabra.

JAPO

UN PRINCEP GREUMENT MALALT

Toquio, 31. — El príncep Age Sarují, darrer supervivent de la gran dinastia Genro, que havia donat al país molts homes d'Estat, es troba greument malalt d'una pulmonia.

L'estat del malalt provoca inquietuds a conseqüència de la seva avançada edat. — Fabra.

ALEMANYA

UN AVENÇ AL REICH A COMPTE DE L'EMPRESTIT SUEC

Berlín, 31.—Sembla que les negociacions per a fer un avenç al Reich, de 116.250.000 lòlars, a compte de l'emprestit suec, que depèn de l'atorgament del monopoli de llumins, han estat coronades per l'èxit.

Aquestes negociacions han estat celebrades amb alguna Banca estrangera, especialment dels Estats Units, per un grup bancari alemany, sota la inspecció del Reichsbank. — Fabra.

ELS FETS DE PALESTINA

El report de la Comissió

Londres, 31. — Ha estat publicat el report de la Comissió encarregada de realitzar una enquesta respecte als esdeveniments de Palestina al mes d'agost darrer.

La Comissió censura en el seu report els àrabs pels seus atacs contra els jueus, atacs que no considera premeditats, sinó deguts a la contrariietat experimentada pels dits elements en llurs aspiracions polítiques i per la seva temença per a l'endevenidor.

El dit report preconitza la necessitat de fer una exposició neta i clara de la política britànica, especialment en el que fa referència a la immigració dels jueus a Palestina.—Fabra.

Les reparacions orientals

París, 31. — La Comissió de Reparacions Orientals ha celebrat aquest matí una sessió plenària al local de la Comissió, sota la presidència de l'ex-ministre senyor Loucheur i davant el comte Bethlem, el senyor Titulescu i els ministres d'Afers Estrangers de Iugoslàvia i Txecoslovàquia.

La sessió, de pura fórmula, ha durat vint minuts.

La reducció de part del text relatiu a l'acord del problema dels optants serà la principal dificultat amb què toparan els treballs de la Comissió.

Aquesta es reunirà novament divendres, a les quatre de la tarda, en sessió plenària. — Fabra.

Informació universitària

UN PROCES CONTRA TRES ESTUDIANTS

Copiem d'"El Sol": "Durante la protesta estudiantil de abril de 1929 fueron detenidos tres estudiantes, don José Troyano de los Rios, don Tomás Inevarti y don Arturo Ruiz-Castillo, todos ellos de honorables familias muy conocidas en Madrid. En el Palacio de la Música habían dado — según el atestado de la Policía — algunos gritos contra la Dictadura y un viva a Unamuno. Pero en el atestado se les atribuía de manera sinuosa, además de atentado y resistencia a la autoridad, hechos increíbles. En la refriega — decía el atestado — los agentes de la autoridad perdieron o les fueron sustraídos los relojes y unos billetes de Banco. Daba la casualidad que los dos agentes, no uno solo, perdieron sus relojes, y ambos relojes eran, también por rara coincidencia, de oro, buena marca y gran precio. Los tres estudiantes fueron procesados y encarcelados sin admisión de fianza, exigiéndose por el juez a cada uno de ellos mil pesetas para asegurar las responsabilidades pecuniarias. Posteriormente se consideró incluido en el decreto de amnistía el delito de desorden grave, uno de los que se les imputaba, pero no los de atentado y resistencia. El proceso continuó, pues tanto, y la vista de la causa se celebrará uno de estos días.

El rigor con que se ha tratado a estos tres estudiantes resalta en el relato anterior.

El auto de procesamiento sin fianza y el depósito de tres mil pesetas para responder de daños calculados por los agentes en poco más de mil pesetas completan el cuadro. Se ha hablado mucho — y hemos de hablar por ser ciertos — de los vejámenes inferidos por la Dictadura al Poder judicial; pero también ha de hablarse de los funcionarios judiciales que aumentaron indebidamente el rigor de los procedimientos cuando se trataba de hechos ingratos para la Dictadura.

Este rigor ha proseguido, porque, a pesar de la amnistía, continúan el procesamiento y los tres estudiantes van a comparecer en el banquillo. ¿No tenía por objeto el decreto de amnistía liquidar todas estas cuestiones de una manera definitiva? Han sido amnistiados los acusados y condenados por delitos de rebelión, de sedición común y de sedición militar, y ¿no han podido serlo estos tres estudiantes por haberles atribuído resistencia y desacato los fabulosos agentes de los relojes de oro? Pero es que hay un poder más fuerte que aquello contra lo cual se dirigen los actos de rebelión y sedición, aunque no figure entre los Poderes constitucionales. Por eso pudieron ser los tres estudiantes amnistiados por su subvención contra el dictador pero no por su resistencia — si la hubo — a la policía. I aún tememos que en la vista la consideración al poder policíaco pese en el criterio de la justicia."

CURSOS DE FRANCES D'ESTIU A BAGNERES DE BIGORRE

Els cursos de francès per a estrangers, que tanta fama i merescut èxit obtingueren ja en anys anteriors, tornaran a funcionar aquest any a Bagnères de Bigorre a començaments del mes de juliol.

Els cursos començaran el dia 5 de juliol per als alumnes novats en aquesta matèria. Els cursos normals començaran el 18 de juliol i duraran fins a l'11 de setembre; comprendran diverses assignatures, relacionades amb la finalitat del curs.

Les classes seran donades per professors universitaris.

Catalunya

LA POLITICA A LES COMARQUES

A TERRASSA

Encara no tenim alcalde

Fa una pila de dies que la nostra ciutat es troba virtualment desproveida d'alcalde i primeres tinències, ja que les dimissions que els reial ordenats varen presentar féu que ni ells mateixos, a hores d'ara, sàpiguen ben bé per què estan damunt la taula del govern civil esperant el traspàs definitiu.

Malgrat i que els nou nomenament ha de recaure en personalitat de prestigi segons manifestacions de la primera autoritat provincial i amb tot i els bhants i vinents, gestions i noms de probables i possibles, el cert és que la situació d'interinitat queda encara en peu i la fórmula precisa no apareix enlloc.

¿No hauria estat molt millor que l'oposició ja des del primer dia s'hagués decidit per una actuació de principi prou decidida i concreta, sense tants revolts, per a resoldre, a satisfacció, del poble, naturalment, aquest intrincat problema?

Homenatge

Els elements governamentals de totes les situacions, degudament conformats finalment amb l'irreparable, i disposats a treure el millor partit possible de l'esdevenidor, han trobat prou pretext i excusa amb un homenatge per intentar trobar la manera de saber prendre les degudes posicions en vistes al nou estat de coses.

En efecte, en ocasió de l'àpat organitzat "ad hoc" per aquest objecte, va aclarir-se que si bé ells no hagin dit mai que se'n separin. Ha tornat a sortir allò de l'administració, del terrassenquisme i de la personalitat que l'encarnava, i l'encens ha anat a grapats com en els millors temps predictatorials.

A TARRAGONA

Acció Catalana

Han estat presentats al Govern Civil els estatuts de l'entitat local "Acció Catalana".

Tan bon punt restin aprovats, es reunirà l'assemblea de constitució.

El domicili de la nova entitat política estarà situat en el principal de la casa número 12 del carrer de la Unió.

A SANT FELIU DE GUIXOLS

Constitució definitiva de l'Ajuntament

Una part dels regidors nomenats el dia 25 de febrer proppassat, per a substituir els consellers de la Dictadura, al cap d'un mes de tanteigs i interinitats, varen constituir-se dissabte, dia 22 de març, en corporació municipal, després d'haverlos concedit la superioritat el pertinent permís de nomenar-se lliurement els càrrecs.

Presidint l'alcalde interí, En Salvador Dalmau i Beya, va procedir-se a l'elecció de càrrecs; resultaren elegits En Ramon Bonet i Coll, alcalde; En Matias Ribot i Xatart, primer tinent i president de governació; En Lluís Sebila i Ribes, segon tinent i president d'hisenda i En Josep Palahí i Auter, tercer tinent i president de foment.

Ultra els elegits, assistiren a l'acte de constitució els senyors Octavi Viader i Margarit, Joan i Ricard Castelló i Badia, J. M. Estève i Busquets, Benet Bartomeu i Batllori, Agustí Roldós i Calzada i Marian Caterineu i Bricoller.

Deixaren de concórrer-hi les minories radical i federal.

Els primers acords

Els primers acords de l'Ajuntament nou, presos per unanimitat, foren:

Telegrafiar al Govern demanant amplia amnistia per a tots els presos socials i polítics i exiliats per la Dictadura.

Protestar de l'empresonament de regidors, l'any 1923, la reparació del qual ha vingut els anys després.

Que els pregons de tota mena siguin fets en català.

Demanar que s'autoritzi per la superioritat que la bandera catalana pugui posar-se al costat de l'espanyola, a la Casa Consistorial, com era ús i costum abans de la Dictadura.

A L'HOSPITALET

Periòdic nou

Pròximament apareixerà en aquesta ciutat, el periòdic quinzenal "Llibertat", portantveu de la comarca del Llobregat.

Aquest periòdic serà netament d'esquerra republicana.

A GRANOLLERS

Pro-amnistia

Ha estat cursat el següent telegrama:

"Excmo. Sr. Presidente Consejo de Ministros. — Madrid.

"Orfeó Granollerí", pide respetuosamente, por ser justicia, ampliación amnistía presos y desterrados políticos sociales, revisión causa Garraf. — Dellin Sirvent, presidente; Fernando Salamero, secretario"

A MONTBLANC

"Associació d'Esquerra"

Elements dels diferents camps de l'activitat política i social de la vila de Montblanc s'han agrupat entorn de la nova entitat política Associació d'Esquerra.

Han recaigut els càrrecs de directiva en els senyors Matias Guarro i Riber, Josep Folch i Folch, Antoni Iborra i Ferrer, Ramon Portet i Francesc Maydeu i Borràs.

Els primers acords d'aquesta novella i simpàtica associació, han estat:

Demanar ampliació de l'amnistia per a tots els presos i exiliats polítics i socials i revisió del procés de Garraf.

Fer-se seves les bases i adherir-se a les declaracions del manifest "Intelligència Republicana", signat per les més representatives figures de tots els partits i les fraccions d'esquerra política i social a Catalunya.

A SALLENT

Els qui han demanat l'ampliació de l'amnistia

El Centre Republicà ja ha adreçat al cap del Govern la llista dels signants que solliciten la revisió de processos i amnistia de tots els empresonats per delictes polítics i socials.

Clarament s'ha vist l'alta valor moral del poble sallentí, puix que sense coacció de cap mena han acudit uns 500 veïns a exterioritzar els sentiments humanitaris que tenen dintre llur cor.

També hi van haver 700 veïnes que signaren pel mateix motiu.

La Casa del Poble en construcció

La construcció de la Casa del Poble del Centre Republicà causa molta inquietud a l'adversari, a la vegada que es fan molts elogis de la seva estructura i dels grans sacrificis dels socis d'aquesta entitat per llur col·laboració metàl·lica i personal, ja que cada dia, després de llur jornal, hi van a treballar per apressar el seu acabament.

A ARENYS DE MUNT

Alcalde que dóna comptes... que no convencen

Després de fer-se vell exercint l'alcaldia de la nostra vila el senyor Ramon Vernís i Vergés s'ha adonat que havia de donar compte de la seva actuació administrativa; i heu-vos ací que fa pocs dies que publicà unes fulles, talment un logogrif numèric, en les quals insereix unes quantes sumes i restes de número, que volen dir milers de pessetes cobrades o despeses, però que s'oblidà de detallar en què, com i de quina manera ha esmerçat tants milers de pessetes, que és l'única cosa que interessa als contribuents d'aquesta vila.

El truc que empra el senyor Vernís, per l'estat de comptes de la cosa municipal que acaba de publicar, és tan antiquat i innocent, que en redactar-lo devia creure que encara existeix aquella massa incauta i ignorant, dels seus millors temps.

Per convencer-nos de la seva excellent administració, el senyor Vernís consigna en aquelles fulles un superàvit de 85.104'28 pessetes; però el que no ens diu, és si aquestes pessetes es troben a la caixa, si bé hom pot assegurar que no, car més avall diu:

"Créditos pendientes de cobro: 69.714'74."

Perquè el senyor Vernís deduïx el superàvit d'aquests crèdits a cobrar, i ací hi ha el truc financier.

Aquells crèdits a cobrar són tantes altres paperetes o talons de consums o utilitats, durant els anys que actua el senyor Vernís, que han deixat insatisfets els amics i votants seus, per tal d'aguantar-se segur en el càrrec, i recíprocament servir-se dels mateixos en successives avinentesas, cas que els afavorits volguessin fer-li un tort; i d'aquesta manera ha anat arxivant tots aquells milers de pessetes, de talons que no s'han pagat, i de passada... sempre seria un os de mal rosegar per als qui poguessin un dia atrevir-se a disputar-li el càrrec.

En conseqüència, doncs, com que les *67.714'74 pessetes a cobrar són* avalades en papers mullats, com se sol dir, i per tant incobrables, resulta que el superàvit es converteix en deute, i si no en deute, almenys en mils pessetes que s'han deixat de cobrar, més els milers de pessetes de deute efectiu, malgrat que aquest no sigui molt crescut, però que no deixà d'ésser significatiu, tota vegada que, dintre la categoria de la nostra vila i el seu poc desenvolupament comercial, és de les poblacions que més recapta en concepte d'impostos del municipi sobre les carns, el mercat, els carruatges, les cèdules, contribucions i d'altres, sense que, amb tot, hom pugui regraciar-vos ni una millora d'urbanització ni per cap concepte.

A més, en les fulles que ha publicat, ens assabenta que, per tal d'adquirir un edifici i fer-hi les reformes, per a destinar-lo a Escoles nacionals, va concertar un préstec de 50.000 pessetes amb la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, la qual quantitat es desprèn que no va englobada en aquell estat de comptes més amunt apuntat.

Com que l'edifici que es va adquirir per a escoles li feia nosa per a les seves finalitats polítiques, no va tenir escrúpols a comprar-lo sense tenir èn compte que no reunia ni una de les condicions pedagògiques que tot arreu del món tenen cura que posseeixin aquests casals de cultura per als infants i, naturalment, el poble davant d'aquest atemptat a la salut dels nostres fills, el va recriminar i el recrimina per la seva gosadia insaciable políticament. I per això ell per defensar-se d'aquesta acusació pública, empra sempre el mateix truc, i ens diu en aquelles fulles: "...puede afirmar el que suscribe, que tuvo la satisfacción de oír la autorizada opinión del Excmo. Sr. Rector de la Universidad y demás Autoridades que asistieron al acto de su inauguración que, dentro las de su clase, eran un modelo y que reunían tanto o más condiciones pedagógicas que otras similares construídas exprofeso y con muchísimo mayor coste".

D'una part aquestes paraules, d'ésser certes, farien ben poc favor a les personalitats que les pronunciaren... i d'altra ja sabem què són les inauguracions i els compliments protocolaris.

Altrament, ell té l'informe que els dignes senyors mestres i senyores mestresses d'aquesta vila li feren a mans, respecte les "condicions pedagògiques" de què tant presumeix; ¿per què, doncs, no el fa públic, aquell informe?

"Constituídas como han sido dichas Escuelas con el propio esfuerzo del Municipio, serán siempre de propiedad del mismo. En cambio si las hubiese construído el Estado, debía el Ayuntamiento aportar immediatamente como mínimo la cuarta parte de su coste, ceder el terreno y cuidar de su conservación, servicio de aguas y desagües, quedando siempre el edificio de propiedad del Estado."

Fem números, senyor Vernís, i ens entendrem millor.

Les escoles que vós haveu arranjat per als nostres fills, ara costen, com dieu vós mateix, 50.000 pessetes, i afegim nosaltres que no són res més que un clos, on no entren ni els aires, ni la llum, ni el sol.

Si l'Estat les hagués construïdes pel seu compte, aportant el municipi aquella quantitat, el pressupost de construcció es podia elevar, afegint-hi les altres tres quartes parts, a 200.000 pessetes.

El cost del terreny ben poca cosa és, i per altra part el Municipi ja el posseïa, o almenys hauria de tenir els diners dels terrenys que, anys enrera, havia comprat per al mateix objecte, on ja s'hi havia posat la primera pedra.

I bé: no us sembla, senyor Vernís, que amb 40.000 duros es podia bastir un edifici-escoles, nou de trinca, a ple camp, als quatre vents, ben sollelat, espaiós, higiènic, on els nostres fills haurien pogut respirar aires sanitosos, sol i llum a pler, aules confortables, en fi, que reunissin totes aquelles condicions pedagògiques que vós no sabeu ni enteneu?

A més, ara el Municipi posseeix un edifici-escoles, on els senyors mestres i senyores mestresses no tenen allotjament, i el municipi ha de proporcionar-los-hi; ço que vol dir que sobre el pressupost de l'Ajuntament s'ha d'incloure una quantitat no gens despreciable pels lloguers dels esmentats senyors, cosa que es podia haver estalviat, si les coses s'haguessin fet bé, o no fer-les.

¿Que l'edifici hauria estat de l'Estat i no del Municipi? Tant se val. Que potser creu el senyor Vernís que el dia que el Municipi necessiti diners es podrà desfer de la propietat de l'edifici-escoles, com qui es ven un altre immoble?

Per altra part, les despeses de conservació, servei d'aigües, desguassos, etc., sempre seran les mateixes, tant si pertanyen a l'Estat com al Municipi, i sempre serà aquest qui les haurà de pagar.

Les raons que ens exposeu en les vostres fulles, doncs, no poden ésser convincents, per puerils i ridícules. El que no té justificació no es pot justificar. Voleu parlar d'escoles i sou el més profà, per no dir el més ignorant, per a parlar d'aquestes coses, i consti que no tenim cap intenció de molestar-vos.

Heu provat de fer comptes, i la haureu pogut convèncer-vos que no us surten bé, o de massa bé que els heu combinat, ens han fet pampallugues; perquè el mateix us tenia fer-los així que amb detalls, per exemple, tant per secretaria, tant per dependents, despeses de llum, d'arrendaments, de representació, viatges, dietes, subscripcions, festes, assistència a processons, etc., etc. Quan hom creu que ho ha fet bé, no ha de tèmer la crítica de l'opinió, i aquesta ja s'encarregaria de fer justícia.

A SANT FELIU DE GUIXOLS

L'enorme deute de l'Ajuntament dictatorial

En entrar els regidors de la Dictadura al Consistori guixolenc, el dèficit municipal era, en numeros rodons, de 364.152 pessetes. En l'exercici de 1923-24, va rebaixar-se fins a 306.898'46. Durant l'exercici trimestral de 1924, va rebaixar-se, encara, a 277.593'87 pessetes. L'any 1925-26, va reduir-se fins a 203.606'31. En 1926 s'enlairà, sobtadament, a 262.306'96. En 1927 tornà a reduïrse a 222.294'11 pessetes, enlairant-se en 1928 a 720.052'93 i en 1929 a 703.563'80 pessetes. Havem d'advertir que en aquesta quantitat hi ha compreses les 500.000 pessetes de l'emprèstit destinat a la construcció d'una plaça-mercat i altres obres menors, operació dolenta a totes llums, i que havia d'endogalar la nostra finança, segons veurem, per algunes generacions.

Els pressupostos ordinari i extraordinari de l'exercici de 1923-24, es varen calcular en 307.227'26 pessetes, i se'n recaptaren 285.501'41. El pressupost de 1924-25 va calcular-se en 360.513'24 pessetes, i se'n recaptaren 368.508'11. El de 1925-26 era de 363.011'23 ptes., i van recaptar-se'n 370.218'79. El de 1927 fou de 390.378'22, i la recapta de fou de 382.152'06. El de 1928 era de pessetes 344.145'62 pessetes, i la recaptació arribà només a 381.285'43. Finalment, el pressupost de 1929 s'enlairà a 453.699'60 pessetes, i la recaptació baixà a 397.149'26.

Com pot observar-se, la diferència digna de tenir-se en compte comença l'any 1927, i representa pessetes 8.226'16, calculades en més o deixades de percebre.

L'any 1928 s'accentua la diferència i s'enlaira fins a 32.865'19 pessetes, quantitat que s'engrossèix en l'any 1929, en el qual arriba a les 56.550'34 pessetes.

Enguany els regidors de la Dictadura sentiren el desig de fer alguna cosa perdurable, quelcom que ens recordés el seu pas pel Municipi. Sant Feliu, entre altres coses menys importants, tenia tres grans problemes a resoldre: grup escolar, cobriment de la riera, plaça-mercat.

De les tres coses, les dues primeres eren més peremptòries i menys oneroses que l'esmentada en darrer terme. El grup escolar, aquí on no podem vantar-nos de tenir escoles, era una obra inajornable. Ultra aquesta peremptorietat, és sabut que l'Estat contribuïa al cost de l'obra amb un tant per cent molt elevat. No sabem què passaria. Tal vegada el Consistori va entendre que de cultura ja estàvem prou bé; la qüestió és que el grup escolar ens l'han quedat a deure.

El cobriment de la riera és un dels cabdals problemes a resoldre dintre la nostra municipalitat. Alts motius de salubritat, higiene, urbanització i d'ornat públic, aconsellaven i aconsellen avui d'intentar aquesta millora. A ella, si no anem equivocats, ha de contribuir-hi l'erari municipal, únicament amb el deu per cent del cost de l'obra. L'altra part l'han d'aportar, per cànons anuals, equitatius i ben calculats, els propietaris directament afectats; als afectats gradualment, segons les zones d'urbanització i el públic en general.

Cap d'aquestes dues obres remuneratives, no ha estat intentada. Els nostres edils preferiren construir la plaça-mercat. Tal vegada era una cosa més decorativa, que vestia més. A l'escola només hi va la mainada. La riera coberta plauria al turisme foraster i a quatre sentimentals de la vila. Però, a plaça, hi va tothom: homes i dones, compradors i estequirots. Era allò de sentir-se llogar les mans en aquest Ajuntament! I, sense pensar-s'hi més, es decidiren per la construcció del mercat.

Aquesta obra — essent necessària —, de totes tres era la menys remuneradora i la més ajornable. Els nostres regidors — millor dit els regidors de la Dictadura — sense aturar-se a sospesar les conseqüències (algun d'ells, potser sospesantles massa), del que s'anava a realitzar, envestiren decididament pel carrer del mig i anaren a l'emprèstit del mig milió de pessetes, sortis el que sortís.

La quantia de l'emprèstit, com ja sap tothom, fou de 500.000 pessetes. Emès al tipus de 95 per 100, resultaren 475.000 pessetes a percebre, o sigui un desmèrit de pessetes 25.000. Per despeses d'escriptures varen pagar-se més d'onze mil pessetes. De la quantitat restant, 100.000, varen depositar-se'n a la Caixa de Pensions, amb un rendiment del 3 per 100 anual, i l'altra part, al Banc d'Espanya, sense cap interès. Com que el projecte de la plaça coberta no estava encara ultimat ni aprovat, varen passar dos o tres trimestres que el capital estiscorat, si bé no produïa interessos, fora de les cent mil pessetes esmentades (al tres per cent); tenia l'obligació d'anar-se reduint, puix era forçós pagar des del dia de l'emissió el "sis per cent" de la totalitat, o sigui de les 500.000. Això, com podran comprendre els lectors, era un mal negoci. No tenint les coses a punt, res no aconsellava de fer l'emprèstit amb cap mena de presses.

L'emprèstit va concertar-se per 50 anys, calculant-se per interessos i amortització anual, 32.000 pessetes. En concepte de negociació de l'emprèstit, a'ha de pagar fins l'any 1936 sobre les 500.000, l'1'65 per 100 anual, o siguin 825 pessetes.

A partir d'aquella data s'aplicarà aixi mateix, l'1'65 per 100 sobre els títols que hi hagi en circulació aleshores. La quantitat de 825 pessetes, com és natural, anirà baixant gradualment. Fins al total eixugament del manlleu, Guixols haurà pagat pel mig milió, tan escalabornat, la fantàstica quantitat de pessetes 1.584.380. La cosa no s'atura aquí, però. A part de l'1'65 per 100, per concepte de negociació, caldrà haver pagat el 7 1-2 per 100 sobre els interessos de 1.084.380 pessetes, la qual cosa representa 81.327'50 pessetes més.

En resum: 500.000 pessetes nominals s'hauran convertit, al cap de 50 anys, quan la plaça serà ja bastant vella, atrotinada potser, en una quantitat que s'apropàrà als "dos milions de pessetes".

No podia l'Ajuntament dictatorial haver-nos deixat una herència més galdosa!

En voler anar a l'emprèstit, la Corporació, la permanent si ho voleu així, demanà parer als advocats senyors Cambó i Dualde.

Tots dos desaconsellaren l'operació: el primer, rodonament.

¿Per què es va anar, temerariament, al manlleu? ¿Per què l'emprèstit per la plaça, essent ruïnós com havem demostrat, va tenir preferència a dues obres més peremptòries i positives com eren el grup escolar i el cobriment de la riera? Misteri inexplicable...

¿Per què no va intentar-se d'anar a l'expropiació forçosa, per tal d'abaratir el cost dels edificis afectats?

Totes aquestes negligències demostren una incapacitat administrativa manifesta, si no són altra cosa pitjor.

Si el mercat no pot redituar anualment les 32.000 pessetes d'amortització i interessos, a nom de què s'endogalava una vila per 50 anys i s'anava a la construcció d'una plaça que en lloc de produir beneficis, se n'hauran d'afegir, encara, després d'haver-la pagat a pes d'or? Posada la qüestió en aquests termes, té res d'estrany que un hom es decanti a la malliciosa sospita?

Altres comentaris tenim a la punta de la ploma, però els enumerats ens semblen prou eloqüents i del tot irrefutables. Només volem afegir-n'hi un de sol. ¿Es just que tot un poble pagui les errors d'una gestió gens capacitada o pos escrupolosa? Nosaltres creiem que no. I ja que ho creiem així i es tracta de l'interès comunal, demanem que si part de l'Ajuntament actual i de totes les forces polítiques, socials i econòmiques de Guixols, es demanin als poders públics la revisió de l'emprèstit i s'exigeixin les més estrictes responsabilitats als qui resultin temeraris autors d'un manlleu que és un Iuri penjat per mig segle a l'esquena de la ciutat.

També s'organitzaran diversès excursions pel Pireneu, sota el tutelatge de la Direcció.

Queda oberta la matrícula dels cursos, que es tancarà tan aviat com es cobreixin totes les places disponibles, les quals són en nombre limitat.

Per a més informes dirigiu-vos al senyor Cazes, catedràtic a l'Institut francès, Aragó, 316, o bé escriviu al mateix director dels cursos d'estiu senyor Rothschild, 32, place Mercadieu, Tarbes.

LA CONFERENCIA DEL DOCTOR PIAGET

El doctor Jean Piaget, professor de la Universitat de Ginebra i de l'Institut de Ciències de l'Educació, ha donat, davant d'un nombrós auditori, la seva anunciada conferència a la Facultat de Dret.

Va fer la presentació del conferenciant el catedràtic doctor Font i Puig, que presidia l'acte en representació del rector de la Universitat.

El doctor Piaget descabdellà, en conceptes brillantíssims, la gènesi de la relació de causalitat en la consciència del nen; explicà les fases màgico-fenomenista, moral, explicació per la idea d'una força espontània i explicació mecanista, i demostrà l'existència d'aquestes fases en la consciència del nen.

El doctor Piaget fou molt aplaudit i felicitat.

MATRICULES D'HONOR

Pel rectorat han estat signades les matrícules honor a favor dels alumnes Josep Serra Calderó, Joan Gutiérrez Pons i Jesús Calvo Fernàndez.

TITOLS EXTRAVIATS

Per la Direcció general d'Ensenyança superior i secundària es fa públic que s'han extraviat els títols professionals que a continuació s'indiquen, els quals queden nuls, per expedir-se el corresponent duplicat:

Títol de llicenciat en Farmàcia, estès el 15 de febrer de 1927, a favor d'En Florenci Font Mompou.

Títol de llicenciat en Medicina, estès el 2 de desembre de 1911, a favor d'En Ramon Vega López.

Títol de veterinari, estès el 23 de desembre de 1884, a favor d'En Manuel Martínez Sánchez.

Títol de llicenciat en Medicina, [illegible] de juliol de 1912, a favor

Femina

AVUI, ESTRENA

William HAINES

i Joan Crawford, amb

EL PIROPEADOR

amb KARL DANE i EDWARD NUGENT

Pel·lícula amb adaptació especial per a Espanya

PRODUCCIÓ

METRO-GOLDWYN MAYER

Es imperdonable adjetivar quan l'exposició d'una valors basta per a convèncer...

PICCADILLY

amb Anna May Won

Gilda Gray

Jameson Thomas

Producció Sonora B. I. P.

REDENCION

amb Corinne Griffith

Edmond Lowe

Producció Gran Luxor Verdaguer

SONORA (First National)

Avui, estrena

TIVOLI

JANET GAYNOR y CHARLES FARRELL

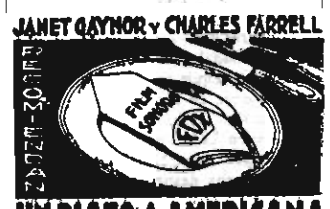

UN PLATO A LA AMERICANA

Tot el que pot desvetllar el vostre pensament, commoure el cor, arrencar les llàgrimes, es troba en la grandiosa superproducció

La mina incendiada

que ha obtingut un gran èxit al

Saló París

Colossal interpretació de

DOUGLAS FAIRBANKS - JOBYNA RALSTON

Es una exclusiva de

IMPORTACIONS CINEMATOGRAFIQUES

CAPITOL

Y

LIDO

CINEMA

AVUI I CADA DIA

EL FILM TITAN FOX

EL PAN NUESTRO DE CADA DIA

per

CHARLES FARRELL

MARY DUNCAN

Una obra dirigida per MURNAU!

Ja està dit tot!

CINEMA

NOTES OFICIOSES

MARY I DOUGLAS

Mary Pickford i Douglas Fairbanks ja estan de tornada a Hollywood, després del viatge emprès a acabar "La fieretilla domada", en la qual treballen tots dos esposos.

En la pròxima pel·lícula treballaran separats; Mary Pickford interpretarà "Tuya para siempre", pel·lícula tota parlada.

Benjamí Glazer, autor de l'argument de "El séptimo cielo", "La senda 98" i "La danza de la vida" ha escrit aquest argument expressament per a miss Pickford, en el qual podrem admirar l'actriu més estimada del públic en un rol de molt dramatisme.

El tema de l'argument es refereix a la lealtat de l'amor d'una dona, que resisteix els canvis de fortuna i la vellesa.

Encara no s'ha nomenat el director ni el repartiment.

"PUTTIN ON THE RITZ"

"El tiempo es oro", on aquesta màxima s'aplica més és a Hollywood; tant, que quan Edward Sloman, director cinematogràfic rodà al mateix temps dues escenes de "Puttin on the Ritz", pel·lícula tota parlada i cantada de Els Artistes Associats, es guanyà una entusiasta felicitació del seu supervisor.

Això fou possible per la gran magnitud del set i les particularitats de l'escena.

Diverses càmbres i micròfons impressionaven les escenes d'Harry Richman, estrella d'aquesta producció, a les llotges del teatre, mentre altres estaven a l'escenari, on Joan Bennett ballava.

El teatre es construí desmuntable, i per tant pogué satisfer els propòsits de Sloman. En aquesta escena apareixen centenars d'extres. El repartiment de "Puttin on the Ritz" inclou a Allen Pringle, James Gleason, Lillian Tashman i altres.

FRONTO NOVETATS

Aquesta nit

IRIGOYEN II

contra

ITUARTE

ELS ESPORTS

PILOTA BASCA

LA PILOTA BASCA A BARCELONA

Fa trenta quatre anys que l'esport de la pilota basca era introduït a Barcelona com a espectacle i l'afició a practicar-la es propagava entre la jovenalla. El Frontó Barcelonès, el més solemne que s'hagi construït a Barcelona, cada diumenge a la tarda absorvia una gernació d'entusiastes que hi anaven a engrescar-se amb els "asos" de l'època. Situat en uns terrenys del carrer de la Diputació i Roger de Flor, els dies de partit aquell indret encara sense urbanitzar s'animava amb la gentada que hi acudia. En aquell temps l'automòbil havia de fer la seva aparició encara i el públic aprofitava uns òmnibus de cavalls que feien el trajecte de la Plaça de Catalunya per trasladar-se a aquell lloc que materialment queia a extramurs de la ciutat i durant l'anada i a la sortida del partit, aquell tros de passeig de Sant Joan prenia un aire i el bullici d'una festa popular.

La pilota basca havia trobat un públic propici a Barcelona. El joc de pilota a mà o a pala, té una ascendència antiquíssima entre nosaltres. A la ciutat i als pobles era practicat en trinquets primitius. Aquest antecedent afavorí l'èxit del Frontó on el joc prenia unes proporcions i un caràcter espectacular grandiós. La potència de l'instrument era el que donava al joc de pilota clàssic la categoria d'espectacle. Els programes anunciaven: "Gran partido a blo (joc de pilota amb frontis i paret d'esquerra), chistera (el nom de "chistera" ve d'unes cistells que serveixen per a posar fruites; la "chistera" substitueix el guant; uns nois foren els primers d'utilitzar aquesta cistells adaptats a la mà per a donar més força a la jugadas) y habilitat libre (que vol dir facultats de jugar de dret, de revés, etc.)."

La gallardia del joc, la rapidesa i la força, l'emoció que se'n deriva conquistaren immediatament la joventut i especialment els estudiants. Personalitats eminents avui en el Foro i en la política, que aleshores eren escolans, es calçaven la "chistera"; practicaven l'esport basc en el mateix Frontó Barcelonès o en altres de més modestos construïts per a satisfer l'entusiasme dels adeptes el nombre dels quals creixia continuament. Es publicaven setmanaris especialitzats i la crítica dels partits era matèria molt delicada i complexa. Jaume Gubert, aficionat de primera categoria, en dirigia un amb En Jesús Pinilla; Bertran i Musitu també freqüentava la canya com aficionat i molts altres joves mantenien el mateix entusiasme.

Era l'època romàntica del pilotarisme. Les cestes eren més petites no tan corbades com les d'avui; en adavanters tots eren grans boleites i en general el joc era més ràpid i més brillant. Avui és més científic i l'estratègia més afinada. Aleshores l'acometivitat, l'agilitat, eren els factors que elaboraven l'entusiasme. Els punts no es podien pilotejar tan com avui perquè l'exigüitat de la cesta feia més difícil d'encertar la pilota. Per això els partits es feien a cinquanta punts i duraven el mateix que duren els d'ara. La cesta gran i el joc de revés han permès una major economia en l'esforç del pilotari; abans, amb una palanca més reduïda, l'esforç del braç havia d'ésser més gran i sostingut i d'això en venia una decadència més ràpida. En canvi l'espectacle resultava més engrescador perquè el joc era netíssim.

Irun, Portal, Belogui, Gamborena, Elicegui, Machin, Muchacho, Manco de Villabona, davanters; Chiquito d'Abando, Pedrós, Tandilero, Cosme Echevarría, Zurdo d'Abando, Navarrete (Joan, germà de Nicasio), Salsamendi, saguers, i altres de menor categoria formaven els equips dels asos d'aquell període, que ha deixat un record inesborrable als qui el visqueren.

El Frontó Condal del carrer de Balmes fou el successor del Barcelonès i durant uns quants anys mantingué l'afició. La importació del "mauser" (la "chistera" gran, algunes descomunals) modificà el joc tal com el perdé l'encís que li donaven l'elegància del jugador i la rapidesa de la réplica. El joc es feia brut, la pilota era retingida llargament a la cesta i el joc es convertí aen un bombardeig fins a rendir el saguer contrari. El joc d'Erdoza menor és reassent encara d'aques estil que dominava quan ell començà a baixar a la canxa. Després hi hagué una reacció, afortunadament, i avui el joc ha reconquistat la majoria de les qualitats d'elegància, de rapidesa, d'intel·ligència i d'emoció que tenia en la primera època.

Per això i perquè hi ha un seguit de jugadors de primer ordre, la pilota basca ha tornat a interessar com a espectacle. La construcció del Frontó de Novetats ha estat un encert; el públic ho demostra amb la seva presència i amb el seu entusiasme. L'empresa ha tingut el do de revifar l'afició a aquest esport nobilíssim que satisfà generosament els que necessiten la intervenció de la violència per concedir interès a qualsevol esport i plau igualment als que agraeixen més l'habilitat. Força, agilitat, vista, intel·ligència i resistència, són les qualitats necessàries per practicar aquest esport amb èxit; avui a la canxa de Novetats l'aficionat autèntic a la pilota basca té ocasió de veure i d'aplaudir les figures més destacades, asos indiscutibles d'aquest noble esport que cada dia conquista públics nous a tot arreu, fins a la Xina.

C. C.

EL BANQUET DEL PRIMER ANIVERSARI DE LA FUNDACIO DEL FRONTO NOVETATS

Ahir a migdia es reuniren a l'Hostal del Sol, de l'Exposició, el Consell d'Administració, jugadors i dependents del Frontó Novetats per a celebrar amb un àpat el primer aniversari de la seva fundació. Entre els concurrents hi hagué la més franca companyonia, donant una nota simpàtica el veure departir els fenòmens amb els més modestos del quadro. Presidia el senyor Cadira, que tenia a la dreta el senyor Vidal i Ribes, i a l'esquerra a Chiquito de Vergara. Amb uns brindis espontanis de Guillermo, es donà per acabada la festa, fent vots tots els concurrents perquè el segon aniversari es pugui celebrar amb el mateix èxit, tant esportiu com econòmic.

A L'HOSTAL DEL SOL, DE L'EXPOSICIO
L'àpat en celebració del primer aniversari de la inauguració del Frontó de Novetats

Com ha acabat el Campionat de Catalunya entre amateurs

Els nostres lectors varen poder llegir en l'edició de dissabte proppassat una nota que deia:

"Posats d'acord la Unió Catalana de Pilota Basca i els clubs Societat Esport Basc, Club Bascònia i Club Barcelona, donen per acabades les proves de Campionat de Catalunya que es venien celebrant, per tal de discutir-se únicament un primer lloc, el de campió de Catalunya, brillantment conquerit pel Club Bascònia en adjudicar-se la victòria en tres proves consecutives, no essent-los ja possible als altres clubs assolir llur puntuació."

Davant d'aquesta unanimitat, i perquè no es cregui que ens guia cap interès particular, hem d'acceptar aquest final de Campionat, tan xirol i tan reñyit amb les normes que regeixen en tots els altres esports. Tenim, doncs, ja un campió de Catalunya, i, segons la Unió de Pilota, tot l'altre no té importància.

Bonic paper, al nostre entendre, el dels dirigents de la Unió, ja que el ple de la Federació tenim entès que no va convocar-se, puix que tal vegada hauria bastat que els representants dintre la Unió dels clubs de pilota a mà exposessin el criteri adoptat per ells per al seu campionat, i la decisió de la Federació hauria estat un altre. Es de doldre que els organismes màxims dintre l'esport atenguin més les conveniències dels clubs federats que no pas els desigs de l'afició.

El públic té dret a reclamar cada vegada que li escamotegen un bon partit. Les matinals de diumenge en són una prova de la seva decepció. Calia veure l'aspecte fred que oferí l'escàs públic que acudí a tots dos frontons; semblava demostrar l'enyorança de la passió que es posa quan a la canxa, a més de dos colors, lluiten dos clubs. Aquella nerviositat, aquella febrota, el desig que vencí el preferit, la sensació d'optimisme o decepció segons la marxa del marcador, són l'allicient més gran que pot proporcionar-se a l'habitual concurrent a les matinals, i cada vegada que, poguent oferir-li, se li nega, és atemptar contra el foment de l'afició, d'un prové la prosperitat dels clubs.

Enguany no hem queda ni el consol de poder presenciar el Campionat d'Espanya, puix que aquest es disputarà a Bilbao, i per això la parella de Catalunya era necessari que s'hi presentés ben entrenada per a fer un bon paper en canxa contrària i davant la forta parella que li serà oposada. Tenim confiança, però, en els nostres representants.

Bo serà que la Unió Catalana de Pilota se'n recordi l'any vinent i endegui millor les coses a fi que al començament de Campionat sapiguem els partits que podrem presenciar, o bé si, com aquesta vegada, un cop destacat el vencedor, ja n'hi haurà prou. Hauria estat curiós que en el torneig de Lligues, posem per exemple, perquè un club s'assegurà el primer lloc, s'hagués renunciat a continuar-lo.

BLANC

FRONTO DEL PRINCIPAD PALACE

Resultat dels partits jugats diumenge al matí:

Castellar-Gamper venceren per 40 a 37 a Rosal-Bernié.

Oliveres-Crous guanyaren a Bernabé-López, per 40 a 36.

A pilota a pala, J. Goiburu-Gurria sucumbiren davant Iñarra-Hormaeche per 28 a 40.

Prada-Terrats perderen per nou punts de diferència en un partit a 40, contra Berrondo-Steegmann.

FRONTO NOVETATS

Els partits jugats entre socis del Club Barcelonès, diumenge al matí, donaren els següents resultats:

Salvatella-Iriarte foren vençuts per 26 a 40 per la parella Oller-Jimeno.

Juanín-Riquer venceren a Florit-Font per 40 a 27.

Llopart-Trinxet triomfaren de Zamora-Amat per 40 a 29.

En el darrer partit, eixiren vencedors E. Bo-Rovirosa, lluitant contra Ponç-Mas, per 40 a 35.

EL CLUB BASCONIA

Al frontó del carrer d'Amàlia continuà diumenge al matí el campionat de Catalunya a mà entre les parelles dels clubs Manista i Basc.

Ballesteros i Roura, del C. M., guanyaren a Olona i Echevarria, del C. B., per 30 a 21, malgrat els esforços dels darrers cap al final del partit.

Els darrers partits donaren els següents resultats:

Salvador-Tovar guanyaren a Javierre-Perles per 2 punts.

Pastor-Herrero a Segalà I-Julvez per 30 a 18.

Salvador II-Castillo a Ribalta-Quiles per 30 a 19.

Els professionals

AL FRONTO NOVETATS

La partida jugada dissabte per Ituarte i Berrondo II (vermells) i Irigoyen II i Guillem (blaus), malgrat d'ésser guanyada pels darrers per 40 punts a 28, satisfé plenament el públic que, com ja és habitual en les grans competicions, omplí totalment el frontó.

La primera desena, on igualaren dues voltes totes dues parelles, va ésser la més equilibrada. A mesura que avançà el partit, s'anà imposant el joc viu i esplèndid d'Irigoyen i Guillem, aquest darrer dtat d'una pegada durissima, de la qual fou víctima moltes vegades el saguer vermell. Ituarte i Irigoyen sostingueren un tete-à-tete emocionant en els primers quadros, repetit diverses ocasions i resolt sempre a favor dels blaus, encara que Ituarte obrà braument com pertoca a un pilotaire decidit a defensar les seves posicions fins al darrer reducte. Així, doncs, quan algun xiulet escadusser volgué insinuar una protesta contra el procedir dels vermells, fou unànimement ofegat per un aplaudiment calorós, força comprensiu dels esforços realitzats pels dos vencuts.

L'encontre de segona categoria donà el següent resultat: Echave i Iturriaga, 30, contra Juaristi II i Lasa, 27.

Diumenge a la tarda, Gabriel i Gómez, amb distintiu vermell, s'enfrontaren als blaus Piston i Berrendo II. A desgrat d'ésser la preferència dels doctes per Gabriel i Gómez, els adversaris saberen mantenir una diferència a llur favor, la qual, al final del partit, fou de quatre punts. El saguer blau donà proves d'una col·locació bastant superior a la de Gómez, sovint desplaçat, mentre Piston atacà amb seguretat i aprofità felices avinenteses per tal d'acabar el punt en els primers quadros, molts cops de dues parets matemàtiques. En aquest encontre, la reconeguda bona voluntat de Gómez va fracassar davant la ciència de Berrondo.

La "quiniela" entre Ecenarro, Basabe, Piston, Celaya i Gabriel se l'adjudicà Piston, i el lloc de "placé" va correspondre al primer dels esmentats.

El primer partit d'aquesta sessió el guanyaren, per 35 punts a 25, Emilí i Garmendia davant Recalde i Vega.

— R.

ATLETISME

Marcelli Castelló i el seu club, el C. E. Tagamanent, guanyen la V Volta a Barcelona de la Nova Germanor

Ahir al matí davant de nombrós públic es donà sortida al gran estol d'atletes que acudiren a l'estatge de la Nova Germanor per disputar-se la V Volta a Barcelona, la qual comença ja a ésser tradicional entre nosaltres.

Marcelli Castelló, al cap del circuit, en resultà vencedor d'una manera brillantíssima, I amb ell triomfà el seu equip C. E. Tagamanent, l'esportiva entitat excursionista que tant s'ha

Castelló, del Tagamanent, vencedor de la Volta

distingit sempre en les manifestacions atlètiques. El magnífic estol d'atletes que presentà diumenge el Tagamanent és una prova ben palesa de quina s la seva fecunditat. I la brillant victòria assolida en la classificació individual per un representant seu i la no *menys* brillant assolida en la classificació per equips és una compensació a tots els esforços que desplegueu aquells entusiastes components del modest C. E. Tagamanent.

* * *

De sortida, Castelló, Hernàndez, Farré i Mestres varen fer qui sap els esforços per a desfer-se els uns dels altres. Però no fou possible.

El tren emprat per aquests quatre homes va imposar una desorientació als altres que volent seguir el primer escamot, després acabaren la distància amb moltes dificultats.

Per la Via Laietana, el pas dels corredors va constituir una nota de color plena de vida. El pendent va influir encara perquè la velocitat dels corredors s'intensifiqués.

A l'acabament d'aquella avinguda, Castelló, Hernàndez i Mestres, formen el primer escamot, seguits a poca distància de Farré, Casorran, Borràs, Florença, Ferrer, Mesalles, Cutié, que fa bona tasca d'equip, etc., etc.

Els darrers moments de la carrera han estat formidables. Els corredors, encoratjats pels seus respectius "supporters", que amb bicicletes, motos i autos han seguit pas per pas la seva marxa, s'han llançat a un sprint terrible pel carrer d'Aribau avall, per tal de guanyar llocs que més tard havien d'afavorir a llurs clubs.

Els corredors, tots, en fer l'entrada a la meta, situada, com la sortida, davant l'estatge social de la Nova Germanor (Bar Esquerra), han estat rebuts amb sorollosos aplaudiments per la gran gentada que hi era reunida.

CLASSIFICACIO GENERAL

1. M. Castelló, A. E. Tagamanent, senior, 22' 37" 2.
2. J. Hernàndez, F. C. Barcelona, senior.
3. M. Mestres, Tagamanent, id.
4. L. Ferré, C. D. Europa, id.
5. M. Serra, Espanyol, id.
6. J. Mengot, Tagamanent, id.
7. J. Casorran, Barcelona, junior
8. J. Florença, Barcelona, junior.
9. M. Bolox, Espanyol, senior.
10. M. Cutié, Espanyol, senior.
11. J. Borràs, Espanyol, junior.
12. J. Mesalles, Barcelona, senior.
13. V. Gonzàlez, Espanyol, senior.
14. E. Ferrer, Barcelona, senior.
15. J. Font, Tagamanent, senior.
16. J. Santacana, Tagamanent, id.
17. V. Folch, Espanyol, junior.
18. J. Pablo, Tagamanent, senior.
19. J. Sors, Europa, senior.
20. J. Font, Espanyol, senior.
21. J. Vives, Barcelona, senior.
22. F. Cavaller, Barcelona, junior.
23. M. Vives, Espanyol, senior.
24. D. Ventura, Europa, junior.
25. J. Juvé, J. E. Pensament, id.
26. M. Mauro, Reus Ploms, id.
27. R. Poy, C. E. Terrassa, id.
28. R. Martí, Espanyol, junior.
29. J. Casadevall, U. E. Poble Sec, senior.
30. C. Vinader, independent, senior.

Fins a 109 classificats.

CLASSIFICACIO PER EQUIPS

1. Tagamanent: 1-3-6-15-16=41 p.
2. Barcelona: 2-7-8-12-14=43 p.
3. Espanyol: 5-9-10-11-13=48 p.
4. Europa, amb 109 punts.

Classificació seniors

1. Marcelli Castelló, Tagamanent.
2. Josep Hernàndez, F. C. Barcelona.
3. Mestres, A. E. Tagamanent.

Classificació juniors

1. Josep Casorran, Barcelona.
2. Jaume Florença, Barcelona.
3. J. Borràs, Espanyol.

Classificació debutants

1. A. Musté, U. E. Poble Sec.
2. J. Camps, C. E. Egara.
3. L. Canal, C. D. Europa.

Classificació social neòfits

1. F. C. Barcelona.

Corredors inscrits: 198.
Corredors sortits: 184.
Arribats: 108.

EN EL CROSS DEL "PETIT PARISIEN" L'EQUIP PENINSULAR ES CLASSIFICA EN TERCER LLOC

París, 30. — Set-cents atletes han participat al "cross" internacional que en els terrenys de Saint Cloud ha organitzat el diari parisenc "Petit Parisien".

La carrera ha resultat molt interessant i la classificació dels primers arribats ha quedat establerta així:

1. Rerolle, francès.
2. Southerland, escocès.
3. Marchal, francès.
4. Demy, francès.
5. Bonet, francès.
6. Berthelot; 7, Leclerc; 8, Chapuis; 9, Ramos (espanyol); 10, Verain; 11, Rellegos (espanyol); 12, Lietz, etc.

Els altres corredors peninsulars s'han classificat bastant honorablement. Oyarbide ha fet el setè lloc, i entre els trenta primers han arribat Peñ i Egaña.

La classificació per equips ha quedat establerta així:

1. Equip peninsular, amb 62 punts.
2. Société Générale, amb 115 punts.
3. Racing Club de París.

A. Santromà
CICLOS MOTOS

CICLISME

AL VELODROM DE SANS

El Club Ciclista Sant Martí va batre la Unió C. Bordeta en match repesca del Torneig Interclubs

Aquest interessant Torneig, que és una de les manifestacions ciclistes més vives que s'han realitzat en pro del desenvolupament del ciclisme amateur, no compta amb l'atenció del públic esportiu, el qual no dedica el mèrit que comporta l'organització d'un torneig d'aquesta condició.

En la reunió d'ahir, el Club Ciclista Sant Martí va batre completament els seus adversaris de la Unió C. Bordeta, ja que aquest equip quedà desmoralitzat després de la primera desfeta que els infligí l'equip de Sant Martí.

Amb la victòria del C. C. Sant Martí queden als entitats per a disputar les semifinals, que començaran a celebrar-se diumenge vinent. Son aquestes el F. C. Barcelona, la Unió Esportiva de Sans, l'A. Ciclista Montjuic, A. C. Hostafrancs, i C. C. Sant Martí. No sabem encara quins equips toca eliminar-se diumenge; però siguin els que siguin, hem d'esperar una sèrie de magnífiques actuacions, i tot bon aficionat al ciclisme ha d'acudir a animar les futures esperances que a no trigar han de succeir els consagrats d'avui.

A més del match Sant Martí-Bordeta es disputaren diverses proves per completar el programa.

De totes els participants, els que més es destacaren foren Rabentós, Benages i Moliner, els dos primers coneguts de sobres dels nostres aficionats per la seva brillant temporada darrera; no així Moliner, un defènder del C. C. d'Hostafrancs, que compta escassament disset anys i que es captà les simpaties del públic.

Els resultats tècnics foren:

Prova de persecució a la italiana: va vèncer el C. C. Sant Martí.

Carrera de velocitat, primera mànega. Costa, del Sant Martí, va guanyar a Barber, de la Bordeta.

Carrera d'eliminació: un eliminat cada deu voltes. Ho van ésser per aquest ordre:

Esteve, Mastret, Maigne, Alonso, Ureña, Molins, Astor, Julià, Martínez, Hernàndez, Castell, Plaza, Reig, Rabentós i Moliner. Va vèncer Benages.

Prova de persecució a l'astrallana: Va vèncer el C. C. Sant Martí.

Segona mànega de la prova de velocitat: Va vèncer Barber, de la U. C. Bordeta, a Costa, del C. C. Sant Martí.

Carrera de primes, una cada tres voltes, limitada a trenta voltes.

Van guanyar-les per aquest ordre: Castel, Hernàndez Molins, Plaça, Rabentós, dues Reig, i les altres tres Benages.

Carrera de persecució entre els equips litigants. Va vèncer el C. C. Sant Martí a la volta 23.

Prova de persecució amb handicap, fora de concurs.

Va sortir "scrath" Rabentós, que va donar l'avantatge següent, amb altres corredors:

Moliner, 10 metres; Hernànde, 20; Castel, 30; Plaza, 40; Astor, 50; Ureña, 60; Julià, 70; Molins, 80, i Esteve, 90. Va vèncer Rabentós a la volta quarta, que va aconseguir passar-los a tots.

Carrera de 60 voltes, amb sprints, cada deu voltes, amb puntuació de 4, 3, 2 i 1 punts, pels Clubs Sant Martí i Bordeta.

Classificació general:

1. Montajo, 1 punt.
2. Costa, 18 punts, a una volta.
3. Ahbalat, 13 punts, a una volta.
4. Puigdomènech, 7 punts, a una volta.
5. Blanco, 4 punts, a una volta.
6. Garcia, 4 punts, a una volta.
7. Comabassosa, 1 punt, a una volta.
8. Alsina, 0 punts, a una volta.
9. Borràs, 11 punts, a tres voltes.

L'entitat del C. C. Sant Martí va vèncer per sis victòries a cap a la U. C. Bordeta.

MOTORISME

La V carrera en costa a Montserrat, del Moto Club de Catalunya

Tal com veníem anunciant, diumenge, a la costa de Montserrat, va celebrar-se la ja tradicional cursa del Moto Club de Catalunya. El dia esplèndid de diumenge va voler-ho associar a la festa i ho aconseguí, puix que això fou motiu perquè el públic hi acudís molt nombrós, el qual seguí amb afició el descabdellament de la cursa.

La sortida va donar-se amb molta puntualitat i va descabdellar-se amb molta ràpidesa i en forma prou agradable.

Dels 31 concursants varen deixar de presentar-se:

Número 4. — Mastegat, A. K. I.
Número 17. — Josep Dedeu, F. N.
Número 22. — Miquel Massaguer, Norton.

Per distintes causes en el moment de la sortida deixaren de prendre-hi:

Número 5. — Josep M. Aixelà, Monet Goyon.

Núm. 7.—Alfons Orovitg, A. K. D.

De les tres Simó inscrites la 250 c. c. fou retirada abans de les operacions de reconeixement i precintatge.

Així, doncs, els participants varen ésser 25, dels quals se'n classificaren 19. Varen deixar de classificar-se Tintorer, Gavaldà, per caigudes sense conseqüències greu; Vidal, Torres i Monis.

Prova del que fou la cursa cal només dir que s'hi bateren cinc rècords, entre els quals s'hi compta l'absolut que detentava Sprinter. El millor home de la cursa va ésser Aranda, que fou el més ràpid i donà mostres d'excellent conducció de la seva Rudge.

Un altre dels rècords batuts, el de la classe 350 c. c., era detentat per Relos i se l'adjudicà Faura.

Garriga, damunt Motosacoche, també s'adjudicà el rècord de 350 c. c. i també l'absolut sidecarista que detentava Peu Pi. El rècord corresponent a la classe 600 c. c. va ésser batut per l'aficionat Cristòbal, actual campió del Moto Club de Catalunya.

Finalment un altre triomf obtingué Garcia sobre Arice de 250 c. c. en batre el rècord i aconseguir un promedi en més de 15 quilòmetres per hora.

Espectadors en un lloc estratègic del circuit

En resum: una cursa admirable en tots sentits, per rendiment i justesa d'organització, per la qual cosa felicitem el Moto Club de Catalunya.

* * *

A les onze en punt, segons estava anunciat, es donà la sortida al primer concursant, i seguidament, amb els intervals prèviament acordats, a tots els altres presents, fent-lo el darrer a les 11'35.

Els cronometradors oficials internacionals senyors Mullor i Antonietti establiren la següent classificació:

Classe tercera. Motocicletes 100 c. c. Francesc Parramón, "Lutetia", en 13 m., 3 s. i 4-10.

Classe quarta. Motocicletes 175 c. c. Salvador Serra, "Simó", en 10 m., 41 s. i 8-10.

Classe sisena. Motocicletes 175 c. c. Primer. Miquel Simó, "Simó", 150 centímetres cúbics, en 9 m., 7 s., 8-10.

Segon. Enric López, "J. F. C.", en 10 m., 7 s. i 4-10.

Classe A. Motocicletes 250 c. c.—Primer. Antoni Garcia, "Ariel", en 7 m., 39 s. Rècord, 62'800 km. per hora.

Segon. Juli Fuster, "J. F. C.", en 8 m., 37 s. 6-10.

Tercer. Antoni Solano, "B. S. A.", en 9 m., 27 s.

Classe B. Motocicletes 350 c. c.—Primer. Ignasi Faura, "Motosacoche", en 6 m., 51 s. Rècord, 70'800 quilòmetres per hora.

Segon. Manuel Alegre, "Norton", en 7 m., 10 s., 2-10.

Tercer. Carles Làzaro, "B. S. A.", en 8 m., 18 s.

Quart. Joaquim Carrasco, "Royal Eufielò", en 8 m., 33 s., 4-10.

Cinquè. A. Casanoves, "B. S. A.", en 9 m., 9 s., 4-10.

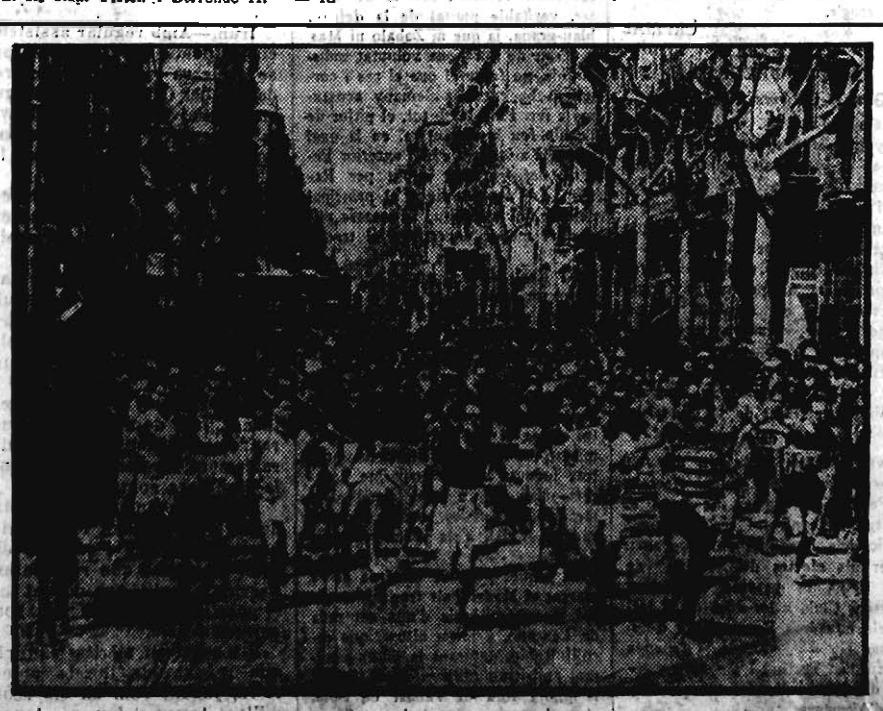

La partida dels corredors que participaren a la Volta a Barcelona al carrer d'Aribau

BOXA

Crònica de la Setmana

Després de Grifol-Muñoz: El que és possible esperar d'un nou encontre entre Pérez i el badaloní: Manuel González a Cuba: Ja hi ha campió dels pesos mig forts

La nota culminant de la setmana ha estat la bella victòria obtinguda dijous a l'Iris Park pel badaloní Grifol damunt el pes lleuger alavès Muñoz, l'antic adversari d'Isidre Pérez en el match que acaraní els dos a Bilbao fou fallat nul per aquells jutges. Com oportunament registràrem en la ressenya que al dia següent vàm publicar, fou aquesta lluita una de les més belles que hem presenciat a Barcelona tant per la combativitat demostrada pels adversaris com per llur joc, malgrat l'algunes falles, generalment correcte. Hom boxà sempre amb vivesa i amb un inestroncable desig de vèncer imposant-se decididament; sense massa cura de la defensiva, encaixant estoicament els cops contraris, cadascun dels dos antagonistes intentà de fer prevaler el seu atac per tal d'adjudicar-se el triomf. Aquest triomf fou en definitiva aconseguit per Francesc Grifol i això vol dir que cal considerar-lo com l'indiscutible guanyador ensemà que com un pugilista superior a Muñoz baldaní les incidències del combat i alguna irregularitat del seu contrincant donin dret a l'esmentat Muñoz a un merescudíssim match revenja.

Entrant a descriure la tasca acomplerta pels dos contrincants ens fixarem en primer lloc en l'home que resultà batut. Muñoz, ens cal declarar tot seguit, és un excellent boxador en el qual les qualitats de combatent i de tècnic haurien arribat a un acord perfecte si el coneixement de la defensiva que demostrà en el combat que ens ocupa estigués a la mateixa alçària que la seva bella tècnica d'atac. Es, doncs, Muñoz un pugilista coratjós, ardent en la lluita, que mena el seu atac ràpidament i amb eficàcia, amb un estil precís i contundent, però que quan el moment és arribat de procurar, més que d'atacar, d'evitar els cops contraris, manca irremediablement de recursos a posar en pràctica; no esquiva prou, no bloca prou i fins, pot dir-se, que la seva experiència del ring ni tan sols li suggereix cap d'aquells recursos més o menys lícits d'evitar els cops contraris quan les forces fallen o quan hom tem que els esmentats cops per la seva repetició i eficàcia aconseguexin obrir una bretxa segura en la pròpia resistència. Així i tot, i a justjar pel que d'ell hem sentit dir i pel que vàm veure a la sala de l'Iris, cal considerar Muñoz com el millor pugilista que ens han enviat fins ara els rings del nord de la Península. Muñoz tornarà a boxar segurament a Barcelona. L'home que havent pogut obtenir la decisió del combat que ens ocupa per falta de l'adversari, va preferir seguir boxant, rebutjant així altra victòria que la que li podia valer la superioritat regular, manifesta i reconeguda pels jutges i pel públic, mereix la consideració d'un nou contracte que li permeti una vegada més, vencedor o vençut, exterioritzar les seves extraordinàries qualitats com a boxador i com a esportiu.

Francesc Grifol fou davant tan noble adversari el pugilista d'esdevenidor que el seu match amb Isidre Pérez ens féu pressentir i que el seu fracàs davant Debeaumont al "Nuevo Mundo" no aconseguí pas esvair de la nostra pensa. En efecte, heu-vos ací el que l'esmentat fracàs de Grifol davant Debeaumont ens féu escriure després d'haver analitzat el combat i criticat sense pietat la tècnica posada en joc pels dos contrincants: "...recordem que amb un adversari millor i més perillós que Debeaumont, Grifol farà millor paper, car ja se sabut que els boxadors que posseeixen un desequilibri marcat en les seves qualitats combatives, necessiten per a fer bons combats i per aprendre allò que els manca, homes equilibrats i que tinguin com a característica més marcada, el saber boxar..."

Els fets ens demostren, donada la darrera victòria del badaloní, com intuïrem encertadament en escriure les ratlles transcrites. Muñoz, a l'Iris, s'averà en tot moment millor boxador que Debeaumont al "Nuevo Mundo", però a desgrat d'això la victòria assolida per Grifol damunt del primer ensems que la tasca que forní en el combat, va tenir una qualitat cent vegades superior a la que aconseguí al "Nuevo Mundo" damunt el francès.

Grifol, doncs, ens enganyà menys després del seu fracàs davant Debeaumont que no pas quan després d'haver batut Diógenes per fora de combat fou opositat a Isidre Pérez per al Campionat de Catalunya dels pesos lleuger. Vàm pronosticar aleshores la probable victòria del boxador de Sans i, com és sabut, els fets ens llevaren la raó. Cal anotar de seguida d'escrits els mots que precedeixen que si un nou match Grifol-Pérez fos posat en planta tot pronòstic raonable s'hauria de decantar a favor del primer, car Grifol acaba de reivindicar, en batre Muñoz decisivament en set rounds, el seu dret indiscutible al Campionat de Catalunya dels pesos lleuger, car oposat al mateix adversari, Pérez, sols pogué aconseguir un match nul, fall que qui sap si fou injust, però, a fi de comptes i en el cas més favorable no podia representar més que una victòria per punts damunt un home que Grifol acaba de guanyar abans del límit. La boxa, no obstant, ens té acostumats a uns atzars que tiren per terra les previsions més lògicament versemblants. Els imponderables juguén, a vegades, encara que no tan sovint com és costum de creure, un paper decisiu i és ben possible que en un nou match Pérez-Grifol, contradint allò essencial anotat més amunt, establís una irrecusable superioritat del que temps enrera fou batut. Si l'encadenament dels fets precedents es veu a voltes trencat pels fets posteriors resta encara a consultar un factor que no deixa de tenir valor en els que segueixen atents els esdeveniments del ring, aquest factor és la impressió personal que hom té en representar-se dos adversaris cara a cara. Ara bé, en aquest cas, la nostra impressió davant la perspectiva d'un nou match Pérez-Grifol no ens diu pas que Pérez ha de guanyar; l'únic que ens diu és que si Grifol resultava en un segon match novament vencedor de Muñoz, no fóra estrany que, oposat a Pérez, el resultat que s'obtingués fos diametralment oposat al de la primera vegada.

Tancant la digressió que ens ha permès d'establir una gradació de valors referent als tres notables pesos lleuger Grifol, Pérez i Muñoz, que resta establerta en el mateix ordre en què acabem d'anotar llurs noms, ens cal afegir per cloure aquesta nota que el badaloní Francesc Grifol es troba actualment en situació favorable per a obtenir noves victòries, car la qualitat del seu punch és de primer ordre. Grifol és ja avui una apreciable realitat de la nostra boxa gràcies al punch esmentat i al seu esperit combatiu, força controlat pels factors no menys dignes d'estima, serenitat i sang freda. Manca avui encara al boxador de Badalona una major dosi d'experiència ensems que el perfeccionament del seu estil. A això darrer, que Grifol ha de procurar adquirir i assimilar com més aviat millor, foren deguts en el combat de l'Iris alguns dels seus falls i irregularitats, falls i irregularitats que en altres circumstàncies i davant d'un adversari menys noble que Muñoz haurien pogut costar-li una desfeta.

* * *

La premsa cubana ens dóna detalls de l'encontre disputat a l'Havana entre el nostre ex-campió dels pesos gall i mosca i el famós negre Blackbill, en el moment del match, encara campió del mon dels "flyweight". L'encontre fou disputat a l'"Arena Polar", de l'esmentada capital, i hi assistiren tots els espectadors de què era capaç el local, o sigui més de cinc mil persones; molts centenars es quedaren fora per no haver pogut adquirir localitats. Ambdós homes es presentaren per damunt del límit de pes fixat a la categoria mosca; Bill depassava gairebé un quilo; González pesava mig quilo menys que el seu contrari.

Segons l'apreciació unànime de la premsa cubana, el negre guanyà tots els rounds. González, ferit des que es va iniciar l'encontre, a les dues celles, posà durant tot el match a contribució tota la seva voluntat i coratge per no deixar-se vèncer. Al round final González, perdedor segur si no aconseguia vèncer per fora de combat, féu un esforç colossal per tal d'obtenir aquest resultat. La seva reacció embalà els assistents però no li proporcionà la victòria que cercava. En acabar el combat González fou més aplaudit que no pas Black Bill; el seu gest d'alçar la mà al contrari un cop finida la lluita, la decisió i valentia amb què boxà sempre, li valgueren l'aprovació del públic, el qual, a pes de braços, i en mig de sorolloses aclamacions, el portà al vestiari.

Classe C. Motocicletes 500 c. c.—Primer, Ferran Aranda, "Rudges", en 6 m., 42 s., 2-10. Récord, 71'600 quilòmetres per hora.

Segon, Josep Girona, "Rudge", en 7 m., 3 s.

Classe B. Sidecars c. c.—Avelí Garriga, "K. X.", en 9 m., 16 s., 6-10. Récord, 52 quilòmetres per hora.

Classe F. Sidecars 600 c. c.—A. C., "Ariel", en 8 m., 13 s., 2-10. Récord, 58'300 quilòmetres per hora.

Classe K. Autocicles 1.100 c. c. Prova lliure. X. X., "Salmson", en 12 m., 37 s.

Classe J. Autocicles 750 c. c. Prova turisme. Francesc Castelló, "Austin", en 9 m., 51 s., 6-10.

Classe K. Autocicles 1.100 c. c. Prova turisme. Platino, "Fiat", en 11 m.,

Ha acabat el Torneig de Lligues

L'Athletic de Bilbao, guanyador absolut, seguit a bona distància del Barcelona :: El Deportiu Alavés, vencedor de la segona divisió, passa a formar part de la primera. Una providencial victòria assolida a Irun va salvar l'Europa d'esser-ne eliminat

A l'acabament d'aquest Torneig

Ha acabat—per fi!— aquest Torneig de Lligues, la gestació del qual tants disgustos i tants enrenous va portar, però el resultat esportiu del qual no ha afavorit pas grans coses el futbol.

El Torneig de Lliga, pensat i creat per a enrobustir les caixes dels grans cercles, pèca de llarg i ensopit. No sabem si econòmicament ho respost al propòsit que perseguien els seus iniciadors, però si que pot afirmar-se que esportivament no ha donat cap resultat sensible.

Ja s'ha vist el paper poc airós que han fet els nostres Clubs en el Torneig de referència; el Barcelona, que va començar-lo en forma brillant, s'ha vist batut sis vegades i acaba segon, però distàncies de set punts amb el primer classificat.

L'Espanyol ha sofert set derrotes i dos empats per nou victòries; l'Europa, sorprenentment, a darrera hora ha pogut escapar-se de la cua, ço que R vulia el pas sense contemplacions a la segona divisió, però això i tot el seu per no ha pas estat menys trist.

Com pot veure's pels tres equips locals, el Torneig de Lligues no és cap motiu de satisfacció.

El Torneig de Lligues, que, després els seus iniciadors, havia estat pensat, recordant la "Copa d'Anglaterra", no té absolutament cap de les característiques d'aquesta i pel contrari, és copiat a la de divisions anglaises, ço que en aquest cas és un contrast i fa inútil el Campionat d'Espanya, perquè a Anglaterra no existeix el Campionat.

Un torneig per sistema eliminatori estil "Copa d'Anglaterra", podria haver tingut un cert èxit; però comprenem que aleshores la finalitat financiera, preocupació cabdal dels nostres cercles, no hauria quedat solucionada, perquè el país no està educat prou esportivament per a sentir-se interessat els encontres en els quals molt sovint els seus protagonistes no hauríen estat els jugadors locals.

En aquest Torneig de Lligues ha guanyat l'Athletic de Bilbao; cal dir que és una victòria que l'honora, car si bé sense fer una gran impressió, els jugadors bascos han sostingut sempre dignament el pavelló i han arribat al final sense ni una derrota. Per bé que el quadre de gols en aquestes qüestions no solem tenir cap importància, fent de també de subratllar que justifica aquest lloc d'honor, pels que sóm els que n'hem marcat més i els que els n'hem entrat menys.

El Deportiu Alavés, vencedor de la Segona Divisió, passa ara a la primera; la forma darrerament vista d'aquest altre equip basc ens diu com està de malament el futbol espanyol en general.

I ara esperem que el Campionat Peninsular que s'inicia diumenge, no transcorrerà tan desastrosament per als nostres Clubs com la competició que ara —per fi!—ha acabat.

El Barcelona fou batut pel Real Madrid per 5 gols a 1

Madrid, 30. — El temps, magnífic, veritablement primaveral, ha contribuït a què l'afició madrilenya es congregués aquesta tarda al camp de Chamartín, per presenciar la lluita entre els "merengues" del Real Madrid i els catalans del F. C. Barcelona, encara que del resultat de la lluita ni l'un ni l'altre equip no podien ja treure cap millorament en llur puntuació.

Previs els preliminars de rigor, i el sorteig de camp, l'àrbitre, que és el guipuscoà Pep Murguia, arrenglera els equips en la següent forma:

Real Madrid. — Vidal, Quesada, Torregrossa, Prats, Esparza, Josep M. Peña, Lazcano, Morera, Rubio, Coime i Olaso.

F. C. Barcelona. — Solà, Zabalo, Mas, Martí, Guzman, Arnau, Diego, Golburu, Arocha, Bestit i Ramon.

El resultat, per copiós, ha sorprès sens dubte els propis madridistes, i just és consignar que el marcatge, a desgrat d'haver jugat millor el Madrid que els seus adversaris, ha resultat excessiu per als catalans, que sense tenir una tarda d'encerts, han estat dissortadíssims en els moments decisius.

La seva línia de mitjos fou la millor, la que durant tot l'encontre lluità amb gran coratge, i féu tot el que va estar al seu abast per decantar la victòria a favor seu; però la resta de l'equip, dissortat al principi, i desconcertat després, davant la inutilitat dels seus esforços, no correspongué en qualitat a la de la línia medular, i el resultat fou la victòria rotunda dels campions de la regió Centre.

En la responsabilitat de la desfeta, bona part de culpa es pot adjudicar a la poc encertada actuació del guardameta Solà, qui va estar insegur i descollocat.

Es clar que l'onze català es va presentar amb sensibles baixes, i potser la que més va influir en el desfavorable resultat, fou la de Walter, veritable puntal de la defensa blau-grana, ja que ni Zabalo ni Mas, a despit de llur bona voluntat indiscutible, no feren el que el ros i corpulent back català-alemany acostuma a fer. Però, amb tot, el pitjor de l'equip fou la davantera, en la qual es trobà a faltar el ràpid exterior Pereira, deficientment suplit per Ramon. I d'aquesta línia, el principal defecte fou la lentitud i l'escassa eficàcia i menor encert, en el tret a gol.

El Real Madrid, sense arribar a jugar un gran partit — com no els ha prodigat en aquesta temporada — jugà millor que el seu adversari i va merèixer la victòria, encara que no per tan ample marge. L'artífex de la victòria fou Rubio, al qual avui li sortiren les coses a dretes i va entusiasmar el públic. De la línia de mitjos, no cal fer distincions, pulx totes jugaren amb entusiasme i encert, i fou, com a línia, la més destacada. La defensa, segura i collocada, i Vidal, a la meta, valent i decidit.

El primer gol de la tarda el va marcar el Madrid, als tres minuts de joc, a conseqüència d'una centrada de Lazcano, a mitja altura, que recollí Rubio, deturant la pilota i xutant amb tranquil·litat i vista, i posà la pilota fora de l'abast de Solà, el qual no estava molt ben collocat al seu marc.

El Barcelona anà per fer les pases i primer Golburu i poc després Arocha, llançaren dos grans xuts que deturà Vidal entre els aplaudiments entusiàstics del públic.

Segui després una estona de joc monòton, sense domini per part de cap dels dos bàndols, quan als 35 minuts Rubio i Lazcano repeteixen la jugada que valgué el primer gol, i si davanter centre nacional, donant novament proves de la seva gran serenitat, collocà la pilota, en rematar una centrada de Lazcano, a prec de pal, i sense que Solà, a despit de la seva ràpida estirada, pugui evitar el segon gol dels madrilenys.

Vuit minuts després, el Barcelona és castigat amb cop franc, per falta d'Arnau a Lazcano. Executa el càstig Torregrossa i tramet la bala damunt el marc català, i Lazcano, atent a la jugada, creua un tret superb, que val als "merengues" el seu tercer gol. Poca estona després, acaba el primer temps amb el resultat de tres punts a cap, favorable al Real Madrid.

El segon temps té les mateixes característiques del primer, i el Madrid domina més intensament i és mostren els catalans dissortats en les rematades. Això desesperà els blau-grana, que semblà com si jugessin sense ganes, davant de la inutilitat de llurs esforços. Guzman és víctima d'una basca, i és retirat del camp; romangué fora del joc llarga estona.

En un dels atacs dels catalans, Arocha entra a la rematada, i d'una capcinada encasta la pilota a la xarxa, però el punt és anullat, perquè, segons semblà, ha entrat en fould al porter, al qual ha fet caure a terra d'un cop de colze. Això fa que els ànims dels catalans decaiguin encara més i que el Madrid domini amb més intensitat.

Als 27 minuts, en un atac de tota la línia davantera del Madrid, porta el perill als dominis d'Uriach, que ha suplit en el marc català a Solà, i una centrada d'Olaso la remata a la xarxa en forma indeturable En Lazcano. Es el quart gol dels de la casa i és rebut amb una ovació calorosa.

Pocs minuts després, als 35 de joc, Lazcano i Rubio inicien un nou i bonic avenç, en el qual ambdós jugadors permuten momentàniament llurs llocs respectius i Rubio, des de l'extrem, centra, millor dit: passa avançat a Lazcano, i aquest, sense aturar la pilota, empalma un tret superb, que val el cinquè gol de la tarda, i una ovació clamorosa i unànime, puix que el punt ha estat de factura impecable.

Els catalans no es desanimen per l'score nombrosíssim que tenen en contra, i reaccionen, llançant-se a l'atac decidits i dominen la meta madrilenya. Cap al final, quan mancaven cinc minuts per acabar el temps reglamentari, una centrada de Ramon la recull el navarrès Golburu i empalma un tret dels que tanta anomenada han donat al jugador pamplonès, i que val als catalans l'únic gol de la tarda. Poc després acaba l'encontre, amb el resultat de cinc gols contra un favorable als madrilenys.

L'arbitratge, de Murguia, ha estat bo en general, sense que a la seva actuació es pugui fer cap càrrec, i els catalans no li podran inculpar la desfeta soferta. I quant al joc, ha estat sempre correcte, encara que fort, però sense violències que donessin lloc a incidents.

El públic, satisfet pel triomf dels de la casa, ha servat per als forasters una actitud correctíssima.

L'Europa, en un gran esforç, aconseguí, a darrera hora, sortir vencedor de l'Irun, per 4 gols a 3

Irun.—Amb regular assistència de públic i excellent temps, se celebrà aquest encontre, darrer del Campionat de Lliga, en el qual l'Europa es jugava la darrera carta per a romandre a la primera divisió de la Lliga.

Els europeus, que realitzaren un excellent partit i dominaren durant tot l'encontre, foren els vencedors lògics.

La ineficàcia dels seus davanters en rematar, i algun desencert que tingué l'àrbitre en apreciar alguna jugada, els impedí que marquessin algun altre gol.

Destacà de l'Europa, sobretot, la línia de mitjos, que durant tot l'encontre jugà admirablement, contenint hàbilment la davantera contrària.

En la davantera europeista destacaren sobretot les combinacions precises i jugades de gran visualitat que realitzaren Escrich i Bestit, que durant tot el partit realitzaren un bon curs de futbol.

Els següí en mèrits Mauricí, que renovà els llorers anteriors, jugant com en els seus millors temps, i fou una tanca constant on s'estabeiven els avenços de l'ala dreta irundarra.

De l'Irun destacà, sobretot, el defensa Anza, qui collaborà amb Emery, i evità que la desfeta del seu equip fos més gran.

Els altres jugadors de l'equip, regulars. Els pitjors, Regueiro i Urtiaverea.

els equips s'alinearen així:

IRUN.—Emery, Anza, Manoisidor, Gamborena, René, Maya, Sagarzazu, Regueiro, Urtiaverea, Alfaro i Garmendia.

EUROPA.—Florença, Vigueres, Alcoriza, Gamis, Loyola, Mauricí, Ramonzuelo, Bestit, Escrich, Clordis i Pellicer.

Tant en el primer temps com en la resta del partit, la major part del domini correspongué a l'equip català, però en els primers 45 minuts els seus davanters, malgrat de realitzar un joc magnífic, es veieren anullats davant de la porta, i no aconseguiren marcar cap gol, mentre els seus contraris, aprofitant les poques ocasions que el joc els afavorí, marcaren dos gols: el primer, als 18 minuts, en rematar Urtiaverea una passada d'Alfaro, i als 35 minuts Gamborena tira un cop franc, que Saragarzazu, en rematar-lo de cap, el transforma en el segon gol.

Acabà el primer temps amb dos gols a cap a favor dels irundarres.

En començar el segon temps, el domini és completament català, essent embotellat l'equip fronterer, i Emery realitzà excellents parades, la qual cosa evità que la porta del seu equip fos franquejada, però sense poder evitar que al cap de sis minuts Escrich, en rematar una passada de Bestit, marqui el primer gol per als seus.

Al cap de 19 minuts els irundarres, que aconseguiren espolsar-se una mica el domini que eren objecte, s'imposaren qualcom i aconseguiren un altre gol per mitjà de Garmendia en rematar un centre de Sagarzazu.

En aquest gol hi hagueren protestes, per creure que un jugador guipuscoà va empènyer el defensa Vigueres, però l'àrbitre, que no va veure la falta, no féu cas de les protestes catalanes.

Al cap de tres minuts, Escrich, en rematar un centre de Pellicer, aconseguí el tercer gol. Després d'aquest gol es retirà del camp, per una estona, el jugador irundarra Regueiro.

Bestit fa una passada magnífica a Pellicer, el qual aconsegueix el gol de la victòria.

I amb el resultat de quatre gols a tres, a favor de l'Europa, acaba l'encontre.

Aquest partit fou presenciat pel senyor Irizábal, representant de la Federació Nacional, i pel senyor Sanchiz Zabalza, de la regió Centre.

L'Espanyol vencé la Real Sociedad de Sant Sebastià per 3 gols a 1

El darrer partit de Torneig de Lliga jugat al camp de la carretera de Sarrià, molt poc interès podia desvetllar. Cap dels dos equips tenia res per perdre. Menys interès que el públic, però, demostraren els jugadors, els quals es prengueren el partit amb tanta desgana i ho feren tan desencertadament, que sort hi va haver de les pissarres que donaven les notícies del partit d'Irun, per als catalans, ahir, l'únic que interessava; sinó, la partida estem segurs que s'hauria acabat amb menys públic del que hi havia en començar.

En diverses ocasions el públic, que, com és natural, tenia ganes de divertir-se, va intentar animar la partida amb els seus crits d'encoratjament als seus, però com que portaven avantatge, de res no va servir. La partida seguí tan insulsa i l'únic moment d'emoció ens el proporcionà la pissarra que anunciava la victòria de l'Europa i la derrota de l'Atlètic de Madrid.

Es varen marcar, en tota la partida, quatre gols i fins aquests foren freds, tan freds que sols els més fanàtics varen tenir esma per aplaudir.

Malgrat el desinterès evidenciat en la lluita per uns i altres, varen haver-hi tres o quatre lesionats per part tots ells de l'Espanyol, els quals, cal reconèixer-ho, d'un temps ençà estan ben bé de desgràcia, car no hi ha partit en què no es lesioni un o altre jugador, i sempre ho hem reparat, resulta que els lesionats són les estrelles de l'equip. Ahir, per exemple, varen sortir a pes de braços, extenuats, Ventoldrà i Bosch, i més tard Moliner. I la dissort és tanta, que quan no els fan mal els contraris se'n fan ells mateixos, entrebancant-se o topant.

Bona part de culpa d'això la té segurament el pèssim estat d'aquell camp, que si algun dia fou d'herba, diumenge amb prou feines si es podia comparar amb un camp llaurat.

* * *

De jugades boniques se'n varen veure ben poques en aquest partit. I de jugadors que reeixissin, menys encara. Una i altres se notava que jugaven únicament per passar el temps

NOTES PREGADES

Gironès-Dubbers, Ros-Tortora

Demà, dimecres, se celebrarà a l'Olympia la gran vetllada internacional a base dels combats Ros-Tortora, la revelació de l'equip Lisanti i Gironès-Dubbers, campió d'Europa olímpic i actual campió d'Alemanya, del pes ploma.

Ultra aquests combats figuren en programa un preliminar a quatre rounds i els combats a vuit rounds entre Aguilera, ex-campió d'Espanya, i Muñoz i el de Cuenca-Vilanova, per a la final del torneig del pes ploma Copa Marquès de Vinent, al límit de 57 quilos.

El pesatge dels boxadors

Avui, dimarts, a la nit, de vuit a dos quarts de nou, tindrà efecte a la Federació Catalana de Boxa el pesatge de control i reconeixement mèdic dels boxadors en programa.

Per als efectes del "forfait" de pes, demà es pesaran al Palace Sporting Club, a les dues de la tarda, els boxadors Ros, campió d'Espanya, Gironès, campió d'Espanya i d'Europa, Tortora i Dubbers, campió d'Europa olímpic, actual campió d'Alemanya.

El pesatge serà públic

RUGBY

Els partits del Campionat de Catalunya de Rugby

El Barcelona, la Santboiana i l'Olímpic venceren l'Ateneu, l'Universitari i el Sans, amb bastanta facilitat

F. C. BARCELONA, 61
A. E. F., 0

Aquest match, com pot veure's amb el voluminós resultat, va resultar d'un esclatant domini blau-grana, sense que els ateneistes posessin mai cap fe en la defensa de llurs bats ni en cap atac als buts contraris.

Diumenge l'Ateneu ja es trobava batut abans d'entrar al camp de joc, i és la cosa pitjor que pot passar-li a un equip que, com l'Ateneu, entrés al camp en un plat de batut.

Cal, però, fer una distinció en els jugadors de l'Ateneu, i aquesta és el que al seu capità, senyor Vives, que brega en tots moments amb una fe i encert tan gran, que de secundar-lo llurs companys un altre hauria estat el resultat d'aquest match.

També vàl a reconèixer que el Barcelona des de mitjans de la primera part, en no trobar-se contrari al davant, afluixà fortament el tren, i no va marcar més punts perquè senzillament no els va donar la gana, puix que de continuar marcant assegut com marcaren al començament del match ben segur que els blau-grana haurien batut el récord en la puntuació que en l'actualitat detenen els santboians.

No volem fer capítol de distincions, perquè, sense contrari, tots jugaren molt bé.

A les ordres del senyor Sabat, que va estar bé, els equips varen arrenglerar-se com segueix:

F. C. Barcelona: Vilaseca, Nebot, Folch, Bori, Broggi, Aguilar, Isart, Coromines, Carreras, Baldas, Miquel, Rossini, Fuster, Ruiz i Fontanelles.

Ateneu: Picolin, Catalunya, Liebot, Brunet, Hernández, Vives, Vicente, Banquells, Foix, Martínez, Vilaret i Vàzquez.

U. E. SANTBOIANA, 45
UNIVERSITARI, 5

El resultat d'aquest match, que d'inesperat com era sorprendrà a molts, i en realitat sorprengué àdhuc els mateixos santboians, que mai podien imaginar-se d'obtenir una victòria tan crescuda damunt un equip que com l'Universitari ha constituït en el campionat d'enguany una forta amenaça per als seus líders.

Les causes, però, les trobarem ben aviat si tenim en compte que d'aquell equip Universitari que comença tan brillantment el campionat la sola en resten unes desferres, puix que la desgràcia ha perseguit els estudiants des del començament de la temporada, podent comptar deu jugadors titulats que són baixa en el primer equip per lesions alguns d'ells i altres per estar estudiant fora de Barcelona.

També les causes de la desfeta de diumenge podem cercar-les—ultra que l'Universitari es presentà tan sols amb tretze jugadors—en què la Santboiana presentà una davantera de xicots joves del reserva, que practiquen el joc à mà meravellosament, la qual cosa cal confessar-ho, els fa molt més temibles que els titulars, que practiquen un joc a base de duresa i malícia.

En el quinze santboià, com ja hem dit, la davantera va ésser el millorer de l'equip. A l'obertura santboiana sobresortí Vilar, que vàl fer un excellent partit. En els tres quarts, per damunt de tots Garrigosa, que va ésser el millor jugador sobre el terreny, els altres compliren, i molt bé Elies II a la defensa.

Dels universitaris ja hem dit que varen jugar tots en general un mal partit. Tan sols es distingueren en algunes jugades illades Sabrià, Millan, Freixes i Pelegrí.

L'arbitratge del senyor Baltasar, bo.

Els equips varen arrenglerar-se com segueix:

U. E. Santboiana: Elies II, Aleu, Garrigosa, Bisbal, Gelabert, Vilar, Ros, Rabastós, Mascort, Cartoneli, Cistet, Valls, Valls, Tarrasella, Balcells i Garrigosa.

R. C. Universitari: Vàzquez, Boi, Peidró, Sabiés, Millan, Arzuaga, Oliver, Menda, Freixes, Guardiola, Luque, Pelegrí i Mabolof.

OLIMPIC, 23 - U. E. DE SANS, 0

Un bonic triomf del quinze olímpic, que després que segueixen la forma de presentar els quinze complets amb els asos, que semblava que només els guardaven per als casos de compromís, va, de mica en mica, entrenant el seu equip i afermant-se en el lloc que molt merescudament ocupa.

També el quinze sansenc cada dia va augmentant més la seva classe, ja que si bé és cert que el diumenge va sortit batut de la paletra també no és menys cert que va defensar-se fins als darrers moments amb un entusiasme molt gran, la qual cosa va produir que el nombrós públic que va assistir a presenciar el match en sortís força complagut.

L'autocicle "Salmson", guanyador de la categoria esport

i encara amb el compromís de fer-ho uns pitjor que els altres, però en aquest sentit ningú no va guanyar. Tots dos equips ho varen fer ben malament.

I per gols va guanyar qui més sort va tenir en el tir. Potser si que va atacar més l'Espanyol, però amb una santa innocència que despreocupava els defenses i porter bascos, el darrer dels quals fins arribà al punt de deixar-se passar el darrer punt de la tarda sense fer res per evitar-ho. Padron va xutar de lluny. La pilota sortí no molt ràpida, i Izaguirre, en lloc de posar-hi la mà per deturar-la, va mirar com entrava. El públic no va saber què fer: si aplaudir o riure. I va optar per fer totes dues coses. Això succeí quan faltaven tres o quatre minuts per acabar l'encontre. Per tant, fou un digne epileg de la lluita en el darrer partit del Torneig de Lliga.

Tingué cura de l'arbitratge Comorera. Com és natural de suposar, no va tenir una feina massa feixuga. A les seves ordres s'arrengleraren els equips de la següent manera:

C. D. Espanyol. — Aznar, Fernández, Portes, Kaiser, Espino, Moliner, Ventoldra, Zamoreta, Tena II, Padron i Bosch.

R. S. de San Sebastian. —Izaguirre, Ilundain, Devà, Amadeo, Marculeta, Ayestaran, Mariscal, Zubiria, Belauste, Bienzobas i Yurrita.

Heus ací com es varen aconseguir els gols que proporcionaren la nova victòria de l'Espanyol:

Al cap de quinze minuts de començat el partit, Zamoreta, en un aldarull, aconseguí el primer gol per als seus. Cinc minuts més tard, Tena n'aconseguí un altre que l'àrbitre anullà molt justament per offside de Ventoldrà.

A la segona part, Aramburo rematà magnificament una centrada de Yurrita i aconseguí el primer i únic gol dels domstiarres.

S'animà una mica el joc per tornar a decaure tot seguit, i després de bona estona Padrón aconseguí el gol del desempat.

Quan faltaven tres minuts per acabar, Padrón marcà el tercer gol. El porter, per excés de vista, el deixà passar.

J. M.

Els resultats dels partits de Lliga

PRIMERA DIVISIO

Real Madrid-Barcelona	5-1
Real Unión-Europa	3-4
Espanyol - Real Sociedad	3-1
R. Santander-Ath. Bilbao	2-3
Arenas - Ath. Madrid	2-1

SEGONA DIVISIO

Sevilla - D. Corunya	4-1
S. Gijón-València	2-1
Iberia-Real Oviedo	4-1
Real Murcia-C. Leonesa	3-4
D. Alavés-Betis	2-0

La clasificació definitiva del Torneig

PRIMERA DIVISIÓ

	Partits				Gols		
	J.	G.	E.	P.	F.	C.	P.
Ath. Bilbao	18	12	6	0	63	28	30
Barcelona	18	11	1	6	46	36	23
Arenas	18	9	2	7	51	40	20
Espanyol	18	9	2	7	40	33	20
Real Unión	18	6	5	7	48	52	17
R. Madrid	18	7	3	8	45	42	17
R. Sociedad	18	5	4	9	34	37	14
Santander	18	7	0	11	32	58	14
Europa	18	6	1	11	29	44	13
Ath. Madrid	18	5	2	11	32	50	12

SEGONA DIVISIÓ

D. Alavés	18	9	4	5	44	19	22
Iberia	18	6	9	3	26	22	21
S. Gijón	18	9	3	6	29	28	21
Sevilla	18	9	2	7	41	26	20
València	18	7	4	7	40	43	18
R. Oviedo	18	8	2	8	37	44	18
D. Corunya	18	6	4	8	33	38	16
R. Murcia	18	6	3	9	40	50	15
C. Leonesa	18	6	3	9	31	41	15
Real Betis	18	6	2	10	29	39	14

El Torneig de Classificació

Diumenge va començar aquest torneig de classificació, la finalitat del qual és decidir els tres Clubs que hauran d'ocupar els tres darrers llocs en la primera categoria. En aquest concurs hi prenen part els tres darrers classificats de la primera categoria, més els tres primers de cada grup de la segona categoria preferent. Per tal de cobrir el nombre de Clubs fins a deu, que prenen part en el Torneig de Classificació i tenint en compte que dels nou esmentats es va suprimir el Manresa per les causes prou conegudes, van incloure-s'hi els dos Clubs guanyadors del Torneig d'Eliminació que s'acabà fa vuit dies.

EL MARTINENC SORTI VENCEDOR DEL SABADELL PER 2 A 1

La primera batussa del Torneig de Classificació a Sant Martí tingué males conseqüències: la pèrdua inversemblant de dos punts per al Sabadell, i per al Martinenc l'eliminació d'un dels seus notables jugadors, Cases, per fractura de la clavicula.

Hem escrit batussa *per tal* com hi hagué ben poca cosa de joc, i perquè la caracteristica dominant fou la duresa.

Sota l'arbitratge de Pequera, els equips s'arrengleraren com segueix:

Martinenc: Servat, Barcons, Vinyes, Climent, Pujals, Creixells, Cases, Tonijoan, Sánchez, Morrages i Perera.

C. E. Sabadell: Estruc, Morral, Roure, Codina, Gràcia, Costa, Matà, Bertran, Xaxu, Sala i Pérez.

Als pocs minuts de joc, en una caiguda violenta, es lesionà Cases, del Martinenc, i si bé intentà reaparèixer, en desistí abans d'entrar en joc i es retirà definitivament, pel qual motiu aquest equip quedà reduit a deu jugadors la major part del partit, i la davantera quedà formada *així*: Sánchez, Tonijoan, Morrages i Perera. El marcador marcava empat a un gol en el moment d'aquest accident.

Probablement el Sabadell anà convençut de triomfar, cregut en una superioritat que damunt del paper semblava tenir; però hem de creure que tingué una tarda dolenta, perquè no li sabérem veure aquell conjunt que ens feien creure. Es més: l'equip del Vallès defraudà en gran manera, i no foren precisament simpatics allò que més conquerí en aquest partit, per la seva manera de jugar. Els seus mateixos partidaris quedaren descontents de l'actuació dels jugadors. Tal vegada hom carregarà el mort a l'àrbitre. Res a dir de l'actuació del senyor Pequera. Aturà el joc brut, no permeté que el partit derivés cap a la violència extremada, tal vegada impressionat per l'accident ocorregut, i això fou interpretat desfavorablement per l'equip que intentava imposar-se per aquest mitjà de la duresa. Això és tot. Voler veure altrament, és ofuscació partidista.

El cas és que lluitant contra només deu jugadors el Sabadell no convencé a ningú. No practicà cap joc de compenetració, ni demostrà intel·ligència en els seus rengles. Tot fou confiat a l'empenta personal i a la improvisació. Tota la tarda veiérem una davantera desballestada, que, dominant, no sabia fer gols. Mitjos i defenses no foren res de l'altre món, potser perquè tothom creia massa en les llumeneres, com ho demostra que no saberen aturar l'escomesa dels contraris, que sols tenien quatre davanters, i es deixaren batre, sense aconseguir ni tan sols anivellar els punts. I encara estiguéren a punt d'ésser batuts una tercera vegada en una jugada insegura del porter com la que li costà el segon gol.

No jugà millor el Martinenc, però en veure's handicapat procurà defensar-se tant com pogué, i aconseguí sortir-ne airós. No féu cap joc, és cert. I tal vegada la victòria fou per a ell mateix una sorpresa, però la té ben guanyada, per la forma com hagué de lluitar.

Del joc poca cosa hem de ressenyar; tot consistí en tirar la pilota endavant, i prou, i qui l'arreplega l'arreplega. El Sabadell començà bé. A la poca estona Sala marcà el gol del Sabadell. Una falta dintre la ratlla fatídica fou penalty contra el Sabadell, que Morrages convertí en empat. Retirat Cases, del Martinenc, aquest equip es veu portat a la defensiva, però el Sabadell no aconseguix transformar el seu domini en resultat positiu, fins al descans, després del qual les coses segueixen igual. El Sabadell té afany de guanyar, i ataca pensant marcar, però sense orientació i amb nerviositat, que augmenta més i més. Per contra, el Martinenc marca. En una de les poques vegades que els davanters poden entrar en joc i poden depassar els mitjos del Sabadell, Tonijoan s'apodera de la bala, la llisca a l'extrem, l'arreplega Sánchez i prest la torna a l'interior, on Tonijoan, no veient-se molestat per a xutar, tira baix i de través a la porta, on Estruc, mal collocat, ha de llançar-se i fe resforços perquè la bala no entri; però no pot apoderar-se'n i queda la pilota abandonada davant de gol, i Morrages és a temps de fer-la passar dins del marc.

Encara més tard es reprodui la jugada, i no fou gol perquè no hi hagué cap davanter del Martinenc amatent a la rematada.

Tots els esforços del Sabadell per millorar foren infructuosos, i els desencerts no s'interromperen.

Els que més aguantaren del Martinenc foren Pujals, Creixells, Vinyes, Servat i l'afortunat Morrages. Dels altres, bé Tonijoan i Sánchez en la jugada reeixida que valgué el gol de la victòria; els altres no passaren de discrets.

Del Sabadell sols es distingí fermament Codina. Els altres tingueren de tot, però en general desencertats, començant per Gràcia i acabant per Estruch. El conjunt no existí.

EL PALAFRUGELL BAT EL JUPITER PER 5 A 2

Una contundent victòria dels empordanesos, els quals en una part pletòrica d'encerts saberen imposar-se i arribar àdhuc a desmoralitzar l'equip del Poble Nou, al qual hom concedia a priori una major envergadura.

El joc intel·ligentíssim del davanter centre palafrugellenc Miquel fou causa directa de la bella victòria dels blanc-negre. L'esmentat jugador imposà la tònica de passades llargues als extrems, que fou profitosa, com indicà ben avat el marcador davant l'estupefacció dels del Júpiter, que en trenta minuts veieren la bala cinc vegades a la xarxa. Reixachs, Espasa, Escuder i Ferriol foren els autors dels gols palafrugellencs, marcats tots en el primer temps. El Júpiter en marcà un per mitjà de Barceló, i Guix desaprofità una avinentesa de tornar a marcar en tirar sense gens de malícia un penalty que blocà Ganxia.

La segona part fou una demostració de l'escotament dels dos equips pel joc cobejós del primer temps. Pressionà el Júpiter, però la rereguarda local estigué sempre amatent en tallar tot intent d'amenaça a la porta, en la qual cosa fou l'heròi el defensa Ponç. Tingueren un sol instant de vacillació, i Carbonell marcà el segón gol per als seus.

El joc fou correcte i el Júpiter palesà la seva vàlua, malgrat la derfeta. Reeixiren l'ala Virgili-Guix, Bosch, Barceló i Botella.

Arbitrà M. Saurí, demostrant una vegada més el que—a Palafrugell almenys—tothom ja sap: que no està capacitat per arbitrar partits d'una mica d'importància. No va satisfer gens ni mica ni a tiris ni a troyans, malgrat que la partida se li presentà fàcil.

L'arrengleració dels equips fou la següent:

C. E. Júpiter: Munyer, Oró, Botella, Bosch, Gómez, Peiró, Pueyo, Barceló, Carbonell, Virgili i Guix.

Palafrugell: Gauxia, Ponç, Blanc, Castelló, Rosalenc, Cabanes, Ferriol, Espasa, Miquel, Escuder i Reixachs.

EL TERRASSA VENÇUT PEL BADALONA PER 5 A 3

Aquest partit, celebrat a la ciutat d'Egara, fou interessantíssim, llevat dels darrers vint-i-cinc minuts, durant els quals el Badalona es féu amo per còmplet de la situació, davant de la desmoralització que s'apoderà dels terrassencs pels motius que expliquem més avall.

El partit va començar a un tren fantàstic per part de tots dos equips. El Badalona donà, en principi, la sensació de més serenitat, que li valgué el portar un avantatge de dos gols; però vingué una reacció dels propietaris del camp, reacció inesperada, i llavors el partit començà a tenir un interès enorme; els avenços terrassencs eren continus i llurs contraris feien el que podien per a desballestar les jugades; fou inútil, però; el Terrassa F. C. pogué anivellar el resultat marcant dos gols per mitjà de Sebastià i Canals. Inútil dir que el partit llavors prengué un caire d'expectació formidable, puix que els terrassencs seguien pressionant d'una manera que no podia donar gaires esperances als badalonins. Efectivament, aquests no creien, segurament, trobar un Terrassa tan recuperat, i se sorprengueren. Vingué, però, una jugada, molt discutible, en la qual Cruella ordenà tirar un penalty contra el Terrassa, i es desfeu l'empat. El joc seguéix essent vistós i no decau al un sol moment. La primera part acaba amb aquell resultat.

El segon temps començà amb les forces completament anivellades, si bé potser amb una lleugera pressió a favor dels terrassencs, el quals aconseguiren novament l'empat, per mitjà de Canals. No cal dir que l'entusiasme entre els terrassencs és enorme. El coratge dels jugadors propietaris del camp no minva pas gens ni mica, i aquests s'acosten sovint a la porta badalonina. Els forasters segueixen defensant-se com poden, i en un dels avenços terrassencs s'obté un penalty contra el Badalona. Es tirat per Cadafalch, i el porter badaloní aconseguéix aturar la pilota. Des d'aquest moment comença la depressió terrassenca; una jugada quasi mortal i no haverla pogut convertir en gol i per tant el consegüent avantatge, els desmoralitzà bon xic, no tant, però, que no seguissin jugant amb un cert entusiasme, que encara els feia ésser superiors als seus contraris. I es produí una altra jugada desgraciadíssima per al Terrassa. En el persistent domini es troben davant la porta badalonina diversos jugadors terrassencs, i Pàmies, a un metre, xuta d'una manera fulminant; el porter del Badalona estava bracejant com buscant la pilota, puix que donada la seva situació no li era possible veure on era; i en el moment que l'esfèric anava a entrar topa amb la mà de l'alludit porter i salva un gol segur. La desmoralització terrassenca, llavors, es féu més palesa, i el joc es desllueix, perquè aquells no saben sobreposar-se a llur desgràcia; estat que va accentuar-se, puix que Santillana, un dels eixos de l'equip, fa estona que no descabdella pas el seu bonic i pràctic joc habitual. I encara vingué la jugada cim, en la qual es posà ben bé de manifest que estava escrit que els terrassencs havien de sucumbir. En un avenç dels badalonins, Sangüesa, des de l'extrem, xuta matemàtic damunt la porta d'Ulldemolins; aquest l'atura amb les mans, però no sabem per què, aquella s'el escorre i es marca un gol el mateix porter.

Des d'aquell moment els terrassenes ja només eren al camp materialment. Quant a joc, ben poc se'n va veure per part d'ells; la desmoralització s'havia apoderat de llur ànim, i procuraven defensar-se com podien. Els badalonins encara aconseguiren un altre gol. L'encontre finí amb el resultat de cinc gols a tres a favor del Badalona.

Aquest partit, en conjunt, fou un dels millors que d'un quant temps a aquesta part s'han pogut veure al camp terrassenc, i fou una veritable llàstima que els jugadors locals no se sabessin sobreposar a llur desgràcia, puix que donada la manera com es descabdellava la partida poteer encara podien haver obtingut, si no la victòria, almenys l'empat.

Quant a la impressió global del parit, es podria sintetitzar així: El guanyà el porter del Badalona, i el perdé el porter del Terrassa.

El Badalona donà la sensació d'estar en millors condicions tècniques que el seu contrari, però també demostrà que quan juga amb un enemic que li plantà cara, com vulgarment es diu, ha d'augmentar el coratge i l'entusiasme per a triomfar.

Quant al Terrassà, malgrat del resultat, posà novament en evidència que està en plena recuperació, i que dònarà disgustos, i obtindrà no poques victòries. Cal, però, no deixar-se imposar, en els moments decisius, pel pessimisme.

Arbitrà Cruella, i el seu arbitratge fou bo en el segon temps; no així en el primer, que, al nostre entendre, perjudicà enormement el Terrassa.

L'ILURO VENCEDOR DEL SANS PER 3 A 1

Mataró. — El primer partit corresponent al Torneig de Classificació, ha correspost jugar-lo al nostre equip contra la U. E. de Sans.

No cal dir com era esperat aquest partit, puix que hom comptava per endavant que l'Iluro oposaria a la U. E. de Sans tot el seu entusiasme per tal de sortir-ne victoriós.

L'encontre no decepcionà pas; tot el partit s'escolà amb una rapidesa extraordinària, la qual cosa féu que si bé les jugades la majoria de vegades no responien a l'entusiasme, amb tot arribà a satisfer el públic.

L'Iluro s'adjudicà la victòria pel seu joc més ràpid i l'encert de la seva davantera, després d'un partit força interessant.

Ferrer aconseguí el primer gol per el Sans, i Fernández assolí l'empat poc abans d'acabar la primera part.

Soler i Barri marcaren al segon temps els altres dos gols que donaren el triomf a l'Iluro.

Els equips foren els següents:

Iluro: Terró, Mas, Blanes, Prats, Soler, Bonet, Fernández, Mestres, Ravell, Barri i Serra.

Sans: Casanoves, Torredeflot, Bartolí, Duran, Pauses, Ponç, Calvet, Ferrer, Pous i Oliveres.

L'arbitratge de Lemmel, encertat.

EL SANT ANDREU I L'A. OBRERS EMPATEN A DOS GOLS

Aquest partit jugat a Vilanova, va distingir-se per la competició constant. El resultat va ésser d'un empat a dos gols, resultat ben just si bé a la primera part els locals pressionaren molt més que els forasters, en canvi a la segona foren aquests darrers els que portaren la iniciativa del joc.

De totes maneres creiem que els Alumnes a la primera havien d'assegurar-se la victòria, però la davantera, formada amb alguns nous elements, no s'entengué, i a més Rosselló, que debutà de davanter centre, estigué desencertat i fallà dos gols d'una manera molt innocent. Fou una llàstima que no jugués Feidró, perquè creiem que amb el joc que es donà a la davantera i amb el dia feliç que tenien els interiors, els dos punts s'haurien quedat a l'Associació.

El Sant Andreu per la seva part també jugà molt bé, especialment la davantera, que féu treballar de debò els mitjos i els defenses locals, que es canaaren d'aclarir situacions perilloses.

El primer gol el marcà a la primera part Callao d'un xut a tota marxa, que entrà brunzent a la porteria. Ja bastant entrat el primer temps, els forasters empaten en tirar un còrner que rematà Sánchez. I encara abans d'acabar-se els primers 45 minuts Olaria desempata a favor dels Alumnes en un xut a mitja volta. El segon empat fou marcat a la segona part per mig de Sanuig.

Formaren els equips, a les ordres del senyor Mariner:

U. S. Sant Andreu: Palau, López, Soler, Batet, Ferrer, Inglan, Carfio, Besolí, Sanuy, Sánchez i Comes.

Alumnes Obrers: Oliva, Pueyo, Roca, Bertrand, Altés, López, Lapena, Callao, Rosselló, Olària i Torres.

Foren els millors: Carfio, Comes i Soler pels andreuencs, i Pueyo, Roca, Altés i López pels alumnes. Es de remarcar que Pueyo fou retirat del camp abans d'acabar, degut a una forta topada amb un davanter contrari.

Dels debutants, Lapena bé i Rosselló dolent. El senyor Mariner arbitrà amb encert.

LA PUNTUACIO DESPRES DE LA PRIMERA JORNADA

	Partits				Gols		
	J.	G.	E.	P.	F.	C.	Ps.
Palafrugell	1	1	0	0	5	2	2
Badalona	1	1	0	0	5	3	2
Iluro	1	1	0	0	3	1	2
Martinenc	1	1	0	0	2	1	2
St. Andreu	1	0	1	0	2	2	1
A. Obrers	1	0	1	0	2	2	1
Sabadell	1	0	0	1	1	2	0
Sans	1	0	0	1	1	3	0
Terrassa	1	0	0	1	3	5	0
Júpiter	1	0	0	1	2	5	0

A LES CORTS

El Pàtria de Saragossa perdé contra un equip mixt del Barcelona per 4 gols a 3

A Les Corts no hi podia mancar partit, malgrat de què el primer equip jugués a Madrid. Per esbarjo dels socis, se'ls preparà un partit entre un equip de jugadors blau-grana i el primer del Pàtria de Saragossa.

I qui va anar a Les Corts es va divertir força. Hom va constatar jugades brillants al costat d'altres més ignocents, però fetes amb tot l'entusiasme. Es marcaren set gols. Quatre a favor dels blau-grana i tres pels aragonesos. Això sol indicarà la feina que varen tenir llurs porters.

Campabadal, diumenge es va tornar a revelar com a el gran rutlador que tothom prevela. Ell fou l'autor de tots quatre gols del seu equip, i tots ells ben bonics.

Els equips foren:

PATRIA. — Castro, Giménez, Arater, Pujades, Costa, Rufo, Santis, Armas, Bunillo, Buiria i Albor.

BARCELONA.—Llorenç, Bussot, Pedrol (a la segona part Buj), Palau, Burguete, Gambra, Lluch, García, Campabadal, Seman i Sagi.

Els quatre gols del Barcelona els féu, com hem dit abans, Campabadal, dos a la primera part i dos a la segona.

Els dos primers del Pàtria foren obtinguts per Bunillo, també a la primera part. A la segona, Buiria féu el tercer i darrer.

L'activitat del president de la Federació Catalana de Futbol

A BALAGUER, A LLEIDA I A TARRAGONA

Seguint el programa projectat, diumenge al matí, el president de la Federació Catalana de Futbol, En Josep Sunyol i Garriga, visità els esportius de Balaguer, aprofitant-ho per a inaugurar el cicle de conferències organitzat pel Centre Excursionista Balaguerí, que presidéix En Pau Cabeceran.

El Teatre Principal, on tingué lloc la conferència, presentava un aspecte brillantíssim.

Ultra el senyor Sunyol, dissertà, també sobre temes esportius, el nostre company Josep A. Trabal.

De Balaguer, el president de la Federació Catalana de Futbol es traslladà a Lleida. Allí visità el cementiri civil, on diposità unes flors damunt la tomba d'Alfred Perenya. També anà, després, al camp d'esports de la Joventut Republicana. A migdia tingué lloc el dinar íntim que el Club Lleida donà al president de la Federació, al qual hi assistí una molt nodrida representació d'esportius lleidatans.

El president del Lleida demanà al senyor Sunyol l'ajut de la Federació per tal d'endegar l'esport lleidatà, i un membre de la Joventut Republicana comunicà el desig d'aquesta entitat d'alxecar un bust d'Alfred Perenya al camp d'esports de la Joventut, i sollicità la collaboració que el senyor Sunyol oferí, seguidament, com a president i com a particular.

Fou obsequiada amb flors la senyora d'En Sunyol, i l'acte acabà enmig de l'entusiasme general.

De Lleida, el senyor Sunyol i els seus acompanyants marxaren cap a Tarragona.

Allí, a les set de la tarda, i a l'estatge de l'Ateneu, tingué lloc el segon acte d'homenatge als campions interprovincials, amb una altra conferència del nostre amic Sunyol, organitzada pel Futbol Club Tarragona.

En Sunyol descabdellà el tema "Esport i ciutadania", i al final va reclamar l'ampliació de l'amnistia per a tots els perseguits socials i polítics.

Fou aplaudit entusiàsticament per la nombrosa concurrència, entre la qual h havia representacions de Reus i d'altres localitats.

Després es procedí a l'acte d'inaugurar unes dependències del Club Gimnàstic.

La reunió del setè miler del F. C. Barcelona

Els delegats i suplents del setè miler convoquen els socis per a donar-los compte de l'assemblea extraordinària del F. C. Barcelona.

La reunió tindrà lloc demà, dimecres, dia 2, a les deu de la nit, a la plaça del Pi, número 2, primer, i es prega amb interès l'assistència.

NATACIO

A LA PISCINA DEL C. N. BARCELONA

En la curse de desempat del Premi Kappel triomfà la senyoreta Nadal

La senyoreta Bassols batè el rècord de Catalunya i d'Espanya del seu metres estil lliure

Els equips A vencedors en els seus respectius Grups del Concurs d'Hivern

Diumenge tingué lloc, a la piscina del C. N. Barcelona, el desempat existent entre les senyoretes Bassols i Nadal per al Premi Kappel.

La forma en què s'establí el desempat fou concedint un temps determinat a totes due nedadores, sortint-ne vencedora la nedadora que a properació fes millor temps.

Senyoreta Bassols, que ha batut el rècord dels seu metres estil lliure

La primera en llançar-se a l'aigua fou la senyoreta Bassols, a la qual se li concedia el temps rècord de 3 m. 11 segons; féu una carrera plena d'entusiasme i assolí batre el rècord que ella mateixa posseia, emprant el temps de 3 m. 10 s. 3-10, temps que rebaixa 7-10 de l'antic rècord.

A continuació corregué la senyoreta Nadal, concedint-li el temps de 4 minuts, 13 segons; la magnífica carrera d'aquesta nedadora fou conseqüència del dur entrenament que lliurà durant la darrera setmana, i que diumenge passat recollí els fruits. Esmerçà en la carrera 4 m., 09 s. 5-10, temps que rebaixà de 3 segons 5-10 el temps concedit, i, per tant, li va permetre l'adjudicació definitiva de la màquina d'escriure Kappiel, premi en aquest trofeu que, com se sap, fou gentilment cedit per la casa que porta aquest nom, per mediació del seu representant a Barcelona, senyor Soriano.

La nostra enhorabona a la senyoreta Nadal, perquè la seva victòria és el triomf, una vegada més, de la constància i gran voluntat en els entrenaments. Així és com s'arriba lluny.

La classificació va establir-se així:

200 metres estil lliure, final. Trofeu Kappel, handicap.

Primera. Senyoreta Nadal: temps concedit, 4 m. 13 s.; temps aconseguit, 4 m. 9 s. 5-10.

Segona. Senyoreta Bassols: temps concedit, 3 m. 11 s.; temps aconseguit, 3 m. 10 s. 3-10, batent el rècord de Catalunya i d'Espanya per ella mateixa detentat, en 3 m. 11 s.

CONCURS D'HIVERN

Diumenge es celebrà a la piscina del C. N. Barcelona la darrera jornada d'aquest important concurs, que tan profitoses ensenyances ha reportat a tots aquells nedadors que enguany feien llur debut a les lluites esportives.

Dels dos encontres anunciats, només se celebrà el pertanyent al grup A, puix que en el grup B l'equip B cedí els punts al seu contrincant.

La carrera més interessant fou la de reemplaçaments (1)(10), la qual resultà durament disputada. Vencé l'equip B de justeu.

En el partit de water-polo, el resultat fou favorable a l'equip B, el qual vencé per 5 gols a 1, després d'un bonic partit.

De la puntuació obtinguda en aquesta jornada, el que en surt amb major ganància és l'equip A, que amb aquest jugar diumenge, quedà com a segur vencedor d'aquest concurs.

Els resultats tècnics foren els següents:

Grup A. Equip B contra D.

3 per 100 estils.

Primer. Equip D: Valdés, Hoffenreich, Palatxi, 4 m. 13 s.

Segon. Equip B: González, Benavent, Martínez, 4 m. 40 s.

5 per 50 lliure.

Primer. Equip B: González, Fernández, Benavent, Miquel, Artal, 2 m. 38 s. 2-10.

Segon. Equip D: Mirosa, Báscs, Palatxi, Nadal, Valdés, 2 m. 40 s.

Water-polo, àrbitre M. Trigo.

Primer. Equip B: González, Ruiz, Espluguas, Fernández, Benavent, Artal, Miquel, 5.

Segon. Equip D: Rosés, Mirosa, Fontanet, Palatxi, Nadal, Valdés, Bassell, 1.

Puntuació: Equip B, 12 punts; equip D, 3 punts.

Grup B. Equip B contra D.

L'equip B cedeix els punts a l'equip D per no haver-se presentat.

Puntuació: Equip B, 0 punts; equip D, 15 punts.

Seguidament es jugà l'esmentat partit de water-polo entre els aficionats de primera categoria, en vistes a la gran activitat que hi haurà la temporada vinent.

El partit resultà força interessant i molt igualat.

Es constituïren els equips així:

Equip blanc: Jiménez G., Salazar, Trigo M., Puig, Borrás, Majo, Lafuente.

Equip blau: A. Trigo, Gelbermann, Brull, Gàmper, Cruella, Jiménez R.

Venceren els blaus per 3 a 1.

CONCURS D'ATLETISME I NATACIO DEL C. N. ATLÈTIC

Diumenge, al tros de platja que posseeix el C. N. Atlètic se celebrà la cinquena jornada d'aquest interessant concursdenataci ó i atletisme, que comprenia les següents proves:

Primera: Salt de llargària amb impuls, guanyada per J. Martínez; i segona, 100 metres lliure a la mar, en la qual va classificar-se primer Mestres, seguit de Martínez i Cruz.

Les proves van ésser presenciades per un públic força nombrós, demostratiu de l'interès que l'esmentat concurs ha despertat.

Els resultats foren:

Salt de longitud amb impuls.

1. J. Martínez. Atlètic, 4'34 m.
2. N. López, Olímpic, 3'91.
3. J. Farrús, Atlètic, 3'78.

100 metres lliures.

1. F. Mestres, Atlètic, 1'25.
2. J. Martínez, Atlètic, 1'37.
3. H. Cruz, Olímpic, 1'42.

Classificació general.

1. J. Martínez, Atlètic, 204 1-2 punts.
2. J. Farrús, idem, 196.
3. F. Mestres, idem, 170 1-2.
4. López, Olímpic, 167.
5. H. Cruz, idem, 166 1-2.
6. A. Mova, Atlètic, 149.
7. T. Larues, idem, 139.
8. A. Tablas, idem, 137 1-2.
9. A. Andreu, id., 105.
10. J. Castelló, idem, 100.
11. M. Solé, idem, 94 1-2.
12. J. Manrubia, idem, 69.
13. J. Mejía, idem, 38 1-2.
14. F. Reyes, idem, 40 1-2.
15. Beltran, Olímpic, 40.
16. P. Suarés, idem, 31 1-2.

REM

AL CLUB DE MAR N. E.

Diumenge passat, en lots a quatre remera i en un trajecte de 2.000 metres en línia recta, va tenir lloc la darrera eliminatòria de les organitzades pel Comitè de Rem del Club de Mar N. E., per a designar els equips que han de representar l'esmentat Club en les properes regates Copa Primavera, que tindran lloc al nostre port diumenge vinent, dia 6, sota l'organització del R. Club Marítim, per delegació de la Federació Catalana de Rem.

En aquesta prova varen fer demostració de llur bon estat de forma els equips Carbonell i Mollera, ço que quedà demostrat pels bons temps obtinguts. Quant a l'equip Pedrol, hagué d'abandonar la regata als 700 metres, per avaria.

Els resultats tècnics foren els següents:

1.—"Rafel de Casanova", tripulat pels senyors Geromina, Xuclà, Sagués, Boadà; timoner, Carbonell. Temps: 8 m. 21 s. 4-5.

2.—"Marquet", tripulat pels senyors Robredo, Valls, Gané, Casabon; timoner, Mollera. Temps: 8 m. 26 s. 4-5.

OLIS MINERALS D'ALTA QUALITAT PER AUTOMOBILS, MOTORS I MAQUINARIA GENERAL
C. ROSELL CASAMITJANA — Ronda de Sant Pere, 21 — Telèfon 12466

BASCULES
ARQUES
PER A CABALS
PIBERNAT
Parlament, 91 11 - BARCELONA

T. S. F.

Programes per a avui

UNION RADIO BARCELONA

349 m.

11.00: Campanades horàries de la Catedral. Comunicat del Servei Meteorològic de la Diputació Provincial de Barcelona. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps al NE. d'Espanya, a la mar i a les rutes aèries. Nota meteorològica ràdiotelegràfica per a les línies aèries.

13.00: Emissió de sobretaula. Tancament del Borsí del matí. El sextet Ràdip, alternant amb discos selectes: "Alejandro Izquierdo", pas doble (R. Gaínza); "Estilo chalao", xotis (J. Jarque); "Night of Orient", vals (J. Santis); "Sérénade espagnole" (G. Bizet); "La princesa del dòlar", selecció (L. Fall).

Informació teatral i cinematogràfica

"Moltfort's", one step (J. Dotres-Vila); "Chanson de mai" (A. Corbellini); "Doña Francisquita", tango (V. Greco); "Enseñanza libre", gavota (G. Giménez); "Andalucía", pas doble (E. Fernández Blanco).

Informació d'actualitat referent a l'Exposició de Barcelona.

15: Tancament de l'estació.

Ràdiobeneficència

De 16 a 17: Sessió ràdiobenèfica organitzada exclusivament en obsequi de les institucions benèfiques, asils, hospitals i casas penitenciàries de la Península. Seccions literària, instructiva, humorística i musical.

17.30: Obertura de l'estació. "Sandungueras", pas doble (S. Tapia i E. Bregel) Trio Ibèria; "La meiga", cançó (Guridi), per F. Caballé; "Nymphes et Libellules", vals (M. F. Rosard); "Chamorro", pericon (J. Versalles), Trio Ibèria; "Quartet en re menor", quart temps, final (Haydn), pel Quartet Elman; "Dance-me", fox (R. Terralba), Trio Ibèria.

18.00: Cotitzacions dels mercats internacionals i canvi de valors. Tancament de Borsa.

Sessió femenina

18.05: Pàtiques per a la dona, per "El Duendecillo de las Ramblas" redactades per l'escriptora Maria del Pàtrocini Alba.

18.30: Notícies de premsa.

El Trio Ibèria interpretarà: "Sérénade Idylle" (E. Fuster); "Flup!", selecció (J. Szulc); "Pensée d'automne" (J. Massenet); "Cielo español", marxa (G. Faura i F. Escofet).

19.00: Tancament de l'estació.

Idiomes

Curs elemental d'anglès, amb assistència d'alumnes davant el micròfon, per les Escoles Massé, a càrrec de la professora madma miss Kinder.

21.00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de la Diputació Provincial de Barcelona. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps al NE. d'Espanya, a la mar i a les rutes aèries.

Cotitzacions de monedes i valors. Tancament del Borsí de la tarda. Butlletí Quinzenal Sanitari facilitat per l'Institut Municipal d'Higiene de Barcelona.

Setmana còmica

21.10: Revista festiva en vers, escrita i recitada pel popular actor i autor Joaquim Montero.

21.25: L'orquestra de l'estació interpretarà: "Aux bords de la Moselle", marxa (H. T. Dreyer); "Monsieur Dumollet", selecció (L. Urgel); "Souvenir de Mona Lisa", vals lent (J. Schebek); "Causerie" (C. Cui).

21.45: Treballs literaris per l'actriu Rosa Cotó, i l'autor Ramon R. Colominas.

22.00: Notícies de premsa.

22.05: Recital de guitarra a càrrec de la concertista Josefina Cruzado Tàrrega, neboda del gran guitarrista Tàrrega.

Concert choral

22.20: Emissió a càrrec de la Societat Choral La Unió Sancugatenca. Director, Josep Alier. "Salut als cantors" (A. Thomas); "Bucòlica", sardana, estrena (Font-Sabater); "Els pescadors" (J. A. Claver); "Arri, Moseu" (Pep Ventura); "L'Emporda", sardana (E. Morera); "El pom de flors", chor i orquestra (J. A. Claver).

Informació d'actualitat referent a l'Exposició de Barcelona.

22.00: Tancament de l'estació.

UNION RADIO CATALANA

268 m.

19: Obertura de l'estació. Cotitzacions del Borsí de la tarda.

Audició de discos escollits en els intermedis.

Notícies de Premsa.

20.30: Tancament de l'estació.

ASSOCIACIO NACIONAL DE RADIODIFUSIO (EAR-157) amb onda de 45 metres

Cada dilluns, dimecres i divendres, no festius, de 21'30 h. a 22'30 h., en fonia, noticiari de l'Associació.

Consell general de la Caixa de Pensions

El Consell General de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis celebrà el diumenge passat la seva reunió estatutària anual, la qual tingué lloc sota la presidència del governador civil, senyor Despujol, i amb assistència de gairebé tots els nombrosos vocals components de l'esmentat Consell General.

El senyor de Rebut el senyor governador amb expressives frases d'afecte i consideració pronunciades pel president de la Caixa, senyor Ferrer-Vidal, es procedí a la presentació i examen de la gestió administrativa de la Caixa de Pensions durant l'any 1929, que fou aprovada per unanimitat, amb un vot de gràcies atorgat al Consell d'Administració pels satisfactoris resultats de l'exercici.

Fou elegit vocal del Consell general el senyor Josep Feliu Font, de Palma de Mallorca, i foren reelegits per als càrreca del Consell d'Administració els vocals que estatutàriament acabaven en els dits càrrecs.

En aquesta reunió es donà també compte de la R. O. del ministeri de Treball i Previsió, del dia 3 de març, decretant la inscripció de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis i Germandat de la Verge de l'Esperança, en el Registre de Caixes Generals d'Estalvi, obert en virtut del nou règim legal aplicable a aquestes institucions, inscripció realitzada en virtut de l'informe favorable emès per la Sots-inspecció d'Estalvi sobre l'expedient presentat per la Caixa de Pensions i en mèrits del dictamen igualment favorable emès per la Junta consultiva de l'Estalvi.

El governador civil, senyor Despujol, agraint les paraules d'afecte que se li havien dedicat, manifestà la seva complaença per l'estat floreixen i pròsper de la Caixa de Pensions i per l'obra social i benèfica que realitza.

El restabliment de l'hora d'estiu

L'Acadèmia d'Higiene de Catalunya ha cursat el següent telegrama:

"Excm. senyor president del Consell de Ministres.—Madrid. — L'Acadèmia d'Higiene de Catalunya (Corporació Oficial), en sessió celebrada el dia 28 del corrent, ha pres per unanimitat l'acord de pregar a V. E. se serveixi restablir l'hora d'estiu, per tal que les classes treballadores puguin gaudir del benefici d'un hora més de llum, per ésser font de salut i de vida. — Barcelona, 28 març 1930. — El president, *F. Pons Freixa.*"

Han estat cursats aquests telegrames:

"President del Consell de ministres. — Madrid. — Lamentem que classes mercantils madrilenyes, que no cediren any darrera any demanant supressió hora d'estiu, hagin finalment sortit amb la seva, i que el Govern anteposi interessos dita minoria sobre desig unànime població treballadora total país i element jove amant deports. Suposant advertit V. E. evident parcialitat dels qui llinformaren, esperem rectificació R. D. Gaseta i implantació hora d'estiu. — El saluden Miquel, Arna, Vicents, Ortí (seguéixen les firmes)."

"President Consell de ministres. — Madrid. — Associació Funcionaris Aigües Barcelona sollicita establiment hora d'estiu en benefici salut classe treballadora.—La Junta."

Excm. senyor president Consell. — Madrid. — Dependents casa "Uralita", assabentats supressió canvi hoora, protestem respectuosament triomf esperit petit de classe coontrari benefici general acceptat països europeus. Salvat, Estivill, Comes, Giralt, Genové, Capdevila, Oliveres, Salvatella, Puig, Vinyes, Rodelles, Sànchiz, Capdevila, Girbau, Pellicer, Aguiló, Selva, Giralt, Bort, Clos, Casajoana, Puigjalloses, Wagner, Crespo, Santsalvador, Hernàndez, Lanuza, Fibla, Olaya, Mora, Grenzner, Coma, Llitjos, Ferrer, Junca, Merino, Roser, Carpio, Pibernat, Muro, Nicolau, Martín, Ventura, Gardiel, Negre, Veciana, Capella, Felius, Esteve, Riera, Abizanda, Santpere, Esteve, Díaz, Cortina, Tomàs, Cavero, Bur, Solans, Díaz, Ferrer, Macià, Torres, Torrelles, Cala, Macip, Masiques, Vara, Joan, Majoral."

Govern civil

VISITES AL GOVERNADOR

Ahir visitaren el governador una comissió d'obrers del camp de Sans per tal de lamentar-se que pels patrons no sigui observada la jornada legal. També el visità el general Araoz i una comissió d'advocats.

EL FESTIVAL GIMNASTIC ESCOLAR

Al Govern civil han donat una nota que diu:

"El gobernador civil, que ha sido invitado al festival gimnástico escolar que se proyecta celebrar el día 28 de abril próximo en el Estadio de la Exposición, conocedor del enorme esfuerzo y sacrificios que la preparación del mismo supone, tanto para las familias de los niños como para los organizadores y maestros que tan abnegadamente están desde el mes de septiembre trabajando en ello, ha prometido asistir muy gustoso a tan patriótico acto, el primero de esta categoría que tendrá lugar en España, e interponer sus buenos oficios a fin de que el Gobierno patentice el agrado con que ha visto tan meritoria labor."

Aquest número ha passat per la censura governativa

ESPECTACLES

TEATRES

Teatre Català Novetats

COMPANYIA CATALANA

Direcció: C. CAPDEVILA

Avui, a les cinc, tothom a riure amb l'obra

PARENTS, AMICS I CONEGUTS

4 actes de gran broma, de M. Duran de València. Preu popular.

Nit, gran funció a honor i benefici de Maria Morera amb la seva sublim creació

LA MARE d'En Rusiñyol

Demà, tarda, programa còmic: La divertida obra SANG BLAVA d'En J. Pous i Pagès.

Nit, JOVENTUT JORDIANA: La famosa obra LA MARE.

Divendres, estrena: L'HOME QUE S'HAVIA DE MORIR farsa folletinesca de Josep Maria ...s.

Es despatra a Comptaduría.

TEATRE CATALA ROMEA

Companyia VILA - DAVI

Avui, tarda, a les cinc. Un tip de riure amb l'adaptació de Francesc Madrid

Baby, la Ventafocs núm. 52

Nit, a un quart d'onze: L'AMOR, BON DIPLOMATIC i el gloriós poema d'En Gassol

LA DOLOROSA

Demà, tarda, LA DOLOROSA. Nit, festival de la Casa València. Dijous, tarda, LA CAPUTXETA VERMELLA.

TEATRE BARCELONA

COMPANYIA DRAMATICA RICARD CALVO

Avui, dimarts, tarda, a un quart de sis. Nit, a un quart d'onze. El drama en cinc actes, en vers, del duc de Rivas,

DON ALVARO O LA FUERZA DEL SINO

Demà, dimecres, tarda: Don Alvaro o la fuerza del sino. Nit: Los amantes de Teruel.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil i grans espectacles de JOSEP SANTPERE. Primera actriu i directora: Josep Santpere i Alexandre Nella. Primera actriu: Maria Fortuny

Avui, dimarts, tarda:

EL PROCES DE MARY DUGAN

Nit, extraordinària, funció organitzada per la Germandat de Sant Pere Pescador, a benefici de la seva biblioteca i en homenatge al popular escriptor Josep Serra:

Després diuen que el peix es car

i altres atraccions.

TEATRE POLIORAMA

Companyia còmica Espriverdi i Mora

Avui, dimarts, tarda, a les 5'15:

¡ATREVETE, SUSANA!

Nit, a un quart d'onze,

¿QUE DA Vd. POR EL OONDE?

Romea: LA DOLOROSA

TEATRE NOU

Gran companyia de sarsuela castellana i catalana de G. Camarasa. Sort

Direcció: Llimona-Martínez Valls

Primer tenor: JOAN ROSSICH

Tarda, a les 4'30. Debut del bariton ALEIX QUERALTÓ

LA DEL SOTO DEL PARRAL i LOS CLAVELES. — Nit, a les deu, l'entremés MARTIRIO ME DA TU CUERPO i el grandiós èxit

LA LEGIO D'HONOR

per l'eminent tenor JOAN ROSSICH.

Demà, tarda, no hi haurà funció per preparar la gran reestrena de la sarsuela d'Enric Morera, BAIXANT DE LA FONT DEL GAT o LA MARIETA DE L'ULL VIU, que tindrà lloc passat demà, tarda, Nit, LA LEGIO D'HONOR

TEATRE VICTORIA

Companyia lírica de TOMAS ROS, en la qual figura PAU GORGE. — Avui, dimarts, dia 1 d'abril, tarda, a les 4'30. I: COPLAS DE RONDA; II: LOS CLAVELES. Nit, a les deu. I: LA SUERTE NEGRA. II: MARINA.

TIVOLI CINEMA SONOR amb aparell "PROTOPHONE"

Avui, tarda, a les cinc, i nit, a les deu: Grandiós èxit de Noticiari Fox Movietone 27 A. La cinta PICADILLY, i REDENCION, per Corinne Griffith.

FEMINA CINEMA SONOR amb aparell WESTERN ELECTRIC

Avui, tarda, sessió contínua de 4 a 8. Nit, a les 10: Exit del programa nou: "Perros, gatos y Comp.", per la Pandilla; Revista i EL PIROPEADOR.

AUDIBAAL - CATALUNYA

Avui, a les 4'30 i 9'30: Cinta còmica. El film "La hija del mar", per Dorothy Mackaill; Revista, i la cinta ESTO ES EL CIELO, per Wilma Banky.

CAPITOL I LIDO CINEMA

Avui, a les 4'30 i 9'30: Cinta còmica. El film "A casa de dote", per Charles Rogers; Revista, i el film EL PAN NUESTRO DE CADA DIA, per Ch. Farrell.

PATHE PALACE :-: EXCELSIOR :-: MIRIA

Avui, el film LA MASCARA DEL DIABLO, per John Gilbert; QUIERO SER DUQUESA, Còmica i Revista. Als Pathé i Excelsior, a més, S. N. LA COQUETA.

MONUMENTAL :-: BOHEMIA :-: IRIS PARK :-: PEDRO

Avui, la grandiosa cinta BEN-HUR, per Ramon Novarro; el film LOCA PASION, per Lily Damita i Warwich Ward; Còmica, Cultural i Revista.

DIANA :-: COMTAL :-: WALKYRIA :-: ROYAL

Avui, la colossal película BEN-HUR, per Ramon Novarro i May Mc Avoy; la cinta OJOS AZULES, per Betty Balfour; Còmica, Cultural i Revista.

ARGENTINA :-: BARCELONA :-: COLOM

Avui, la cinta: LOS FUGITIVOS i EL CULPABLE per Tom Tyler; Còmica, Cultural i Revista. Al Barcelona, a més, JUGUETE DEL AMOR, per W. Louis.

Tarda, al ROMEA. Tots a riure

Baby, la Ventafocs número 52

Teatre Català Novetats

Demà, nit:

Joventut Jordiana

LA MARE

Es despatxen "vales" Casa Vinyoles, Porta-Ferrissa, 18. Telèfon 13165.

Durant els intermedis es renovarà l'Abonament a l'Administració del Teatre.

TEATRE TALIA

Companyia de vodevil i teatre modern

Primera actriu: Mercè Nicolau. Director: M. Salvat. Primeres actrius: Visita López i Dolors Pla. Primers actors: S. Sierra i M. Giménez Salas

Avui, dimarts, tarda, a les cinc: PER A TENIR UN FILL o LA POSADA MIRACULOSA. Nit:

El misteri de Long-Branch

i CONFERENCIA PER A CASADES, per Visita López. Demà, dimecres, tarda, TOTES EN CAMISA. Nit, EL MISTERI DE LONG-BRANCH. Avui, el picaresc vodevil UN MARIT QUE HA PET EL SALT.

CINEMES

COLISEUM

Avui, tarda, sessió contínua de 4 a 8, repetint-se el programa. Nit, a les deu en punt:

REVISTA SONORA PARAMOUNT (Tarda: A les 6'02. — Nit: 10'03)

LA BARCA DE ROE

Dibuixos sonors animats Paramount (Tarda: 4'00 i 8'18. — Nit: 10'14)

EL DESFILE DEL AMOR

Opereta cinematogràfica Paramount per MAURICI CHEVALIER i JEANNETTE MAC DONALD (Tarda: 4'16 i 6'29. — Nit: 10'30)

CINE PARIS Orquestrina V. Granados

Tel. 14544. Tarda, 4'30. Nit, 9'30: Revista Gaumont; El diablillo del pensionado, per Kate de Nagy; Còmica i l'èxit de Douglas Fairbanks i Jobina Ralston en

La mina incendiada

TRIOMF, MARINA I NOU

Avui estupend programa: L'extraordinària VIVA LA AMBICION, per Victor Mc Laglen i Leatrice Joy; PASIONES, película Gaumont; MANIOBRAS DEL AMOR, per Olga Txexova. La còmica EXCESO DE EQUIPAJE i NOT. FOX. Al CINEMA NOU es projectarà

CATALUÑA

película sonora fins al dimecres.

SPLENDID CINEMA

C. de Cent, 217. Telèfon 30615

Avui, dimarts: Revista, Còmica i Periquito; El buque encantado, Dorothy Sebastian; la gran producció nacional

Fabricante de suicidios

per PITOUTO.

DIVERSOS

Saló Doré - Granja Royal

Avui, debut de les excepcionals ballarines

SOEURS REE BERTIN

de l'Empire i el Lido, de París, que amenitzaran els Tes de moda i Sortides de teatres, alternant amb l'Orquestrina Royal.

De deu a dotze. Concert selecte pel Quintet Toldrà.

EXPOSICIO DE BARCELONA-1930

Avui, dimarts, oberta des de les deu del matí a les nou del vespre

Preu d'entrada al recinte: 1'05 pessetes

POBLE ESPANYOL

Obert des de les deu del matí fins a les nou de la nit

Preu d'entrada: 0'50 pessetes

PALAUS INDUSTRIALS

Oberts al públic de deu a una del migdia i de tres a vuit de la tarda

PALAU D'ART MODERN

Obert des de les deu del matí fins a dos quarts de sis de la tarda

Entrada gratuita

EL PUBLIC PODRA CONTEMPLAR ELS JOCS D'AIGUA D'ONZE A UNA DEL MATI I DE QUATRE A SIS DE LA TARDA

BROLLADOR LLUMINOS I CASCADES EN COMBINACIONS ALTERNADES DE DOS QUARTS DE SET A VUIT DEL VESPRE

PAVELLONS DELS ARTISTES REUNITS

Tes selectes de l'Art i la Moda. Dies 1 i 2 d'abril, a les sis de la tarda. Exposició de models de vestits, capells, pells, etc., per importants cases.

NOTA: Per a l'àpots, al Restaurant Maison Dorée. Preu, 15 pessetes.

Entrada limitada a 125 persones.

Per a detalls, al Pavelló d'Artistes Reunits, telèfon 34135.

TARRAGONA I POBLET

són els magnífics objectius de l'excursió en autocar que diumenge vinent, 6 abril, realitzarà

VIATGES CATALONIA

Rbla. del Centre, 37. Tel. 23258.

PIANOS llaguer, des de pessetes al mes. C. BERGER. BRUC, 78 — 8

ESPORTS

FRONTO NOVETATS

Avui, dimarts, 1 d'abril

Tarda a les 4'15

Funció núm. 87

SEGON PARTIT

Urizar - Machín

contra

Ecenarro I - Lizàrraga

Nit a les 10'15

Funció núm. 88

GRANDIOS PARTIT

Irigoyen II-Berrondo II

contra

Ituarte - Gómez

Detalls per cartells

Pròxim debut de Hernandorena i Irigoyen I.

BOXA

Demà, a les deu, a Olympia. Sensacional vetllada internacional: Un preliminar en 4 rounds, i en 8 CUENCA, del Palacé-VILANOVA de F. R. per a la final del torneig

Copa Marquès de Vinent

En 10 rounds, el campió d'Espanya

ROS contra TORTORA

revelació de l'equip Lisanti, i

FRANTZ DUBBERS

campió d'Europa olímpic, cinc vegades campió d'Alemanya amateur i actual campió professional, contra

GIRONES

Campió d'Espanya i d'Europa.

3 Ptes. Entrada general. Ptes. 3

Adquiriu avui mateix la vostra localitat.

FONDA SIMON

Es on menjaren la millor escudella i olla. Saló per a banquets. Esparteria, 6, i Vidrieria, 12. Tel. 17092

LLIBRERIA BALAGUE

COMPRA - VENDA. Urgell, 78

PETITS ANUNCIS CLASSIFICATS

VENDES

ES VEN

una taula molt gran, pròpia per a Acadèmia o casa dispeses, a qualsevol preu. Aribau, 43, pral. primera.

CAIXES cabals ocasió, tot acer, des de 150 pessetes. Mallorca número 185, interior.

VENC

màquina registradora, nova, d'ocasió. Diputació, 202.

445, C. CORTS

i C. Arcs, 38 Alta Sant Pere, 9 P. Nacional B. Es on us serviran avui i bé. Tintoreria Express.

DIVERSOS

MALALTIES DE LA PELL

vies urinàries, defectes sexuals, llagues. Radioterapia Diatermia. Dr. Ferré Pi-Joan. Rambla de Canaletes, 11 (escala de la Sastreria).

Capses de luxe

PER A CASAMENTS I BAUTISMES ENTRES CASA

BARGUES

38 — SANT PAU — 38

Vós sereu un dels que llegireu

Los que no fuímos a la guerra

L'esplèndida novella de Wenceslao Fernández Flores.

El nostre llibre de guerra. Visió humorística del que fou l'Espanya neutral.

5 pessetes.

També adquiriureu tots els seus llibres, que n'admirareu la presentació, organització i assortit, en la

LLIBRERIA BARCELONA

Ronda de la Universitat, 1, i Corts, 592. Propietat de la Companyia Ibero Americana de Publicacions, (S. A.)

La "Biblioteca Catalana", que publica les més selectes obres dels autors catalans en volums irreprotxablement presentats, posa a la venda:

Ajoy salobre

per Josep Maria de Segarra. Traducció de Rafel Marquina.

Vida de Manolo

per Josep Pla. Traducció de Joan Chabàs

Pròximament:

Por Castilla adentro

per Pere Coromines.

Clap. Mundo Latino.

Casa Provincial de Caritat

Servei Públic de Pompes Fúnebres

DIRECCIO I OFICINES: TORRES AMAT, NUMERO 8

Telèfons: 16524 - 16525 - 16526 - 50461 - 33761

El aspirador Ultra GARANTIZADO

El més econòmic

Casa Rosich

Ronda de Sant Pere, 7

Avinguda del Portal de l'Angel, 21

Tapineria, 33

DEMOSTRACIONS GRATIS A DOMICILI

Telèfons: 19023 i 19019

SERVEI ELECTRIC PER A AUTOMOBILS

ACUMULADORS "Exide"

GARAGE ELECTRIC

CARRER MOYÀ (ARIBAU I DIAGONAL)

ELS AVORRITS DE SA BLENORRAGIA creient-la incurable

Recorreu a les antiques i segures Especialitats Paradell Assaló 28

S'està esgotant ràpidament

ELS EXILIATS DE LA DICTADURA

EL REPORTATGE SENSACIONAL de FRANCESC MADRID

El llibre del qual es parla

L'èxit més autèntic de llibreria

Venuts en cinc dies: 2.000 exemplars

Preu: 4 pessetes

Administració: LLIBRERIA LOPEZ

Rambla del Mig, número 20

Demaneu-lo a totes les llibreries i quioscos de Catalunya